Al Pacino'ya Oscar ödülünü kazandıran efsane filmin kitabı!

Kadın Kokusu

GIOVANNI ARPINO

Roman

sonsuz kitap

Kadın
Kokusu

Çeviren

Güliz Akyüz Yıldırım

Sonsuz Kitap: 55
1. Baskı: Ekim 2011
Kadın
Kokusu
Yazar: Giovanni Arpino
Çeviri: Güliz Akyüz Yıldırım Yayın Yönetmeni: Ender Haluk Derince Görsel Yönetmen: Faruk Derince
Yayın Koordinatörü: Ceylan Şenol İç Tasarım: Tuğçe Gülen Baskı: Melisa Matbaacılık Çifte Havuzlar Yolu
Acar Sitesi No: 4
Davutpaşa/İSTANBUL

Orijinal Adı: II buio e il miele

YAKAMOZ KİTAP / SONSUZ KİTAP
Gürsel Mah. Alaybey Sk. No: 7/1 Kağıthane/İSTANBUL Tel: 0212 222 72 25 Faks: 0212 222 72 35 www.yakamoz.com.tr / info@yakamoz.com.tr www.facebook.com/yakamozkitap www.twitter.com/yakamozkitap

Kadın
Kokusu

YAZAR HAKKINDA

Giovanni Arpino 27 Ocak 1927'de İtalya'da doğmuş, ilk romanını 1952 yayımlamıştır. 1964'te *L'ombra delle colline ile Strega* Ödülü'ne, 1972 yılında *Randagio è l'eroe* ile *Campiello* Ödülü'ne ve 1980'de *Il fratello italiano* ile *SuperCampiello* Ödülü'ne layık görülmüştür.

Kadın Kokusu romanı iki kez filme çekilmiş ve Al Pacino'ya En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar ödülünü kazandırmıştır.

Arpino'nun çalışmaları arasında kısa hikâyeler, çocuk hikâyeleri ve oyunlar vardır. Yazarlığının yanı sıra *La Stampa* ve *Il Giornale* gazetelerinde spor yazarlığı da yapmıştır.

Giovanni Arpino, 1987 yılında Torino'da hayata veda etmiştir.

Raffaele Mattioli'ye

Kelimeler, size borçlu olduğum

minnetin ancak bir kısmını

ödemeye yeter...

Görevimiz, özü görünmez bir şekilde içimizde tekrar doğan, bu geçici ve güvenilmez topraklara derinden ve acı verici bir tutkuyla nüfuz etmektir... Biz görünmezlik arılarıyız. O büyük ve görünmez altın kovanda biriktirmek üzere hiç durmadan bal toplarız.

Rilke'nin 1925 yılındaki bir mektubundan.[*]

Tehlikeden doğmayan her kurtuluş belki de bir talihsizlik olarak kalır.

Heidegger[**], *Neden Şairler*?

Sana Çiko diyeceğim...

I

Pencerede yaldızlı kocaman bir sinek vızıldayıp duruyordu, duvarlarda yeni boya kokusu vardı. Sinek ani bir dönüşle, yarı açık pencereden gelmekte olan havaya doğru yöneldi ve aralıktan çıkarak gözden kayboldu. Dışarı çıkarken onu izledim. Aşağıdaki avlu bitmekte olan Ağustos günlerinin güneşi altında ıssızdı. Uzakta mat gökyüzünde kaybolan, nehir boyunca uzanan tepelerin yorgun yeşili görünüyordu. Kapıyı çalmadan önce beremin ve kravatımın düzgün durduğunu elimle kontrol ettim.

Kapı, arkasındaki kadın sanki pusuda bekliyormuş gibi, hemen açıldı. Karşımdaki inanılmaz derecede pembe tenli, ufak tefek, beyaz ve gri renkte kıyafetler giymiş yaşlı bir kadındı. Sevimli kırışıklıklarını ortaya çıkaracak şekilde gülümseyerek içeri girmemi işaret etti. Onu uzun ve karanlık bir koridorda takip ettim. Sonrasında hemen mutfağa girdik ve masanın etrafına konulmuş iki sandalyeye oturduk.

“Tebrik ederim, çok dakiksiniz, bu gerçekten de çok hoş bir şey.” Kadın, yüzündeki gülümseme silinmeden kafasıyla onaylayarak derin bir nefes aldı.

İsmimi söyledim ve beremi dikkatle çıkararak dizlerimden birinin üstüne koydum.

“Erkek çocuğundan biraz daha büyüksünüz sadece, aman Tanrım!” Kadın kederli bir şekilde gözlerini kapadı, yüzümün kızardığını hissettim. “Böyle bir duruma sabır gösterebilir misin Allah bilir… Burada kalacak metanetin var mı bilemiyorum.”

Kadın nefesini tutarak bekledi, aralık dudaklarından az da olsa takma dişleri görünüyordu. Kendisine kışladaki komutanımın bana her şeyi tüm detaylarıyla açıkladığını söyledim.

Gülümsemesi silindi, söylediklerimi onayladı. Sağ elinin üstünü, sol elinin ince parmaklarıyla ovaladı. Elleri çok güzeldi, ince bir kâğıt gibi şeffaf teni kendisine, bu tertemiz ortama ve masanın üstünde duran vazodaki iki çiçeğe çok uyumluydu.

“Öğrencisiniz sanırım. Tek çocuk musunuz?”

Ona memur olan babamdan, annemden ve küçük kız kardeşimden bahsettim. Bir yandan da yavaşça bir sisin içinden çıkan bu üç karaktere uygun kelimeleri seçmeye çalıştım. Yaşımı belirttim, yirmi yaşındaydım ve üniversitede iktisat fakültesine kayıtlıydım.

Ağzımdan çıkan ses bana yabancı geliyordu. Cevabım onu tatmin etmemişçesine konuşmaya başladı:

“Günümüz gençleri hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Burada yaşayan, hoşnutsuzlukla dolu adamı da anladığım söylenemez. Yaşlılığımdan olsa gerek. Anlamak bir işe yarar mı diye düşünecek olursak, affetmeye yarar diyebiliriz.”

Bunları söyledikten sonra âdeta bir çılgın gibi tekrar gülümseyerek ayağa kalktı, yüzünde hızlı ve kısa mimikler belirdi. “Soğuk kahve var, ister misiniz? Çok lezzetli. Belki portakal suyu daha iyi olur. Sakın bana sevmediğinizi söylemeyin.”

Kendi etrafında dönüp duruyordu. Bu görüntüsü aklıma bir sincabı getirdi. Kısa bir süre içinde elimde bir fincan kahve vardı.

“Sigara içebilir miyim?” Sessizce gülerek cevapladı:

“Buyurun lütfen. O da bir sigarayı söndürüp diğerini yakar. Siz erkekler hep aynısınız.”

“O da” derken bir parmağıyla omzunun hizasından karanlık koridora doğru bir işaret yaptı, sanki orada gizlenen varlıkları gösterir gibiydi. Yorumlarına devam etmek üzere tekrar ellerini kavuşturdu. “Her şey bir yana başarılı bir delikanlı gibi görünüyorsunuz, evet bu anlaşılıyor.”

Bir süre öylece birbirimize bakarak oturduk, ilk soru soranın ben olmayacağım konusunda çok kararlıydım. Nitekim sesini alçaltarak konuşan o oldu:

“Ben teyzesiyim. Ona sorarsan sıradan bir kuzenim ama aslında bir teyze gibiyim, hatta daha da fazlası. Onun zavallı annesine son ana kadar benim gibi kim bakabilirdi? Neyse ki kadıncağız en kötü acıyı yaşamadan bu dünyadan gitti. Sonra her şeyin ne kadar zorlaştığını bir tek Tanrı bilir. O talihsiz güne kadar oğlunu çok az tanıyordum, sürekli askerî okuldan arkadaşlarıyla dünyayı dolaşıp duruyordu. Ama o günden sonra onunla hep

ben ilgilenmek zorunda kaldım. Göklerin böyle emrettiği belliydi. Tamı tamına dokuz yıl oldu biliyor musunuz?”

Kahveyi bitirdim, elimde kalan bardağın camı hâlâ soğuktu.

Kadın sesini daha da incelterek melodik bir tonla tekrar konuşmaya başladı:

“Dokuz yıl dile kolay. Bugün hiçbir sıkıntı yok ama ilk başlarda, o günleri hatırlamak bile istemiyorum. Onun gibi genç bir adamın gözlerini ve bir elini kaybettiğini düşünün. Düzen böyle, çünkü yüce Tanrımız bu dünyada tek bir mutlu insan bile olmasını istemiyor. Tatbikatta elindeki bir bombayla oynarken olan oldu. Oynarken diyorum çünkü günümüzdeki tatbikatlar oyundan ibaret, başka ne işe yarıyorlar ki? Bardağınızı bana verin.”

“Komutanım her şeyi açıkladı” dedim.

Sesime ciddi bir ton verebilmek için gözümü yerdeki karolara diktim. Her dört karo açık mavi renkte bir desen, beyaz zemin üzerinde kıvrık yaprakları olan bir çiçek oluşturuyordu. Şeffaf perdelerden içeri giren ışık masanın üstündeki çiçekleri aydınlatıyor, esaretlerini biraz olsun hafifletiyordu.

Kadın ağır bir şekilde konuşmasına devam ederken bir yandan da yüzünün belli bölgeleri kırışıp çizgiler suratına yayılıyordu. “Onun gibi bir erkek, hem de bu kadar zengin. Evet, zengin olan ben değilim, o. Ben emekli dul parçasından başka bir şey değilim. Ama o öyle mi ya? O zengin. Kırk yaşında bile yok, bir aslan kadar sağlıklı ve bu koskoca dünyada yapayalnız.”

Bana küllük olarak uzattığı küçük tabakta izmaritimi dikkatle ezdim.

“Burada olmadığı süre boyunca ona çok dikkat edin, sizden rica ediyorum. Onu asla yalnız bırakmamalısınız bunu biliyorsunuz değil mi? Ve sabırlı olmalısınız evladım, hem de çok ama çok sabırlı. Sakın ona karşı çıkmayın, hiçbir konuda tartışmayın, iyi ya da kötü konuştuğu her şeyde ona hak verin. Tek kurtuluş yolu her söylediğine evet demektir. Evet ve evet efendim. Anlaşıldı mı?”

“Elbette efendim.”

“Mesela düne kadar ona refakat eden ve şimdi hastanede olan asker Çiko, Kalabriyalı bir taş kafalıydı ama iyi biriydi. Bazı durumlarda kendine has bir cinlik yaptığı bile olurdu. İşte o, nasıl cevap vermesi gerektiğini hemen anladı: Evet ve evet efendim. Ama Çiko da tam bu seyahat arifesinde tifoya yakalanıp hastaneye yattı. Ne şans değil mi?”

“Bizim kışlada da üç tane tifo vakası oldu.” Bunu söylememle birlikte kadının ilgisizliğini fark ettim. Nemli gözleriyle bana bakıyordu ama sanki benden farklı bir görüntü arayışı içindeydi.

Kısık bir sesle, tereddütlü bir şekilde konuştu:

“Kötü demek çok abartılı olur ve ben onu kötü olarak nitelendirmek istemiyorum ancak çok kendine özgü bir yapısı var, bizim gibi insanlarla benzer hiçbir tarafı yok. Yaşadığı o büyük şanssızlıktan önce de biraz böyleydi. Tanrım! Annesi onu yetiştirmek için ne kadar çok sıkıntı çekti. Sonra ne acılar yaşadı, ama bunların hepsi sır anladınız mı evladım?”

“Teşekkürler hanımefendi.”

Bana önce sevecen sonra ilgisiz bir ifadeyle bakmaya devam etti, bardağı bıraktı, birkaç defa dikkatle elbisesinin manşetlerini düzeltti, parmakları görünmez kırışıklıkları açıyordu sanki.

Belki de çok konuşmuş olmaktan korkuyordu. Nitekim kısa bir süre sonra gözlerini kaçırarak pişmanlıkla konuştu:

“Aslında her şey bir tarafa bu sizin için güzel bir tatil fırsatı. Sizlerin söylediği gibi beş artı iki nereden bakarsanız bir haftalık bir tatil demektir. Napoli’ye kadar gidiş ve kışla yok.”

Haklıydı, ani bir melankoliyle duraklayarak devam etti: “Güzel, artık gitseniz iyi olur. Hemen dışarıda postallarınızı temizlemek için bez parçaları ve kül var. Koridorun sonundaki kapı, ama girmeden önce çalın. Söz konusu o olunca önce hep kapıyı çalmak gerekir. Benim burada beklemem daha iyi olur. Tanrı beni affetsin, dilimi hiç tutamıyorum.”

Artık dikkati benim üstümde değildi. Bir dirseğini masanın üstüne koymuş gözlerini vazoda duran iki çiçeğe dikmiş, sağ elinin parmaklarını çiçeğin her bir yaprağına dokunmak ve kontrol etmek üzere uzatmıştı. “Ve

sakın onu yüzbaşı diye çağırmayın, hep sadece efendim diyeceksiniz.” Yine bana bakmadan boşluğa doğru konuşmuştu.

“Sana Çiko diyeceğim. Hoşuna gitti mi? Senin gibileri hep böyle çağırırım. Yoksa beğenmedin mi? Köpek ismi gibi mi geldi? Eğer istemiyorsan söyle, lütfen.”

Beni karşısına oturtmuştu ve delik deşik yüzüyle benimkinin arasında bir metreden az bir mesafe vardı. Gözlerini, alnının yan taraflarını kaplayan siyah gözlükleri ve eldivenli sepsert duran sol eli zayıf gölge yansımaları yaratıyordu. Suratında her an ortaya çıkmaya hazır gülümseme, bembeyaz yüzünün tek pürüzsüz yeri olan saç diplerinden gözlüğüne kadar olan kısmı da kırıştırıyordu.

Pencereden zayıf bir şekilde yolun gürültüsü duyuluyordu.

“Sıcak değil mi? İçecek bir şey ikram ettiler mi? Konuş hadi. Öğrenci misin, değil misin? Anlat bana hepsini.” Konuşmasını gülerek sonlandırdı.

“Evet, efendim” dedim.

Sağ elini aramızdaki masaya kadar uzatarak küçük bir kutunun içinden bir sigara aldı. Kibritimle sigarasını yakmama fırsat olmadan inanılmayacak kadar büyük bir hızla parmaklarıyla sigarasını dudaklarının arasına sıkıştırıp yaktı ve çakmağını sanki zarif kılıfına sokar gibi kucağındaki eldivenli eline bıraktı.

“Yürür müsün? Yani yürümeyi bilir misin? Geçen yıl bana gönderilen Çikolardan biri kesinlikle bilmiyordu. İnkâr etti. Ama daha bir saat sonrasında oflamaya başlamıştı bile. Benimse yürümeye çok ihtiyacım var. Ata toz attırırım. Sizler hepiniz hareket edebildiğinizi düşünüyorsunuz ama denendiğinde tam bir felaketsiniz.” Sigara dumanını üflerken tekrar güldü.

“Evet yürüyorum. Kışlada...” Birden elini kaldırarak lafımı kesti:

“Asker saçmalıklarını bir kenara bırak… Ya da aslında anlat, hadi.”

“Önemli bir şey değildi, efendim” diyerek konuyu kapatmaya çalıştım.

Kahkahalara boğuldu ve öksürüğü geçene kadar kanepenin üstünde iki büklüm kaldı. Sonra bir mendille ağzının kenarını sildi. “Harika. Düşünen

bir Çiko ile karşı karşıyayız. Akıllı bir Çiko. Öğrenci ne de olsa. Uzun bir zaman önce böyle bir tane gelmişti. Felsefe okuyordu, tam bir cezaydı. Sen böyle birine benzemiyorsun. İddiaya girerim ki kurnaz olmayı iyi biliyorsundur."

Kendimi cevaplamak zorunda hissederek yanıtladım: "Her zaman değil, efendim."

"Oğlak burcu musun?" "Hayır. Kova."

Gevrek bir şekilde yüzünü buruşturdu. "Demek sen de kovasın. Bu iş yürümez. İki kova kendi aralarında pek de iyi anlaşamazlar. Burcunun özellikleriyle ilgili hiçbir şey bilmek istemiyorum. Sebep ne olursa olsun. Çeneni kapa ve bunun ağzından kaçmasına kesinlikle izin verme."

"Peki."

Zayıf bir şekilde öksürdü. "Kova burcu. Piyemonteli.[*] Ekonomi okuyor, bu hiç de fena değil ve burada olduğuna göre şimdiden hümanistsin demektir. Seni anlamıyorum, Çiko. Ama neden seni anlamak zorunda olayım ki? Birbirimizi anlamak için hiçbir mecburiyetimiz yok, değil mi? Beş artı iki gün, bir hafta için karşılıklı tolerans göstermeyi bilmek yeterli. Bir de hızlıca yürümeyi, doğru mu?"

"Doğru."

"Hâlbuki öyle değil." Zafer kazanmış edasıyla karşılık verdi. "Bunu söylerken neyi kastettiğimi göreceksin. Neyse, yarın saat yedide burada ol. Sonra istasyona gideceğiz ve ver elini Cenova, Roma, Napoli. Bu şehirleri biliyor musun?"

"Napoli'yi görmedim."

Isırdığı sigarasının arkasından konuştu:

"Ah nihayet! Bu kova burcu, ekonomi öğrencisini görmediği bir yere götürebileceğiz. Umutsuzlanmaya başlamıştım."

Keskin vurgu ve hecelerde sesi bazen çatlayarak çıkıyordu.

"Cenova ve Roma'ya uğrayacağımızı bilmiyordum. Tabi eğer yanlış anlamadıysam" dedim.

“Uğrayacak mıyız? Uğrayacağımızı kim söyledi? Eğer istersem olur tabi, yürümek ve başka eğlenceler için olabilir. Beş artı iki, bu günleri nasıl geçirdiğinin senin için ne önemi var? Elde etmek istediğin başka bir şey mi vardı? Seni bekleyen fahişeler gibi mesela? Anlat hadi söyle.”

“Hayır, böyle bir şey yok. Sadece sordum.”

“Çiko sadece sordu.” Ağzını genişçe açarak esnerken ayağa kalktı.

Çok zayıftı, ceket ve pantolonunun içinde zayıflığını daha da ortaya çıkaran bükülmüş bir tel parçası var gibiydi. Gömleğinin yakasından çıkan boyun kasları başını tutmak için kancalardı sanki.

Yavaşça odanın diğer tarafına doğru ilerledi, dolabı açtı ve bir şişe çıkardı. Büyük bir bardağın içine viski doldurdu ve bir yudumda yarısını içti. İçkinin tümünü bitirmeden önce derin bir nefes aldı. Birden etraftaki karanlığın içinden iri, gri bir kedi sessizce yanımıza yaklaştı. Kuyruğuyla yerde ağır daireler çizerek adamın önünde durdu.

“Bu Baron.” Konuşurken tekrar bardağını doldurdu. “Ne şaheser değil mi? Altı yaşında. Haşmetli. Kısırlaştırılmış. Benden ölümüne nefret eder; ama evde değilsem ve sesimi duymazsa büyük sorun çıkarır. Etrafta olduğumda ise hep bana türlü oyunlar oynamaya çalışır. Ama bunu hiç başaramadı, zavallı Baron.”

Kedi, kafası yukarıda, sürekli onu izliyordu; kuyruğu ani elektriklenmelerle titriyordu.

“Her zamanki gibi sinirlisin öyle mi?” Kaskatı bir şekilde yere çömeldi ve kedinin boynuyla kulak arkasını okşamaya başladı. “Seni çirkin hadım edilmiş mahlûk, pis katil. Yarın gidiyorum. Bakıcı kadının seni nasıl sıkı bir rejime sokacağını göreceksin. Mideye indirdiğin kıymalara son. Seni şişko.”

Kedi titreyerek hırıltılar çıkarıyordu, acıyla adamın elinden kurtulup bir köşenin arkasından gözden kayboldu.

“Her şeyi anlıyor. Ona sövdüğüm için benden nefret ediyor. Ya da tam tersi.” Bunları söylerken bir yandan da gülüyordu. Bambu sopasının baldırına çarpmasıyla gülümsemesi yok oldu. “Senin yerine bir köylüyü

tercih edeceğimi saklamayacağım, mesela kalın kafalı bir dağlı. Ama belki bir değişiklik yaratırsın. Göreceğiz. Ayağa kalk.”

Harekete geçmeden önce beni sopasıyla durdurdu ve bir omzuma sopanın ucuyla dokundu. “Ama sen çok kısasın, lanet olsun. Bir cüceden sadece biraz uzunsun. Nasıl böyle sahte bir kova burcu olabilir. Farklı boyda adımlarla nasıl birlikte yürüyebiliriz?” Bunları söyledikten sonra birkaç küfür savurdu.

Tekrar sopasıyla omuzlarımdan dizlerime kadar ölçtü, dudakları memnuniyetsiz bir ifadeyle kıvrılmıştı. Eldivenli eli, ceketinin ilk iki düğmesi arasında destek bulmuş duruyordu.

“Eh deneyelim bakalım.”

Koridor kapısını açtı, karşısına çıkan bez parçalarını küfürler eşliğinde tekmeleyerek havaya fırlattı. Kapıya yaklaştım, hızlı ve kendinden emin bir hareketle eldivenli elini sağ kolumun altına soktu. Sert kemiği, sinirlerin gerginliğini ve bileğin biraz üzerinde protezi oluşturan birbirine uyumlu demir ve deri birleşimini hissettim. Bu ani sarsıntı karşısında şans eseri dengemi kaybetmedim.

“Aptal. Neden yapıldın sen? Talaştan mı? Nereye gittiğini sanıyorsun? Tören alayında mısın? Yürümek, yürümektir. Uyan artık.”

Koridorda uyumlu ve hızlı adımlarla yürümeye başladık. Sağ omzum onun koluna doğru yaslanmıştı, bastonu enine sabit bir şekilde diz boyumu ölçer vaziyette duruyordu. Her bir metrede bastonun ucunun hareket hâlindeki bacağımı kontrol etmek üzere hazır beklediğini hissediyordum. Böyle ileri geri üç turdan sonra aniden durdu ve kolunu benimkinden çekmeden kararlı bir şekilde konuştu: “İşe yaramıyor. Olmuyor. Sen yürümüyorsun. Sadece altmış kiloluk bedenini sürüklüyorsun. Eğer bacaklarını esnetmezsen böyle kaskatı olurlar, yorulursun ve yarım saat bile geçmeden bitersin. Cenazede değilsin, Allah aşkına. İt şu kaba etini. Kaba et nedir biliyorsun değil mi? Erir diye mi korkuyorsun?”

Tekrar yürümeye başladık. Bu sefer baston düzenli aralıklarla, aynı ritimde, hızlı daireler çizerek dizimden popoma doğru dönüp duruyor; hareketlerimi kontrol ediyordu. Beşinci turda mutfak kapısında beliren ışığı gördüm ve yaşlı kadının bizi gözetlemeye çalıştığını anladım.

“Bir defa daha. Topuklarını yere düzgünce bas. Neden korkuyorsun? Yerdeki döşemeden mi? Bas topuklarını, bırak yerdeki cilanın üstünde izi kalsın.”

Birden beni yana iterek durdu. Bastonunu havaya kaldırıp hiç kıpırdamadan konuştu:

“Bir şey daha var. Kafanla dolaşma. Sadece yürü. Düşünmeye gerek yok. Otururken düşünülür. Benimle birlikte bir uyum içinde yürümeli ve durmalısın. Anlaşıldı mı? Tıpkı bir saat gibi. Ve hareketlerinde figüran gibi dalgalanma hiç olmamalı.”

“Evet, efendim.” dedim ve koridorun çok karanlık olduğuyla ilgili nasıl bir yorum yapabileceğimi düşündüm.

Tekrar odaya girdik ya da çalışma odasına demek daha doğru olur. Odanın köşelerinde bir ses sistemine ait çeşitli büyük araçlar vardı. Kedi kanepenin altında derin nefesler alıp veriyordu. Dolaptan iki tane bardak alıp ağızlarına kadar viskiyle doldurdu ve hemen bir tanesini sağ eliyle havada boşluğa doğru uzattı. “Ha gayret.”

Bardağı alırken, “Ben gerçekten de çok az içki içiyorum. Neredeyse hiç denecek kadar az” diye karşılık verdim.

“Öyle mi? İnan bu hiç umurumda değil. Beş artı iki, bu günler boyunca benimleyken içeceksin. Gerisi hikâye. Yapamadığın zamanlarda bardağı bir kenara boşalt. Belki cebine boşaltırsın. Ben farkına varmayayım yeter.” Sessizce güldü.

İçkiden bir yudum aldım ve bardağı masaya koymak üzere kolumu dikkatle döndürdüm.

“Dur Çiko, kurnazlık mı yapıyorsun?” Odanın ortasında sakince gülüyordu. “Bana kurnazlık yapma, delikanlı. Asla! Hemen içkini bitir ve boş bardağı bana ver. Bu on iki yıllık bir viski, dalga mı geçiyorsun?”

İçmeye devam ettim, ben de onun karşısında ayakta duruyordum. Onu âdeta saydamlaştıran gölgeden faydalanarak yüzüne bakmamaya çalışıyordum. Yüzü yukarı doğru silikleşiyordu, tıpkı şeklini kaybeden gri bir film şeridi gibi.

“Yaktı mı?” “Hayır, efendim.”

“Çok zayıfsın, sopa gibi. Kemiklerin çok sivri. Seninle yürürken her yanım çürüyecek. Viski seni biraz şişmanlatabilir. Ancak kötü kokmadığından da emin olmam gerek. Senden önceki Çiko, şu tifoya yakalanan, korkunçtu. Her gün dışarı çıkmadan önce sırtına yarım litre kolonyalı su dökmem gerekiyordu. Tıpkı ahır gibiydi, kokmuş bir çorbaydı.

On dakika sonra sokaktaydım, gözlerim yön bulamayacak kadar ağırlaşmıştı. Birliğe girmek için daha vaktim vardı. Dışarıda ve içimde duran hiçliğe lanet ettim.

Aşırı nemli havada adım atmadan önce kaldırımda durdum ve kahve içmek için tanıdık bir yer aradım.

Yağmur ses yaratır...

II

“Keşke yağmur yağsa, lanet olsun. Şöyle güzel bir sağanak için milyonlar verirdim.” Sürekli yakınıp duruyordu.

Kompartımanın gölge tarafında karşı karşıya oturuyorduk, rüzgâr açık pencerelerden içeriye sıcak hava dalgaları itiyordu. Bir saatlik yolumuz kalmıştı, sonrasında Cenova’ya varmış olacaktık. Yüksek ve sık tepelerle bölünen kırsal alan, üstünü kül rengi gibi örten sabah göğünün altında yuvarlanıp gidiyordu.

Daha yolculuğun başında şikâyet ve lanet etmeye başlamıştı. Nefret dolu ve bayağı sözlerle insanı iğneleyen kadife koltuklara, etrafın bomboş olmasına sövüp duruyordu. Trenin yüksek hızı, vagonları o kadar sallıyordu ki koridorda biraz gezinmeye bile niyetlenemiyordu insan. Olduğu yerde hareketsiz oturuyor, bir sigarayı bitirip diğerini yakıyordu.

Eldivenli elini koltuğun koluna yaslamış, alnında hafif bir ter tabakası oluşmuştu. Canlı ışıkta yüzündeki lekeler, yara izinden daha eskiye dayanan çiçek hastalığından kalma lekeler ve gölgeler gibi duruyordu. Hepsi bir yana, belirli hareketler içindeyken bu yüz bana çok güzel geldi. Dışarıdan gelen ışıktan çok, dürtüleri, ruh hâllerini ve düşüncelerin tuhaf açılarını alıp şekillendiren bir prizma gibiydi.

Sağ elini bana doğru uzattı:

“Cüzdanın var mı? Dokunmak istiyorum.”

Şaşırdım, cüzdanı parmaklarına değecek şekilde uzattım ve avucunun içine bıraktım.

“İçinde ne kadar var?” Miktarı söyledim.

Tek bir hareketle cüzdanı açtı, içindeki birkaç banknotu çıkarıp bana uzattı. Kaba bir şekilde konuşmaya devam etti:

“Al, kimliğin ve izin belgen içinde değil mi?” “Evet, efendim.”

“Bu bende kalsın.” Tatminkâr bir edayla cüzdanı cebine koydu. “Kendinden çok bana güvenebilirsin, değil mi? İşimiz bittiğinde sana yeni

bir cüzdan hediye ederim. Korkmana gerek yok, eğer alındıysan söyle."

"Hayır, efendim."

Kahkahaları yavaşça boğazında patlayarak güldü. "Alındığını çok iyi biliyorum. Kim olsa alınır. Sen de bunu kabul etmelisin."

"İyi o zaman, bu kadar önemsiyorsanız, alındım."

Büyük bir keyifle güldü, sonra öksürerek konuşmaya başladı:

"Nihayet. Ama kendimi korumak için böyle yaptığımı itiraf etmeliyim. Bu işten sıkılabilirsin ve beni bir kafenin ya da caddenin ortasında hatta belki bu trende zor durumda bırakıp gidebilirsin. Sonuçta seni tanımıyorum ki."

"Ben öyle biri değilim" diyerek karşı çıktım.

"Belki de öyledir, kim bilir. Hem öyle bir şey yapacak olursan zaten cezalandırılırsın. Hem de iyi bir hücre cezasıyla, bunu çok iyi biliyor olman gerek." Sigarasını dudaklarının arasında sallandırarak devam etti:

"O zaman en azından bana kendimi koruma illüzyonunu bırak. Böyle olacak, senin için uygun mu?"

"Nasıl isterseniz, efendim."

"Bunu hiç de istemiyorsun; ama bu kabullenici kelimeler ağzından kolaylıkla dökülüyor. Lastik gibisin Çiko; geriliyorsun, esniyorsun ve birden eski hâline dönüveriyorsun. İddiaya girerim ki baban çiftçi, değil mi?"

"Babam memur, efendim." "O zaman deden öyleydi." "Dedemin bir dükkânı vardı."

"Eh o zaman büyükbaban. Bu konuyu daha uzatmayalım." Sinirlenmişti. "Çok sağduyulusun. Tıpkı bir köylü gibi 'evet efendim' kelimeleri ağzından eksik olmuyor, bunu iyi bilirim. Bahsettiğim köylü, patatesleri çapalarken sürekli evet efendim demeye devam eder ve bir yandan da senin mezarını kazar. Bunu doğal olarak sürekli yakınarak yapar elbette."

Sessiz kalarak uzun bir süre kendime bir sigara seçip, onu yumuşatıp yakmakla uğraştım.

“Artık konuşmayacak mısın? Ne kadar da iyi biri. Hadi gerçeği söyle, karşında aptalın teki olsaydı cüzdanla ilgili ona da biraz önce yaptığın gibi evet efendim, hayır efendim mi diyecektin? Yoksa demeyecek miydin?”

“Neden demeyeyim? Bahsettiğiniz şeyin benim için hiçbir önemi yok.”

Şiddetle başını sallayarak uzun bir kahkaha attı. “Çözülmeye başladın, aferin.” Tekrar öksürdü ve devam etti:

“O zaman hadi söyle bana. Buradaki zavallı için üzülmenin daha uygun olduğunu düşünüyorsun ve böylece her şeyi kabulleniyorsun. Doğru değil mi?”

“Hayır, efendim.”

“Şuna da bakın, sana acı vermiyor muyum?” Dudaklarını ironik bir şekilde kıvırarak güldü.

“Bilmiyorum efendim, sanmıyorum.” Memnuniyetle konuştu:

“Gördün mü, lastik gibisin işte. Öyleyse sana acı vermiyorum, acı derken merhameti kastediyorum. Dahası itaat ediyorsun, görevini yerine getiriyorsun. Evet, efendim demeye her daim hazırsın, böylece kendini iyi hissediyorsun. Böyle mi yani?”

“Demek istediğim, siz herhangi aptal bir şekilde bende merhamet ya da acıma duygusu uyandırmıyorsunuz.”

“Elbette ya, tabi. Görelim öyleyse. Biraz önce keşke sağanak yağsa dedim. Sen bundan ne anladın?” Meraklı bir şekilde gülümseyerek biraz öne doğru eğildi.

“Siz ne söylediyseniz onu anladım. Bu sıcağa karşı bir hayıflanma.”

“Hiç de öyle değil, ileri zekâlı. Sağanak yağışın her zaman için iyi bir şey olduğunu bir kenara bırakacak olursak kastettiğim şey ışıktı, sıcak değil. Sıcak sadece bir sonuç. Söylemek istediğim ışıktı.” Kelimelerdeki her bir vurguya dikkat ederek konuşuyordu. “Işık sessizdir, hem de iğrenç bir sessizlik. Oysa yağmur ses yaratır. Yağmur varken nerede olduğunu iyi

bilirsin. Eve tıkılıyken ya da herhangi bir kapının altındayken. Anlamaya başladın mı? Şimdi sende acı uyandırmıyor muyum?”

“Evet efendim, böyle olunca evet.” Kendimi zorlayarak cevapladım.

Bombardıman gibi ardı ardına gelen bu sözler başımı döndürüyor, kulağımda vızıldamaya devam ediyordu.

“Tam bir geberiklik, sana değil kendime söylüyorum. Ne demeye bu kadar çok konuşurum ki? Bu dilimi kesmek gerek.” Tekrar o kendine has mutlu tavrını takınarak dilini dişleri arasında sıkıştırarak eliyle makasla keser gibi bir hareket yaptı.

Yüzünü buruşturarak konuştu: “Siyah saçlı mısın?”

“Tam olarak değil efendim, koyu kahverengi.” Gururlu bir tavırla karşılık verdi:

“Benimkilerin ne kadar siyah olduğunu gördün mü? Karga gibi. Kadınlar siyah saçı çok sever, dediklerine göre çok erkeksi buluyorlarmış.” Bunu söyledikten sonra birden kafasını eğdi. “Bak, aralarda hiç beyaz saç var mı?”

“Bir tane bile yok, efendim.”

İçilen sigaralardan midem bulanıyordu, biraz da acıkmıştım. Yola çıkmadan önce valizime koyduğum sandviçi düşündüm; ama ayağa kalkıp valizden sandviçi alıp onun karşısında yemeye asla cesaret edemezdim. O ise ceketinin iç cebinden deri ve metal kaplı ince bir şişe çıkardı, kapağını açarak içmeye başladı. Sonra ürpererek konuştu:

“Bu saatte hiç de iyi gitmiyor. Görevli birinin geçtiğini görürsen çağır.”

Dinlenmek için kafasını koltuğa dayadı ama yüzünden birbiri ardına hızlı ifadeler geçip duruyordu.

Tren tünellerin içinden geçiyordu ve kompartımanın içi nemli hava dalgalarıyla doluyordu. Büyük yağlı bir ter damlası pantolonuma düştü, onun da alnından bir damla süzüldü.

“Cenova’da trenden inelim. Burası insanı çıldırtıyor.” Kafasını kaldırmadan söyleniyordu. “Bana üniformanı çıkarma iyiliğinde bulunur

musun? Yanında sivil kıyafet olduğunu düşünüyorum.”

“Yok efendim.” Üfleyerek konuştu:

“Ben sana alırım. Ülkenin hayırsever ellerine emanet edilmiş gibi görünmek istemiyorum.”

Saatini çıkarıp kapağını açtı ve eliyle yokladı. Yolun sağında deniz göründü. Düzensiz geometrik şekiller oluşturan evlerin ardında uzanan metalik gri renkte ince bir şerit gibiydi.

“Bilet kontrolcüsü geçiyor” diye haber verdim ve adamı durdurmak için elimi kaldırdım. Adam kederli ve uzun yüzünü öne eğerek yaklaştı. Başlığının etrafında parlak altın renkli bir şerit vardı. Yüzüne sempatik bir gülümseme yayıldı.

Görevliyi sakin bir ses tonuyla sorgulamaya başladı:

“Bay bilmem ne, bu iğrençlikleri dinlemek mecburi mi? Bunun için özel bir kanun mu hazırlattınız?”

Görevli kaşlarını kırıştırarak karşılık verdi: “Nasıl efendim?”

“Tekrarlayayım. Bu iğrençlikler diyorum. Bu halka açık rahatsızlıktan bahsediyorum” diyerek koltuğun başına yakın, arkasındaki dolgu bölgeye eldivenli eliyle sertçe vurdu.

Görevli dikkatini toplamaya çalıştı: “Radyoyu mu kastediyorsunuz, efendim?” “Çok iğrenç, hemen kapatın şunu.”

“Haklısınız, efendim ancak göreceğiniz üzere tüm hoparlörlerin kapanması gerek. Kontrol paneli ise restoran vagonunda ve artık…” adam kekeleyerek konuşuyordu.

Boynunu öne uzattı ve sesi bir tıslama içinde boğularak çıktı:

“Silahla ateş etmemi mi istiyorsunuz? Hem de burada? Kapat ne demek? Hemen kapat demek. O zaman hadi elini çabuk tut.”

Görevli kendini kaybetmişti, çaresizce benim kendisini onaylayan bir bakışımı yakalamaya çalıştı. “Haklısınız efendim ama…”

Yüzümün kızardığını hissettim. Sırtımı koltuğa kaskatı dayadım.

“Bu iğrenç ülkenin şerefi uğruna gözlerimi ve bir elimi kaybettim. Öyle değil mi? Şimdi kulaklarımı da mı kaybetmemi istiyorsunuz?” diye bağırdı aniden.

Mosmor olmuştu, dudaklarının kenarında iki damla tükürük vardı.

“Elbette efendim, hemen.” Görevli parmaklarını şapkasına götürüp beceriksizce selam verdikten sonra âdeta kaçarak uzaklaştı.

İşte o an zevkten dört köşe oldu. Sağ elinin yardımıyla sol elini titizlikle kol dayama yeriyle aynı hizaya yerleştirdi. Bir yandan da gülüyordu. Kısa, yavaş ve memnuniyet dolu gülüşü kesik öksürüğüyle bölündü. “Tam bir pisliğim, hem de eşi bulunmaz bir pislik” dedi coşkuyla. “Kim bilir bu zavallı, olanları akşam evinde nasıl anlatacak?”

O ana kadar duymadığım müziği duyabilmek üzere ben de koltuğun arkasına yaslandım. Kulağın zorlukla takip edebileceği kadar az bir ses duyuluyordu. Sonra bu da kesildi.

Tekrar mutlu ruh hâline kavuşmuştu. “Kim bilir Baron bensiz ne kadar da sinirlidir. Ben o evde olmadığım zaman hemen herkes çıldırır.”

Uzun bir virajdan sonra tren yavaşlayarak Cenova’ya girdi. Güneş ışıkları birbiri ardına düğüm oluşturan peronları ve istasyondaki yaya yollarını aydınlatıyordu. Bir duvar boyunca kümeler hâlinde tozlu sardunya saksıları sıralıydı.

Ben valizleri aşağı indirirken onun kendine çeki düzen verdiğini gördüm, kravatının düğümünü düzeltiyor ve bir mendille alnındaki terleri siliyordu.

Bana son talimatları verdi:

“Bana hizmetçilik yapmak için burada değilsin. Bir hamal bul, onlar bu iş için doğmuşlar. Bize gelince otelimiz hemen istasyonun karşısında. Şu önünde palmiye olan. Hâlâ bitişik odası olan otellerden biri. Uyumak için kulaklarını tıkaman gerekecek. Binlerce tren sesi duyuluyor çünkü.”

Şehrin sesi...

III

Öğleden sonra rüzgâr başladı. Ani ve sıcak rüzgâr dalgaları toz yığınlarını savurarak kâğıt parçalarını uçurup ağaç yapraklarını öbekler hâlinde meydana itiyordu.

“Harikulade!” İçine çektiği ilk taze havayla keyfi yerine gelmişti. Sonra hemen bir kafeye girdik. Camdan, gücünü tekrar kazanmaya başlayan gökyüzünün altında uzanan sıkışık limanı gördüm, bir vinç vardı ve paslı bir geminin arka tarafı görünüyordu. Rüzgârın devam eden sert darbeleri ile bir sıra küçük bayrak gergin bir şekilde dalgalanıyordu.

Trenden indikten sonra bir dükkâna uğramış ve çok yüklü bir tutar ödeyerek bana mavi renkte bir takım elbise ve gömlek; kendine ise beyaz ketenden bir takım almıştı. Elbiseler üstünde birkaç düzeltme yapıp, pantolon paçalarını kısalttıktan sonra akşama kadar otelimize teslim edeceklerdi. Sonra yokuş aşağı bir yoldan hızlıca ilerledik. Bastonunu önünde tutarak sessiz ve neşeli bir şekilde sallanarak yürüyordu, adımlarını hızlandırmak için benimkinin altındaki koluna olanca gücüyle yükleniyordu.

Tatminkâr bir tonla konuştu:

“Ve öğleden sonra iyi bir berbere gideceğiz.”

Yapılan harcamaların fişleri küllüğün içinde bir yelpaze gibi duruyordu. Garson bir bardak viski getirdi.

“Yemeği birde mi yiyeceğiz?” diye sordum. Biraz önce içtiğim iki kadeh içkiden sonra başım dönmeye başlamıştı.

Bardağındaki buzları sallayarak cevapladı:

“Öyle ya, yemek. Acıkmış olmalısın. Ben de senin yaşlarındayken bu kadar acıkıyor muydum acaba? Kim bilir? O dönemlere dair hiçbir şey hatırlamıyorum, hiçbir anı yok. Sana bir saatlik izin veriyorum. Ben şimdilik bir şey yemeyeceğim. Büfeye gidip yiyebileceğin bir şeyler var mı bak. Ama sakın alma, sadece bak.”

Ayağa kalktım. Şeffaf, plastik bir kapağın altında çeşitli büyüklükte ve çeşitte sandviçler vardı. Kenarlarından marul yaprakları sarkıyordu. Tezgâhın arkasında çalışan gencin önlüğü yağ lekeleriyle doluydu. Şişeleri ayna gibi kullanıp dikkatle saçlarını tarıyordu. Genelde herkesin yaptığı gibi, bir an için bana görüşünü engellemeyen saydam bir varlıkmışım gibi kayıtsızca baktı.

Yerime döndüm. “Bir şeyler var. Pek temiz değil ama.”

“Biraz kir buralarda normaldir. O zaman git de sıraya gir.” Bana bir banknot uzattı. “Al. Bir şeyler ye. Limana doğru git, böylelikle kızlara da bakarsın.” “Hangi kızlara?” Çok şaşırmıştım.

“Her zamanki kızlar işte, hiç bahsedildiğini duymadın mı kızlardan?” Sesi alaycı ama sakindi. “Her kapının önünde bir sürü var. Eğer istersen zenci olanları bile var. Yani sonuç olarak bunlardan bahsediyorum işte.”

Gülerek karşılık verdim:

“Yemek yemeyi tercih ederim.” Karşı koyarak omuzlarını silkti:

“Yolda yürürken diyorum. Ne yani kızları görünce kafanı diğer tarafa mı çeviriyorsun? Çocuk mu kandırıyorsun?”

“Tamam, efendim.”

“Kimisi öğrenci oluyor, asla bilemezsin.” Saatini kontrol ederek devam etti. “Saat ikide burada ol. Sakın gecikme.”

Dışarı çıktığımda rüzgâra dayanabilmek için eğilmek zorunda kaldım. Yalnız olduğumdan ve o gün aldığımız yeni elbiselerden dolayı çok neşeliydim; ama kapıdan çıktığım anda bu özgürlük bana tatsız geldi. Yemeğini benim karşımda yediğini görmeyi tercih edeceğimin şaşkınlıkla farkına vardım, masadaki birkaç hareketini, garsona yapması kaçınılmaz olan saygısızlığı gözümde canlandırdım.

Deniz sağ tarafımdaydı; iri liman ekipmanlarıyla doluydu, sol tarafta ise yıkık bir duvar vardı. Duvarın üstünden baktığımda dar merdivenlerden inilen birkaç lokanta olduğunu gördüm. İçinde kabuklu deniz ürünlerinin

olduğu sepetlerin önünde durdum, biraz ileride iki parmak su içinde yavaş hareketlerle yüzen gri bir balık vardı. Garsonlardan biri beni müşteri olarak gözüne kestirince yürümeye başladım. Limana bakmak için arkamı döndüm. Bir hizada duran gemilerin renkleri, vinçler ve rüzgâr bana tam bir film karesi gibi göründü. Gözlerimin yandığını hissettim, kulağımı uzaktan gelen gürültülü sesler sardı. Bu sesler belki de duvarın arkasındaki bir pazardan geliyordu ve içkiden dönen başımı daha da mahvediyordu. Bir sonraki lokantada durmaya karar verdim. İçerisi bomboştu, lokanta sahibi bana mutfağın kapısından hoşgörüsüzce baktı.

Birden dışarıda çok fazla vakit geçirdiğim hissine kapıldım. O an kendi şehrimi, evimi, birliğimi ya da artık her neyse onu çok özlediğimi hissettim.

Anneme bir kart göndereyim diye düşündüm.

Listeden hızlıca ne yiyeceğimi seçtim ve gözlerimi tatlıların olduğu bölüme dikerek bekledim.

“Sizi temin ederim ki efendim bir tek beyaz saç dahi yok. Kendinizi bana bırakın.” Berber eğilmiş, alçak bir ses tonuyla aynı şeyleri tekrarladı.

“İyi bakalım” diyerek kuru bir şekilde cevapladı.

Sağ elinin manikürü yapılıyordu ve çift katlı örtünün altına yayılmış rahatlığın keyfini çıkarıyordu.

Aynadan yarısı gözlüklerle kaplı yüzünü görüyordum. Sabun yavaş yavaş bir burgu ile oyulmuş karanlık delikler gibi duran yara izlerini örttü. Berber farklı bir özen göstererek onun etrafında dönüp duruyordu, manikür yapan kız da büyük bir dikkatle çalışıyordu ta ki panikle törpüyü etine batırana kadar. “Çok affedersiniz, efendim.”

Kıza tatlılıkla karşılık verdi: “Hiç önemli değil, tatlım.”

Berber telaş içinde kıza sinirlenerek sordu:

“Bir şey mi oldu?”

“Tanrı aşkına! Hadi, ama tatlım devam et. Böyle iyi, sorun yok” diyerek kızı cesaretlendirmeye çalıştı.

Kız daha fazla dikkat göstererek bir tomar pamukla elin üstüne eğildi. Berber konuya nasıl gireceğini bilemeyerek etrafını incelemekte olan bana iki ya da üç defa baktı. Yaşlı ve bembeyazdı, tünel gibi dükkânın en ucunda genç ve gürbüz bir çırak spor gazetesi okuyordu.

Dışarı çıktığımızda hemen sordu:

“Nasıldı?”

Çok iyi bahşiş bırakmıştı ve dükkândaki üç kişi bizi kapıya kadar geçirmişti.

“Manikürcü mü? Sopa gibiydi. Çirkin değildi; ama çok küçüktü, 50 kilo bile yoktu” diye açıkladım.

“Tahmin etmem gerekirdi. Ona iyi bir tekme atmalıydım. Törpünün sesine bile dayanamıyorum, bir de batınca nasıl olduğunu düşün.”

Yokuş yukarı olmasına rağmen canlı adımlarla yürüyorduk. Rüzgâr azalmıştı ve sokak ışıklarını sallamıyordu artık. Terlemiş ve yorulmuştum. İçimde otele gidip yeni elbisemi denemek için inanılmaz bir istek vardı.

Ama o farklı düşünüyordu. “Hava ne kadar da güzel değil mi? İşte böyle olmalı. Rüzgâr ve hatta yağmur olursa çok daha iyi. Hemen sonrasında ise insanın dizlerini iten böyle bir hava. Şerefe.”

Susamış olması ihtimaline güveniyordum, cep şişesinin dolu olması imkânsızdı, nitekim biraz sonra bir kafeye oturduk. Aydınlık ve temizlenmiş dikdörtgen gökyüzü tanımadığımız bu yeni meydanı aydınlatıyordu, gün batımına daha çok vardı. Meydanın ucunda bir gazete bayisinin yanında grup olmuş tramvay şoförlerinin birbirleriyle şakalaşırkenki yumuşak sesleri duyuluyordu. İlk durakta bekleyen troleybüsler birer leke gibi duruyor; güneş, camlarının ve metal bölümlerin üstünde kırılıyordu. Birden aklıma gece ona okumak için bir gazete almam gerektiği geldi.

“Bir şeyler yesem; ama hayır, yememek daha iyi. Aksi hâlde bu gece iştahım kaçar.” Viskisinden bir yudum aldıktan sonra derin bir nefes alarak konuştu. “Aklıma gelmişken bana kızlardan bahset, hadi konuş.”

“Limandakilerden mi? Çok bir şey gördüğüm söylenemez.”

Dondurmamın tadına baktım.

“Hadi ama biraz ayıl, Çiko.” Sesi sakindi ama içinde kaynamakta olan bastırılmış ve hiç de güvenilmeyecek bir şeyler vardı. “Senden önceki Çiko okuma yazma bilmemesine rağmen kadınları yerin altında bile bulurdu. Anladığı başka bir konu yoktu. Ama böylesine nasıl güvenilir ki? Bütün kadınlar hoşuna gidiyordu. Şimdi sen, çıkar dilinin altındaki baklayı.”

Hatırlamaya çalışarak ve bazı kısımları uydurarak anlattım. Anlattıklarım arasından bir kadınla çok ilgilendi, barın kapısında duran turuncu elbiseli bir kadın. “Uzun boylu muydu? Yani çok mu uzun?” diye sorguladı.

“Uzundu evet, sizin kadar vardı; çok uzundu.”

“Devam et o zaman, Tanrı aşkına! Oyun mu oynuyoruz? Lafları ağzından neredeyse kerpetenle alacağım.” İkinci içkisini ısmarlamak için sabırsızca bardağını salladı. Koşarak bir garson geldi.

“Affedersiniz ama size her şeyi anlattım. Hem kadınla konuşmadım ki. Bir barın kapısında duruyordu; yalnızdı, uzun boyluydu ve siyah saçları vardı. Çok gür ve simsiyah saçlar.”

“Saçları siyah, ama teni değil. Teni çok siyah değildi, doğru mu? Beyaz ten en güzelidir.” Boşluğa doğru gülümsedi.

“Siyah mı? Bana öyle gelmedi. Bembeyazdı, hiç şüphe yok; ama zayıf değildi, balık etli bir kadındı.” Bu konuşmadan çok yorulmuştum.

Ayağını yere vurarak heyecanla konuştu:

“İşte bilmek istediğim tam da buydu. İri, balık etli bir kadın ama genç. Tam da benim sevdiğim gibi, Çiko. Yarın bakarız.”

“Yarın neye bakarız?”

“Yarın bahsettiğin o kadını arayacağız. Daha doğrusu benim için sen arayacaksın. Umarım barın hangisi olduğunu hatırlıyorsundur.” Masanın altında bacaklarını sallayarak gülümsedi. “Çok güzel.”

“Ama ben…” “Sen ne?”

“Bilemiyorum.”

“Öyle mi? Bilemiyorsun demek. Neden bahsediyorsun? Onunla konuşmaktan mı? Korkmana gerek yok. Ona gerçeği söyleyeceksin, ne eksik ne de fazla. Pazarlık yapacaksınız. Neden korkuyorsun? Pezevenklik yapmaktan mı?”

“Aynen öyle, tam bir pezevenk gibi. Bunu söylemek istemiyordum. Emin değilim işte sorun bu.” Ters bir şekilde cevapladım.

“Beni birden aptal durumuna düşürme.” Sesi değişti, her zamanki kendine güvenli hâlinde biraz endişe hissediliyordu. Eliyle koluma dokunacakmış gibi bir hareket yaptı, beklemede kaldım, konuşmaya devam etti:

“Bunda ne kötülük var? Seni zorlamak istemem, ama bunun nesi kötü? Oraya gideceğiz, sen konuşmanı yapacaksın, sonra bana eşlik edeceksin. Beni bekleyeceksin ve konu kapanacak. Bir saat bile değil, sen de bilirsin. Öyle değil mi?”

“Evet, efendim.”

Otele gitmeden önce akşam yemeği yemek istedi. Yemeği melankolik denebilecek kadar boş bir restoranda yedik. Biraz domuz salamı ve yumurtalı et suyundan sonra keyfi hemen yerine geldi. Neredeyse hiç konuşmadı, dikkati dağınıktı, küllükte tek başına içtiği sigarası duruyordu. Benim yemek tercihlerimle hiç ilgilenmedi, sadece birkaç soru sordu o kadar.

Otele doğru yürürken ruh hâli tekrar normale döndü, eski bir şarkıyı ıslıkla çaldığını duydum, bambu kamışından bastonu önümüzde havaya doğru neşeli hareketler yapıyordu.

Gökyüzü koyu yeşil bir renkle daha da olgunlaşmıştı; sanki uzaktaki tepelerde basamaklar hâlinde uzanan kırmızı ve gri duvarlar boy gösteriyordu. Etrafımda gördüğüm her şey bana yabancı geliyordu, bana ait olmayan bir dünyanın görüntüleriydi. Hatta tam aksiydi, hemen sonrasında hiçbir iz bırakmadan kayboluyorlardı.

Odasına çıkmadan önce yine içti, ben de barda onun yanında beklemek zorunda kaldım. Tezgâhın arkasındaki genç adam başını dergisinden kaldırıp bize göz ucuyla baktı.

Konu açmaya çalıştım:

“Neden o kadına bu akşam değil de yarın gideceğiz? Şimdi olsa daha iyi değil mi? Zaten buradayız. Yarın buradan ayrılmak zorundayız.”

Zayıf ve uzaktan gelen bir sesle cevapladı:

“Hayır, bu gece değil. Gece olmaz zaten. Hem sonra buna hâlâ hazır değilim. Biraz düşünmem gerek. Yola yarın akşam

çıkacağız; ama öğleden sonra yeni elbiselerimizle şöyle biraz hayatın tadını çıkaralım. İnan bana Çiko, güzel olacak.”

“Evet, efendim.”

Ona odasının içine kadar eşlik ettim. Kısa bir sürede hızlı hareketlerle bastonuyla etrafını gözlemleyip rahatça hareket eder hâle geldi. Yeni elbiselerin içinde olduğu büyük paket bir sandalyenin üstünde duruyordu

Yorgun bir hâlde konuştu:

“Paketi yarın açar, elbiseleri deneriz. Acelemiz yok. Bavulum masanın üstünde, değil mi? Bu kadar yeterli. Şimdi git, seni yarım saat sonra çağırırım.”

Soyunmadan yatağın üstüne oturdum ve bekledim. Beni çağırdığında çoktan pijamalarını giymiş yatağa uzanmıştı. Eldivenli sol eli çarşafın çift katlı tarafına uzatılmıştı. Küllük, saat ve sigaraları ulaşabileceği uzaklıktaydı.

“Gazete aldın mı? Torino gazetesi? Çok güzel. Bazen dünyanın en güzel evlilik ilanlarını veriyorlar. Otur, rahatça yerleş. Hızlıca oku.”

Okumaya başladım:

“Uzun boylu, bankacı, otuz dokuz yaşında, sportif, iyi huylu kendisine uygun…”

İki yarım kolonu bitirene kadar kuruyan ağzıma rağmen okumaya devam ettim.

Sigara içiyordu ve beni dikkatle dinliyordu, arada kısa bir kahkaha atıyor, anlaşılmayan bir şeyler mırıldanıyordu. Sallanıyor, dudaklarını büküyor,

eliyle havada ritim tutuyor, ironik bir şekilde onaylıyor ve sahte dindar bir tutum içine giriyordu. Odanın içini dolduran çiğ ışık, bembeyaz yastık üzerindeki yüzünü morarmış gösteriyordu.

"Şu tatlı 1.50 boyundaki sanatçı ruhlu olanı kes. Bu iyilerden. Bavulumun içindeki gözde büyük bir zarf var. Onu oraya koy. İçinde bunun gibi yüzlercesi var. En esprili olanları topluyorum. Canın sıkkın olduğunda bunları tekrar okumaktan daha iyisi yok."

Onaylayarak bir süre yatağın ayakucunda durdum. Duvarlardan asansörün uğultusu ve insanların sesleri duyuluyordu.

"Gidebilirsin, Çiko. İyi geceler" dedi pişmanlıkla ve ekledi:

"Ah hayır, az daha iyilik yapmayı unutuyordum."

Otelin antetli kâğıt ve zarflarının olduğu dosyaları getirmemi istedi. "Kalemin var mı?" diye sordu.

Kâğıtları dizlerinin üstüne koyarak eldivenli eliyle düşmelerine engel oldu. Kâğıtlardan birini gererek işaret parmağıyla sınırlarını takip etti ve yazmaya başladı. Yavaşça birbirinin ardına kocaman harflerle aralıklı yazdı. Önce bir büyük b harfi, sonra o, k… Son harfin ucunun sayfanın dışına çıkmasına çok az kalmıştı.

Kâğıdı uzatırken açıkladı:

"Teyzem için. Hatırladın mı hani şu kuzenim olan teyzem. Sakın telaşlanma, o buna çok alışık, hoşuna gidiyor. Önce sinirlenmiş gibi yapıyor sonra Baron'a şikâyet ediyor. Ölümüne eğleniyor. Yarın bunu ona göndermeyi unutmayalım. Adresi sana daha önce söylemiştim."

Ben yazarken kendini bir kez daha gülmeye zorladı, ama bu çok soğuk bir gülümseme oldu.

"Şimdi git, eğer başarabilirsen uyu." Tembelce eldivenli elini gösterip sallayarak devam etti. "Kendimi sökmem gerek. İmkân olsa kafamı bile sökmek isterim."

"İsterseniz yardım edeyim" dedim.

“Komik olma!” Birden öfkelendi ve sıktığı dişlerinin arasından konuşmayı sürdürdü. “Her şey bir tarafa iki yüzlülük yapma. Çünkü sen busun, ikiyüzlüsün. Bir hayatın yok. Kanın yok. Boş bir çuvalsın. İşte yirmi yıl boyunca elde ettiklerin bunlar. Ama bu benim umurumda değil. Sen ve sana benzeyenlerle ilgili hiçbir şey beni ilgilendirmiyor. Pazar ayinlerine giderek elde ettiğiniz insanlığınız da cabası. Git, git de horla. Boyunun ölçüsünü verdim en azından. O ağzını kapalı tutarak kendini kurtaracağını düşündüğünü biliyorum. Defol git. Sakın şu an dışarı çıkabileceğini de sanma. Eğer çıktığını fark edersem askerliğini mahvederim. Git şimdi. Sabah sekizde kalkmış ol.”

Hissettiğim şaşırtıcı baş dönmesinden ızdırap çekerek adımlarımı yerde birbiri ardına sürüyerek odama gittim.

Çok sıcaktı, içeride asitli eski hava kokusu vardı, pencereyi açtım. Aşağıda, karanlıkta kaybolmuş ve terk edilmiş dar bir yol vardı. Şehrin sesi duyuluyordu, en sert ve keskin olanlar yakındaki tren istasyonundan gelen seslerdi. Pencerenin kenarına dayanıp bir hiç olduğumu düşünmemeye çalışarak son bir sigara içmek istedim.

Gecenin bir yarısı kim bilir hangi korkunun esiri olarak uyandım.

Diğer odanın ışığı hâlâ yanıktı. Ayak uçlarıma basarak göz atmak üzere ilerledim. Eklemleri dirsek ve dizlerinden ayrılmış gibiydi.

Uyuyordu, beyaz zarfa benzeyen bir şey kesik sol elinin etrafını sarıyordu. Gözlerini kapatan gözlükleri olmadan yüzü bir katliam maskesi gibi duruyordu.

Viskisi bir ilaç şişesinin yanında küçük bir masanın üstünde duruyordu.

Aniden öksürdü, yakındaki sandalyelerden birine çarptım. Hiç hareket etmedi.

Yüzünü görmemeye çalışarak odayı gezmeye başladım. Bavulunda bir kutunun içinde ince kâğıda sarılı birçok kravat gördüm. Bavulun dibinde, gömleklerin altında sert bir üçgen vardı, kılıfı içinde duran tabancasıydı bu. Yanında iki şişe yedek içki vardı.

Arkamda keskin nefeslerini duyuyordum. Banyoda tüm eşyaları titizlikle lavabonun kenarına yan yana dizilmişti. Diz fırçası ve macunu, bir sünger,

kolonya, hâlâ ambalajı içinde olan bir sabun ve iki tane tarak.

Kolonyayı kokladım ve masada bırakılmış kutudan bir sigara aldım. Kendimi mutsuz ve aptal hissediyordum; ama bir yandan da meydan okuma ve intikam isteğinin verdiği çılgın ve derin bir neşe içerisindeydim. Buna rağmen yeni elbiselerin paketini açma cesaretini gösteremedim. Bavulun yanında kimliğini gördüm. Otuz dokuz yaşındaydı ve ismi Fausto G. idi.

Bir an hareketsiz durdum. Erkekçe bir hisle bu yüzü tüm hatıralarımdan silmek düşüncesi arasında gidip geldim.

Korkuyla bu düşünceyi kafamdan uzaklaştırdım. Odama dönüp elimdeki sigarayla yatağın kenarına oturdum.

Kepenklerden ince bir ışık sızmaya başlamıştı bile. Sessizliğin içinde bir trenin düdüğü duyuldu.

Bu işin sonuna kadar dayanamayacağımı düşündüm; ama bilincin uzak köşelerinden gelen kontrolle bu düşüncem öylece kaldı.

Gözlerim kapalı, hâlâ sıcak olan yastığa uzandım.

Aşk bir yemek değildir...

IV

Bastonuyla pantolonunu en yukarıdan ayak bileklerine ve ayakkabılarına kadar kontrol etti. “Düzgün duruyor mu? Yoksa boyu kısa mı?”

“Mükemmel duruyor” diyerek cevapladım.

Kendi etrafında döndü. Camdan içeri dolan güneş ışığında keten kumaş içini gösteriyordu.

Koyu renk kravat, gözlükler, midesinin üstünde kaskatı duran eli bana gerçek üstü gibi görünüyordu. Tıpkı dünyayla dalga geçip onu yerle bir etmek için eşyaların arasından çıkan bir fotoğraf negatifi gibi.

Yine omuzlarını silkerek açık mavi gömleğin bileklerini eliyle düzeltti. “Bir dondurmacıya ya da hemşireye benzemediğimden emin misin?” Neşeyle dimdik durdu.

“Gerçekten de çok güzel oldu” dedim.

Yüzünü buruşturdu. “İyi, ancak keten bir elbise biraz kırışık olmalı. Bu bir kuraldır.”

Yatağa gitti, enerjik bir şekilde kalçasının iki yanı üstünde döndü, dizlerini hızlıca kendine çekerek pedal çevirdi. Sonrasında tekrar ayağa kalkarak sordu:

“Şimdi nasıl?”

“Çok iyi.”

“Başka bir laf bilmez misin sen?”

“Ama gerçekten de iyi, başka türlü kendimi nasıl ifade edebilirim?”

“Gidelim. Her zamanki üniforman olmadan sen de daha mutlu olacaksın. Hadi hadi, çıkalım buradan.”

“Peki, efendim.”

Sadece görünüşte sakin ve neşeliydi, dudaklarının kıvrılışı ve sesine verdiği kibar ton endişe içinde olduğunu gösteriyordu.

“Bir bardak kahve ve her şeye hazırım demektir.” Asansörde beklerken böyle dedi ve güldü.

On beş dakika sonra nemli ve karanlık görünüşlü küçük kafelerin, dükkânların ve içinden yanık yağ kokusu gelen lokantaların arasından geçerek limana paralel, dar bir sokağı tırmanıyorduk. Yerde bir gün önceki pazardan kalan sararmış sebze parçaları ve kâğıtlar vardı, yukarıda ise çatıların üstünde bir şerit hâlinde gözüken gökyüzü uzanıyordu. Birkaç evin penceresinden radyolardan gelen sesler ve müzikler duyuluyordu. Yaşlı bir kadın kapıdan dışarı doğru uzanarak bizi dikkatle inceledi, sonra tekrar kapının içine doğru girerek gizlendi.

“O mu?”

“Hayır değil, çok iğrenç bir yer.”

“Belki de yanlış zamanda geldik. İnsanlar yemek yiyor. Çok erken gelmiş olmayalım?” diye sordu.

Bu, bana gerçek bir soru gibi gelmedi, cevap vermedim. Birden durdu. “Bak böyle hiç hoşuma gitmiyor, hiçbir anlamı yok. Git bana bir kafe bul. Seni burada bekliyorum. Sen git dolaş ve sonra beni almak için geri dön. Böyle daha uygun değil mi?”

“Belki daha iyi olur.”

Onu bir kafede bıraktım. Ter içindeydi ve sigarasını içerken çok güçsüz görünüyordu. “Para konusunda tartışma ve ona gerçeği söyle.” Son zayıf nefesiyle bunları tembihledi.

Tüm yolu tekrar geri gittim, vücudumu iğneleyen tahriş hissiyle adımlarımı daha da hızlandırarak her bir sokağa hızlıca girip çıkıyordum. Sağımdaki dar sokaklar limana doğru şekilsizleşerek uzuyor ve uzaktan rengi solmuş deniz görünüyordu.

Birçok kafe arasında içinden müzik sesleri yükselen bir tanesini seçtim, içeri girdiğim anda üç dört kadın beni süzdü. Bunlardan hiçbiri bana uygun gelmedi. İçlerinden birinin bana yaklaşmasını bekledim.

Birden içimdeki rahatsızlık hissi kayboldu, kendimi dikkatli ve kararlı hissettim. İnatla ilerledim.

“Tekrar söylüyorum. Görev tamam. Adı Mirka. Her zamanki isimlerden. Bir arkadaşı onu evden çağırdı ve o da kendini göstermek için aşağıya benim yanıma indi. Şimdi sizi bekliyor. Bu sokak üstünde bir kapı, yirmi metre var yok.”

“Dün gördüğün olduğuna eminsin, değil mi?”

“Evet, size o olduğunu söylüyorum” diyerek yalan söyledim. Yorgun bir tavırla cevapladı:

“Tamam, tamam hadi gidelim.”

Birbirimize âdeta yapışmış gibi ilerleyebildiğimiz dar merdivenlere gelene kadar tek bir kelime etmedi. Duvarlardan boğuk sesler duyuluyordu.

“Bize biraz pahalıya patladı” diyerek kadınla anlaştığımız parayı söyledim.

Öfkeli bir el hareketiyle beni susturdu.

“İşte burası, tek kapı” diyerek durdum.

“Bir dakika.” Nefesi kesilerek telaşla cebinden beyaz bir eldiven çıkardı ve hızlıca sol eline geçirerek parmaklarını sinirli hareketlerle düzeltti. “Her şey düzgün görünüyor mu? Söyle bana.”

“Elbette.”

“Bu doğru değil. Çok sıcak, lanet olsun. Çal kapıyı, ne bekliyorsun? Konuşurken bir yandan da beceriksizce terini silmeye çalışıyordu.

Kadın kapıyı açtı, zoraki bakışlarla bizi süzdü. Ağır ter kokusu üstümüze çökmüştü. Bana mutfağı göstererek “Sen burada bekler misin?” dedi, sonra sesini yükselterek devam etti:

“Barbara neredesin? Gel de bu yakışıklı beye eşlik et.”

Bir masaya oturdum. Güneş ışığı mutfaktaki metal eşyaların üstünde parlıyordu. İçeriden bir gürültü geldi, tanımadığı odada bir eşyaya çarpmış olmalıydı.

Balkondan birinin beni gözetlediğini fark ettim, sonra üstü çıplak bir kız çocuğunun yüzünün yarısını gördüm.

Ellerini sıkıca arkasında tutarak şüpheyle bana doğru yaklaştı. “Bana dondurma getirmemişsin” dedi.

“Karşılaşacağımızı tahmin etmemiştim. Başka bir zaman getiririm söz, mesela yarın” diyerek gülümsedim.

“Herkes böyle söylüyor; ama annem almazsa hiç dondurma yiyemiyorum.” Suratını asarak itiraz etti.

Ayaklarının üstünde sallandı, sonra cesaretlenerek masaya yaklaştı, çenesini ve ellerini masaya dayadı. Pudra kokuyordu.

“Eylülde kertenkeleleri göreceğim biliyor musun?” dedi. “Gerçekten mi?

“Gerçekten. Yalan söylemem ben. Eylülde denize gideceğiz ama uzakta; çünkü buradaki deniz kirli. Duvarlarında bir sürü kertenkeleler olan bir şehre gideceğiz.”

“Aferin sana, peki kertenkelelerle ne yapacaksın?”

“Hiçbir şey” dedi gülümseyerek. “Kendilerini hiç yakalatmıyorlar ki.”

“Bazen yakalanabiliyorlar. Bir tanesini yakalıyorsun, boynuna bir ip geçirip gezdiriyorsun.”

Sinirlenerek karşılık verdi:

“Aptal mısın sen? Kertenkeleler kendilerini bağlatmazlar, onlar köpek değil.”

“Elbette ya, bu doğru.”

“Sana aptal dediğimi anneme söyleme. Söylemeyeceksin değil mi?”

“Hayır.”

“Kalbin üstüne yemin et.”

“Yemin ederim.”

Bu yemin üstüne, birden dostluk ağır bastı ve gözleri dönmüş bir hâlde kafasını sallayarak konuştu: "Eğer bana elli lira verirsen sana dizimdeki kabuğu gösteririm." Bunu söylerken bir yandan da yara bandı olan dizini gösteriyordu.

"Bandı çıkarmamalısın yoksa yara iyileşmez" dedim.

"Bugün bahçede on lira için iki kere çıkardım. Ama ikinci sefer çocuğun teki baktıktan sonra bana parayı vermeden kaçıp gitti. Bir daha onunla oynamayacağım."

Bir sigara yaktım ve kız bir kül tablası bulmak üzere telaşla mutfağın içinde aranmaya başladı.

Sonra tekrar çenesini masaya dayayarak konuştu:

"Annem düzensizlik görünce bağırır. Ne der biliyor musun? Bütün erkeklerin zavallı olduğunu söyler."

"Ah, anladım."

"Bunu sürekli söyler. Hepsi zavallı. Bir de bana der ki,

'Sen Barbara'sın ama büyüdüğünde sakallı olmayacaksın.' Ne komik."[*]

"Barbara güzel bir isim."

"Ben Meryem ismini daha çok seviyorum biliyor musun? Öldükten sonra bakire Meryem olacağım. Ama heykellerinden değil, gerçek Meryem olacağım ben."

Yavaşça bir parmağımla sırtını okşamaya başladım.

"Dün gece beni sivrisinek yedi. Bak burada, görünüyor mu?"

"Hayır."

"Ama yedi işte. Beni yedikleri zaman annem hemen krem sürer. Krem çok soğuk oluyor, çok huylanıyorum."

"Sakın kaşıma."

"Ama kaşıyorum" diyerek dil çıkardı.

“Eğer böyle yaparsan bakire Meryem olamazsın.”

“Sen öyle san, olacağım.” Ayaklarından birini yere vurarak karşı koydu. “Öldükten sonra olacağım. Sen ne zaman öleceksin?”

“Bilmiyorum” dedim gülerek.

“Sakalın yok, ölecek kadar yaşlı değilsin o zaman.”

Başını okşamak için elimi uzattım ama canlı bir hareketle arkaya zıpladı. “Bir sürü mucize yapacağım. Meryem olur olmaz ne mucizeler yapacağım bak gör.”

“Aferin sana.”

“Yüz milyonlarca mucize. Altınlarla kaplı olacağım ve etrafımda yüz tane aziz olacak.” Gözlerini şaşı yapıp döndürerek konuşuyordu.

“Bundan eminim” dedim.

“Zavallı adamların hepsini cehenneme göndereceğim.”

“Beni de mi?”

Burnunu kaşıyarak cevapladı:

“Bilmiyorum ama bana dondurma getirmedin sonuçta.” Ayağa kalktım, o da hemen balkon kapısına doğru geriledi. “Gidiyor musun?”

“Henüz değil.”

İçeriden gelen sesleri anlayabilmek için birkaç adım ilerledim.

“Kapı kilitli, kapı kilitli!” Kız gülerek şarkı söylemeye başladı.

“Evet doğru.”

“Eğer içerde bir bay varsa annem hep kapıyı kilitler. Sen yanında bir bayla mı geldin?”

“Evet.”

“O zaman annem çıkana kadar beklemek zorundasın. İstersen ona bağırayım. Eğer bağırırsam hemen gelir.”

Tekrar yerime oturdum: “Hayır, burada böyle rahatım.” Tekrar masaya yaklaştı, güneş ışıkları sarı saç örgülerinde parıldıyordu.

“Yuvaya gidiyor musun?” Birden aklıma bu soru geldi.

“Gidiyordum, ama hastalanıyorum orada. Hem de her seferinde ateşlenerek” diyerek üzgün bir tavırla cevapladı. “Annem artık beni yuvaya göndermek istemiyor. Bu yıl anneannemle kalacağımı söyledi. Anneannemi hiç sevmiyorum, biliyor musun?”

“Öyle mi?”

“Evet, gerçekten öyle. Yaşlı, devamlı dua ediyor ve hiçbir şey anlamıyor. Bana asla hediye almaz ve sürekli ağlar. Oysa annem bana bir sürü bebek alıyor. Kaç tane bebeğim var biliyor musun? Hadi tahmin et.”

“Bilmem, mesela on mu?”

“On beş!” diyerek bir çığlık attı. “Hiç kimse doğru tahmin edemiyor, hem de hiç kimse. Tam on beş. Bir tanesi çok büyük, benden bile büyük. Bir tane de esmer var, her yeri simsiyah. Ama bunu hiç sevmediğimden hesaba katmıyorum. Onunla asla uyumam.”

Su sesi ve birkaç kelime duydum, kadın iç çekerek yanımıza geldi. “Balkona çık, Barbara” dedi.

“Hayır, hayır ve de hayır!” diyerek karşı koydu kız. Kadın ocağı yakarken bana bakmadan sordu:

“Sen de kahve ister misin? Söylesene, şu arkadaşın biraz fazla sinirli değil mi? Seninle konuşur mu?”

“Sadece biraz gariptir.”

“Garip ki hem de nasıl! Zavallı bir ruh o.” Kahve aletini ocağa koydu. Kocaman elleri ve ojesiz bembeyaz tırnakları vardı. “Ama tam bir beyefendi. Ne istersen söyle ama bir beyefendi ve ensesi kalın yani zengin demek istiyorum. Barbara balkona çık.”

“Hayır, tam da burada duracağım” dedi kız sallanarak.

“Git yoksa büyücüyü çağırırım.”

Kadının kocaman bir poposu ve sabahlığından çıkan kanlı canlı iri kolları vardı. Çocuk yavaşça balkon kapısına doğru ilerlemeye başladı. “Artık büyücüye inanmıyorum, hatta cadıya da. İnanmıyorum, inanmıyorum işte.”

Kadın gülümseyerek bana döndü ve sorgulayan siyah bakışlarıyla sordu:

“Benimle biraz kalmaz mısın, genç bayım? On dakika ne dersin? Yoksa arkadaşından mı utanıyorsun?”

“Bugün değil.” Şaşırmıştım.

“Nasıl istersen ama hata yapıyorsun, sen de mutsuzsun çünkü. Ama ben ısrarcı tiplerden değilim. Kahven hazır. Bu kahve makinesinden ancak bir buçuk fincan çıkıyor. Sana yarım fincan yeter mi?”

“Yeterli, teşekkürler.”

“Onunkini odaya götüreyim. Sen kalmayacaksan çabuk gideceksiniz demektir. Ve sen Barbara eğer yerinden kıpırdar ve biraz önceki hareketlerini tekrarlarsan başın belada demektir. Bu akşam televizyon falan seyredemezsin ona göre.”

Kapıya yaklaştığında dönerek alçak sesle sordu:

“Savaş yarası olmasa gerek, değil mi? Çok genç çünkü. Peki, ne o zaman? Aman ne önemi var ki bu iğrenç dünyada. Neden evlenmiyor? İyi bir emeklilik maaşı vardır diye tahmin ediyorum.”

Kalkmadan önce elimle bir veda işareti yaptım ama kız balkon camına vurdu ve hiç cevap vermeden asık suratla bana baktı.

Uzun süre yürüdük, sıcağa kayıtsızdı; kafası gergin bir şekilde yukarıda, bastonuysa önünde olacağı yerde sabit bir şekilde koltuğunun altındaydı.

İçimden konuşmak gelmiyordu. İnsanların bizi gördükleri anda kaldırımı bize bırakmak için hızla hareket etmeleri ya da duvara doğru yaslanmaları bazen komik geliyordu. Ortasında küçük bahçeler olan çok büyük dikdörtgen bir meydanın etrafında döndük. Kendimi buharlaşmış hissediyordum, trafiğin gürültüsü bile hiç rahatsızlık vermeden etrafımdan akıp gidiyordu.

Uyuşmuş aklıma bavuldaki silah geldi, bugünlerde onu kullanmasını gerektirecek bir durum olmamasını diledim, kim bilir o kafasının içinde neler dönüyordu.

Kendimize dondurma almış oturuyorduk, o zaman sordum ona:

“Neden evlenmiyorsunuz?”

“Ne?” Sesi soğuktu, ama hemen sonra iz sürmek üzere sakinleşerek devam etti:

“Sorunun ne senin?”

“Bunun mantıklı olacağını düşündüm.”

“Mantıklı.” Dişlerini göstererek sırıttı. “Tam bir saçmalık. Evlenmekmiş, aynı kuzenime benziyorsun.”

“Nedenini anlayamıyorum.”

“Aşk bir yemek değildir. Evlen ki yüzün gülsün. Evlenmek kendini asmaktan iyidir” diyerek alaycı bir hâlde devam etti. “Tıpkı kuzen teyzem gibisin, bir sürü atasözü o kadar. Ama o en azından yetmiş yaşında. Sen bu yaşında onunla aynı olmaktan utanmıyor musun?”

Dondurma kabını sol elinin kıvrılmış parmaklarına sıkıştırdı. Kaşıkla oynamayı bitirince konuştu: “Tam da onun gibi içi ihtiyarlamış bir genç karşıma çıkmalıydı, değil mi?”

Bu lafın üstüne cevap verme gereği duydum. “Ben içi geçmiş ihtiyar ruhlu birisi değilim. Sadece akıl yürütüyorum ya da böyle yaptığımı düşünüyorum. Hepsi bu.”

“Akıl yürütüyorsun, işte bu yüzden sıkıcısın. Her zaman okuma yazma bilmeyeni ya da cahili tercih ederdim. Öyleleri ağzını açar açmaz insanı güldürüyor çünkü.”

Konuyu sürdürmeye karar verdim. Uzaktaki bir masada kafaları içeceklerindeki kamışın üstünde gelip gitmekte olan iki genç dikkatle bizi izliyordu.

“Etrafta çok fazla iyi kadınlar var.”

“Öyle mi? Hepsi sizin olsun, keyfini çıkarın.” Sesini alçaltmadan lafımı kesti.

“Doğru kişiyi bulmak için gazeteye ilan vermeye gerek yok.”

Henüz yakmadığı sigarasını baş ve işaret parmağının arasında sinirli bir şekilde döndürüp duruyordu. Sonra kelimeleri seçerek konuştu:

“Böyle söylüyorsun çünkü aptal durumuna düştüğümü gördün. Nasıl istiyorsan öyle düşün, özgürsün. Eğer umurundaysa söyleyeyim kadınlar bende hep bu izlenimi uyandırdı. Genelevler varken her şey çok daha iyiydi. Ama senin buna dair hiçbir fikrin olamaz. Ne biçim bir ülke bizimkisi. Tam gülünesi bir yer. Hiçbir şeyin düzgün işlemediği bir yerde genelevleri kapatmak da nereden çıktı? Ortadaki tek hayır kurumu denebilecek yerlerdi oraları.”

Diğer masadaki iki genç yanlarına yaslanmış gülerek bizi izliyordu.

“Neden hâlâ daha kendimi öldürmediğimi biliyor musun?

“Hayır, efendim.”

“Çünkü ölümümle bile öç alabileceğim kimse yok. Bu dondurma çok iğrençti. Torino’yu geçtiğin anda o güzelim tatlılar bitiyor. Bir tek iyi çörek bile yok. Bunu günlüğüne not et.”

“Siz hiç ölmeyeceksiniz, efendim” dedim. “Nasıl yani?”

“Aptalca göründüğünü biliyorum ama ben böyle düşünüyorum. Kendimi ifade edebilmem imkânsız. Ama bana öyle geliyor ki siz asla ölmemelisiniz.”

“Güzel bir iltifat, gerçekten de güzel bir dilek. Uğursuzluk getirmeyesin sakın Çiko?”

Fısıldayarak konuştum: “Dün gece silahı gördüm.” Nefesi kesildi.

“Evet, efendim. Dün gece. Siz uyurken. Bavulunuza baktım ve silahınızı gördüm.”

Kafasını sallayarak onayladı. “Seni adi aşağılık” diyerek homurdandı.

“Bu merakımdan ötürü beni affedin ama iyi ki yapmışım.”

“Seni hain leşi.” Hırıltılar çıkararak konuşuyordu. Sağ eliyle kâğıt mendili sıkıca kavramış parçalara ayırıyordu.

Sesimi titretmeden kendimi savunmaya çalışıyordum. “Bana istediğinizi söyleyebilirsiniz. Yaptığımdan hiç pişman değilim. Herhangi bir şeyden ben sorumlu tutulabilirim çünkü.”

Buz gibi bir sesle bağırdı:

“Senin hiçbir sorumluluğun yok. Hakkın yok. Hiçbir şey için. Seni mahvedeceğim göreceksin.”

“Nasıl biliyorsanız öyle yapın, ama ben sizin askeriniz değilim. Her şeye boyun eğemem.”

İnce bir kahkaha attı. “Boyun eğmek.” Kelimeyi her bir hecesini vurgulayarak söylemişti. Senin yüzünü kızartacağımı mı düşünüyorsun? Kendini kurtarmak için tek bir yolun var. Hangisi biliyor musun? Uzamak, tabana kuvvet kaçmak.”

“Ben öyle biri değilim.”

“Öylesin beyinsiz. Hadi kalk. Kaç, koşmaya başla. Cesaretini göster. Yemin ederim ki arkandan bağırmayacağım ve gelmeyeceğim. Küçük hanım seni.”

Bastonunu salladı, artık iki genç bizi daha dikkatle izliyordu. Yüzlerinde bazen eğlenceli bir gülümseme bazen şefkat beliriyordu. Baston masaya indi. “Ha gayret. Ne bekliyorsun? Hareketlen. Kendini gerekli biri mi sanıyorsun? Bir ölünün ağırlığından bile daha gereksizsin. Defol.”

“Böyle bir iğrençlik yapmayacağım.”

“İğrençlik değil bu cesaret. Senin hiç duymadığın bir kelime. Evet efendim demek senin işine gelir. Bir de hırsızların yaptığı gibi gizlice insanların eşyalarını aramak. Şimdi, gidiyor musun yoksa gitmiyor musun?”

“Gitmiyorum.”

“Ne düşündüğünü biliyorum, kendi istediğin zaman gideceksin. Bunu düşünüyorsun.”

“Nasıl isterseniz, efendim.”

Kendini zorlayarak kısa kahkahalar attı. “Zavallı aptal. Ben senden bin adım daha ilerideyim. O yüzden dikkatli ol. Yoluma çıkma ihtimalin olabilir, sonra dilin dışarıda arkamdan koşmak zorunda kalabilirsin.”

Başka bir şey söylemedim, öfke ve nihayet susmamayı başardığım için hissettiğim tatmin arasında kalmıştım. O ise zorlukla nefes alarak bastonunu sallamaya devam ediyordu.

İki genç kalkmıştı. Uzaklaşmadan önce bize tekrar uzun uzun baktılar. Bahçeye girmek üzerelerken küstah bir el hareketiyle onlara karşılık verdim. Uzaklaşırken güldüklerini duydum.

Biraz sonra kararlı bir ses tonuyla konuştum:

“Bavullarımızı almak için otele dönmemiz gerek.”

Ayağa kalktı, hızlı adımlarla yürümeye başladık, ikimiz de edecek tek bir kelime bulamıyorduk.

Çok yorgundum, kafam buharlaşmış gibiydi ve ağırlaşmıştı ama şikâyet etmedim. Kolu, kolumun altında beni tekrar her zamanki o ümitsiz merhamet duygusuna sokmak istiyordu, ama ben dikkatimi başka tarafa verip ona karşı koymayı becerdim, hem de bu tür saçma bir karşı koymanın altında yatan nedenleri anlamadığım hâlde.

Kalabalık bir kavşağa vardığımızda birbirimize yaslandık, bana ne beddua etti ne de sövdü. Ben de özür dilemeye niyetlenmedim bile.

Şehir gürültüyle doluyordu, öğleden sonranın sıcaklığı yürüyüp hareket ettikçe hissedilen hafif akşam esintisine rağmen insanın üstüne daha da yoğun çöküyordu. Bir süre sonra duvarda asılı duran bir filmin renkli afişlerindeki sarı saçları ışıkta parlayan dolgun kalçalı kadına açgözlülükle baktığımı fark ettim.

Otelin barında bir tabureye yaslanarak sol tarafıyla bar tezgâhına dayandı. Garson olmamasına kendi kendine öfkelendi. Uzaktaki pencereden son

akşamüstü güneşinin ışıkları içeri giriyor gözlükleri ve saçlarına kadar olan yüzünün ön bölümünü aydınlatıyordu.

Servis edilen viski bardağına gömüldüğü anda konuşmaya başladı:

“Yok ol. Ben tren saatine kadar burada kalacağım. Sense nerede istersen orada sürt.”

Eli titriyordu. İçkiden ilk yudumu zorlukla kontrol ettiği bir açgözlülükle içti. Keten elbisesinin kırışıklıkları sırtında daha da artıyordu.

Kendimi yan salondaki koltuklardan birine attım, etrafımdaki her şeye yabancıydım.

Fırtınalı denizlerin öfkesi...

V

Tüm suç belki de alçak gönüllü oluşumdaydı. İnsanın kendini aldatmaya çalışması faydasız ve çok aptalca. Bu durumda mecburen alçak gönüllüğümü yani sıradanlığımı suçlamak zorundayım. Aksi takdirde onu anlayabilirdim. En saçma, düşmanca ve acımasız sözleri, gerçek bir akıl pırıltısı ya da isyan olsun, içimde bir şeyleri harekete geçirebilirdi. Merhamet değildi bu, çünkü merhamet tek başınaysa gelir geçer ve hiçbir şeye faydası olmaz. Ama bana her şeyi farklı gözle görebilecek bir anlayış katabilirdi. Dünyayı ve hayatı daha farklı algılamak ve bu hayatı en gizli sırlarıyla kavrayabilmek ve bu hayata gülebilmek, getirdiği her iyiliğe ve kötülüğe onun içinde yaşarken onunla birlikte gülebilmek, acımasızca da olsa bu adamın yaptığı gibi… Belki de ben sadece miskin, alelade bir gencim, sağduyusunun kendini beğenmiş küçük sonuçlarıyla ilerleyen genç yaşının iyi ya da kötü olsun dürtülerini bile takip edemeyen bir genç…

Tren gecenin içinde yol alırken böyle düşünüyordum, o ise trenin hareketleriyle sallanan başı öne düşmüş kendi köşesinde uyukluyordu. Trenin kalkış saatine kadar çok içmiş ve trene biner binmez birkaç tane hap yuvarlamıştı.

Vagon dizisinin bacasından duyulan şiddetli tren sesi gecenin sessiz karanlığını dövüyordu âdeta. Ona izlemeye başladım. Yüzünün her bir tarafını kaplayan çizik ve deliklere, kravatının kusursuz düğümüne, sağ elinin ince bileğine, üst üste attığı bacaklarının çevik intizamına hayranlıkla ve sonsuz bir vicdan duygusuyla baktım. Trenin hareketi de onu ölçülü bir sükûnetle sallayarak bu zarafetini artırıyordu. Bunun aslında içindeki ümitsiz öfkeyi örtecek bir kılıf oluşturduğunu keşfettim. Sonuçlara kendi başına kalarak katlanabildiği için onu anlaşılamaz bir şekilde kıskandım.

Aniden bazı kötü sözleri ve kibirli davranışları aklıma geliyordu ve nihayet bunları gülünç buluyordum, bunlar temelinde o kadar çok gizlenmiş farklı yankılar taşıyordu ki tam anlamıyla gülünesiydiler. Karnımı sıkıştıran kahkaha patlamasına engel olmak için dudaklarımı sıktım.

Kim bilir evindeki günlük hayatı nasıldı? Kuzeni, kedisi, koridor ve içinde viskisinin olduğu dolapla geçen hayatını merak ettim. Ama hiçbir varsayım gerçek gibi durmuyordu. Onu Torino’nun sokaklarında,

meydanlarında hayal edip gözümde canlandırmayı başaramıyordum. Belki bu adam için seyahatimiz birbiri ardına sıralanmış engeller cehenneminden bir anlık olsa da kaçmak anlamına geliyordu. Bunun sebebini anlamak bana olağanüstü bir şekilde güzel geldi.

Koridora çıktım. Karanlık cam, belirsizlikleri bir şekle soktu. Cama dayanıp geceyi izlemeye başladım. Boş karanlık, hemen sonrasında kaybolan canlı renklerle kesilen birkaç saniyelik görüntülerle bölünüyordu: Evler, tabelalar, yalnız başına kalmış kapılar...

Yüzümün camdaki bozuk yansımasında göz kapağımı gördüm. Parlak ve karanlıktı. Cildimin dokusunu ve kirpiğimin her kapanıp açılışında ortaya çıkan gözümün nemini gördüm.

Birden aklıma otel odasında gözlüksüz uyurkenki hâli geldi, yastığın üstünde yüzünün morumsu kuru ve karman çorman gölgesini hatırladım.

Yemek yemiş, tekrar üniformamı giymemek için kendimi ikna etmiştim. Yeni kıyafetlerim beni neşelendiriyordu, hem bir de son anda ortaya çıkan şu gülünesi sır kendimi iyi hissetmeme yardımcı oluyordu: Tabanca.

Biraz sonra ya da ertesi gün Roma’da ona söylemek için kibar bir şeyler düşündüm. Belki de böyle özel bir incelik ikimize de yardımcı olabilirdi. Aklıma farklı bir jest ya da söz gelmedi. Ama belirsiz de olsa bu tespit beni keyiflendirmeye yetti.

Kibar bir jest, evet ya da esprili bir şey de olabilirdi. Bunu yolculuğumuzu kolaylaştırmak için yapmak zorundaydım.

Trende çok az yolcu vardı, her vagonda hemen hepsi uyumakta olan iki üç kişi. Sadece en dipteki yaşlı kadın uyanıktı ve elindeki kitabı okuyordu. İçerideki eskimiş tozla yeni yağlanmış kapı kolu ve demirlerin kokusu hiç de hoş değildi. Sabahın erken saatlerinde varacağımız Roma’ya gelmeden önce iki durakta daha duracaktık.

Saate bakmaktan kaçındım. Bu yolculuğun örtüsü altında beklemek, uzakta olmak, varacağımız şehir ve her türlü mecburiyetten uzak kalmama yardımcı olan bu sessizlik hoşuma gidiyordu. Roma’dan eve en az iki kartpostal göndereceğime dair kendime söz verdim.

Tekrar dönüp ona baktım, köşesinde hareketsizdi. Sağ eli, eldivenli sol eliyle örtülüydü, çenesi mutlak bir itaatle trenin sallamasına boyun eğiyordu. Bana her şey bu yüksek mertebeye çok uygun ve yerli yerinde geldi.

Ani bir sallantıyla uyandı, eli hemen sigarasına yöneldi. “Hey Çiko, hâlâ hayatta mısın?” diyerek esnedi.

“Çok uyumadınız.”

“Hata yapmışım, uyku ilacı yerine vitamin almışım kahretsin. Çok içmiş olmalıyım.”

“Hem de nasıl” diyerek güldüm.

O da güldü, uyku sonrası ağzındaki acı tadı silmek için yutkundu. “Ya sen? Uyuyabildin mi?”

“Hayır, ama iyiyim. Yemek de yedim. Çok az yolcu var ve etraf sakin.”

“Bu kadarı bile çok.”

“Roma’da çok kalacak mıyız? İki gün geçti bile.”

“Bilemiyorum. Roma’da rahip bir kuzenim var. Bana hep yazar. Onu ziyaret etmem gerek. Piza’yı geçtik mi?”

“Henüz değil.”

Tekrar dil ve damağını temizleyerek yüzünü buruşturdu. “Şeker eksik, evet şimdi bir şeker iyi giderdi.” Cep şişesini çıkararak nazikçe bana sundu. “Önce sen bir yudum al.”

“Teşekkürler.”

İnce ışık çizgileri derin karanlığı kesiyordu, belki de Piza’ya yaklaşmıştık. Birden yanımızdan geçen bir trenin parlak ışıklarıyla gözlerim kamaştı.

Asık suratla homurdanmaya başladı:

“Bir zamanlar dev gibi göğüsleri olan bir sevgilim vardı. Bal kabağı gibiydiler. Yatakta uyurken yana döndüğünde sallanan salıncaklar gibi olan göğüslerinden birini düzenli olarak bana dayardı. Nasıl bir hayat olduğunu hayal edebiliyor musun?”

Gülmeye başladık. İçmeye devam etti sonra bana da ikram etti. Ona geri verdiğimde şişeyi cebine koymadı. “Bir albayım vardı, o anlatmıştı. Afrika’da mı Rusya’da mı hatırlamıyorum, bir savaşta teğmenlerden biri çok fazla poker borcu olduğundan dolayı hep en zor görevlere talip oluyormuş. Her bir görev sonunda ona ödül veriliyormuş. Yani bu demek oluyor ki görevden canlı dönerse para elinde. Korkudan ölüyormuş; ama pokersiz kalmak bin defa ölmek demekmiş onun için ve böylelikle iki gümüş madalyayla bir de terfi elde etmiş.”

Tren, Piza’ya yaklaşınca yavaşladı. Gece, nihayet, yanımızdan daha sık ve düzenli bir şekilde akmakta olan rengârenk ışıklarla bölünüyordu. Bir vadinin belirsiz görüntüsünde, bir dökümhane ya da çimento fabrikasından çıkan kırmızımsı yoğun duman aydınlattığı tepelerin kaba hatlarını meydana çıkarıyordu.

“Ya işte hayata böyle sahip çıkmak gerek.” Dudaklarında hafif bir titremeyle kendini isteksizce bırakarak iç çekti.

Piza’da trene yeni bavulu olan bir beyefendi bindi. Uzun boylu, beyaz saçlı, yaşlı bir adamdı. Oturdu ve gazetesini açmadan önce kibar bir gülümsemeyle bizi selamladı.

“Ziyaretçilerimiz mi var, Çiko?”

Adam gözlerini kaldırarak gazetesinin arkasından daha vurgulu bir gülümsemeyle baktı ve tatlı bir ses tonuyla karşılık verdi:

“Kompartımanın neredeyse boş olduğunu gördüm de. Ama eğer rahatsızlık veriyorsam…”

“Allah aşkına, keyfinize bakın. Bizimle bir kadeh içmek ister misiniz?” diyerek güldü.

“Ne dediniz?” diyerek fısıldadı yaşlı adam.

Küçük şişeyi adama uzattı. “Tekrarlayayım: Bizimle bir kadeh içmek ister misiniz? Toskana’dayız değil mi, burada içilir.”

Adam bir süre bizi inceledikten sonra karşılık verdi: “Gördüğüm kadarıyla şişeniz bitmek üzere. Teşekkür ederim ama hiç…”

Adamın bahane bulmasına fırsat vermeden konuştu: “Tadını çıkarın lütfen. Bavulda yedeği var. Ağız mühimmatı diyelim. Sadece on iki yıllık markalar bunlar.”

Adam tekrar teşekkür ederek şişeyi aldı, beni dikkatle izleyerek bir süre elinde tutup bekledikten sonra teşekkür ederek geri verdi ve ekledi:

“Gerçekten de mükemmel.”

Diğeri şişeden bir yudum aldı. “Çok iyi. Tam bir düzenbaz.”

“Ne dediniz bayım?” diye sordu yaşlı adam.

“Kanının son damlasına kadar bir düzenbaz dedim. Belki de bizimle alay edebileceğinizi düşündünüz. Dikkat et, Çiko.” Hüzünlü bir şekilde güldü.

Adam çok kısık bir ses çıkardı ama karşılık vermedi. Gazetesini katladı.

“Kaçmasına izin verme, Çiko. Üzülerek belirteyim ki biz sarhoşuz ve bay düzenbaz gidiyor.”

“Tamam, efendim.”

Adam kararsız bir hareketle gazetesini bıraktı. Dertli bir şekilde parmağını şakaklarına dayadı ve göz ucuyla beni izlemeye başladı.

Başımı iki yana salladım.

Şişeyi tekrar alıp son damlaları içmek zorunda kaldım.

Adam kalkmaya niyetlenmişti; ama bizimki onu sağ tarafından sıkıştırıp hareket etmesini engelliyordu. “Ama lütfen saygıdeğer bayım. Bu hurdalarla üç beş laf etme şansını tepmeyin. Sen Çiko kapıyı tut, akıllı ol” diyerek güldü.

Kompartımanın cam kapısını kapatarak önünde durdum. Kafam daha yeni iyi olmaya başlamıştı; ama kim bilir hangi dürtüyle hızlı bir şekilde hareket

ettim.

Oturmakta olan adamın sabrı sınıra dayanmaya başladı. Suratında konsantre olmuş bir ifade belirdi.

Bizimki sordu:

“Siz savaşa katıldınız mı?”

“Elbette. Etiyopya’da ve sonra…”

“Ben katılmadım, sadece barıştan yanayım” diyerek gülümsedi ve eldivenli sol elini gülerek yüzünün hizasında havaya kaldırdı. Dudağının kenarında bir ter damlası parlıyordu.

“Affedersiniz. Durumunuza saygım sonsuz. Ama hiç istemem ki…”

“Durumum mu? Hangi durum? Benim bir durumum mu var, Çiko?” diyerek adamın sözünü kesti.

“Demek istiyorum ki anlıyorum. İnanın bana. Dünyayı görüp anlamaya yetecek kadar yaşlıyım ve…”

“Yeterince yaşlı bir İtalyan’ın kim bilir ellerine bulaşmış ne kadar çok pislik vardır. Hem de acele içinde karıştırılmış ne haltlar. Hoppala” diyerek güldü. Ama gülüşü birden zavallı bir yüz buruşturmaya dönerek donup kaldı.

Adam bir yardım umudu ararmış gibi tekrar bana baktı; ama omuzlarımı silkip kötü bir sırıtmayla karşılık verdim. Farkında olmadan yaptığım tüm bu hareketlerin hızına ve küstahlığına şaşıyordum. Viskinin kokusu burun deliklerimi tırmalıyordu.

Adam konuşmaya başladı:

“Bakın bayım, sizi tanımadığıma üzgünüm. Eğer izin verirseniz…”

“İzin falan yok.”

“Sadece kendimi tanıtmak istiyordum” dedi nazik bir şekilde.

“Ve benim de sizin gereksiz isminizi öğrenmeye hiç niyetim yok. Söylerseniz başınız belada demektir. Bırakın bilinmedik kalsın. Bu sizin

için daha iyi" diye bağırdı bizimki.

Adam zorlukla silik bir gülümseme takınarak konuyu değiştirmeye çalıştı. "Çok iyi. Kısaca öyle diyelim. Bu akşam gerçek bir maceraya denk geldim. Arada beklenmedik şeylerle karşılaşmak hiç de fena değil."

"Çiko duydun mu? Beyefendi bunun beklenmedik olduğunu iddia ediyor. Siz Çiko'yu tanıyor musunuz? Fırtınalı denizlerin öfkesi olarak tanınır." Bunları söylerken adamın bembeyaz suratıyla kendisininkinin arasında birkaç santim kalacak kadar yaklaşmıştı. Yaşlı adamsa birazcık olsun uzaklaşabilmek için sırtını dikleştirdi.

"Sarhoşum, ekselansları."

"Hiç sorun değil, aksine çok iyi. Arada iyi gelir. İçini boşaltmak için. Her zaman derim ki…"

"Siz hiçbir şey değilsiniz. Demeyin. Diyemezsiniz."

Adam kendine az da olsa bir alan sağlayabilmek için zorlukla koltuğa doğru eğildi. Terlemişti ve kaba göz kapakları artık kontrolü dışında titremeye başlamıştı.

"Ben tek şey bilir, onu söylerim. Nedir biliyor musunuz isimsiz bayım?" dedi. "O da şu ki pis bir ülkede yaşadığımız."

"Ona bakacak olursanız dünya pis." Adam ferahlamış olarak keskin bir sesle güldü.

"Kabul ediyorum, ama hepsinden öte ülke pis. Herkesten daha beceriksiz olan bu pis ırkınızın olduğu yer" dedi.

"Şimdi anlıyorum" diyerek lafa girdi yaşlı adam. "Siz İtalyan değilsiniz o zaman anlaşılıyor ki…" "Evet değilim, aynen öyle. Ben sadece Torinoluyum" diyerek yorgun bir şekilde konuyu sonlandırdı.

Çenesi karmaşık hislerle titriyordu. Tekrar konuşmaya başlayacak şekilde kendini toparlamadan önce sağ elini salladı. Köşesinde uyuşup kaldı. "Güzel bayraklarınızı olabildiğince yukarılara asın ki ellerinizin kokusu duyulmasın" dedi güçlükle. Bitik hâldeydi.

Yaşlı adam dikkatle ayağa kalktı, sessizce bavulunu ve gazetesini alarak koridora çıktı ve adımlarını hızlandırarak uzaklaştı.

Kompartımanda yine baş başaydık. Boş şişeyi bana uzatarak bavulu işaret etti. Divana çıktım diğer viski şişesini bulana kadar bavulu karıştırdım.

Metal şişeyi alır almaz parmakları belirsiz bir şekilde kapağın etrafında dönmeye başladı. “Git Çiko, git de kendine sohbet edecek başka bir yer bul. Bu lanet trenlerde hiç kızlar olmaz mı? Senin için diyorum. Benim şimdi biraz uyumam gerek.”

“Eğlendik” dedim.

“Ne?” Kafasını bir anlık kaldırdı, yüzündeki gülümseme yoktu artık. “Değil mi ya?”

“Bir tavşandan bile daha hızlı kaçtı. Dünkü bilet kontrolcüsü gibi. Aynı onun gibi kim bilir bu yolculukla ilgili neler anlatacak.”

Havada belirsiz bir işaret yaptı. Şişeyi uzatarak, “Sen aç”

dedi.

“İçmeseniz daha iyi…” Birden çaresizce yakındı:

“Lütfen. Açman yeterli, vaaza gerek yok.”

Kapağı açarak şişeyi ona uzattım, şişeyi alıp göğsüne yasladı. “Sen hâlâ burada mısın? Hadi dışarı. Uyumaya çalışmam lazım, başka bir şey değil. Sen keyfine bak, lütfen.”

Koridora çıktım. Etraftaki karanlık günün ilk utangaç ışıklarıyla birlikte yüzündeki çatlaklar ve lekeler aydınlanıyordu.

İçimden çıkan her kötü güç yok olurken tüm kaslarıma ve düşüncelerime tatsız bir huzur yayılıyordu.

Birazdan köyler, kadınsı dalgalanmalarla genişleyecekti. Belki çiftliklerdeki otlaklar boyunca atlar ve inekler görecektim. Hafif eğimli topraklarda saman balyaları olacaktı.

Roma kelimesinin iki hecesi çok kıymetli maddelerden yapılmış değerli bir şeymiş gibi kafamda dönüp duruyordu.

İçeriye geri dönüp onu gözetlemeye cesaretim yoktu.

Kötüler ortadan kalktı, iyiler de yüzlerini kaybetti...

VI

Fırtınadan geriye hâlâ daha çiseleyen yağmur kalmıştı ama şimşek ve gök gürültüsü uzaklaşıyordu. Otelin camından üstünde yağmurluğuyla iki büklüm koşarak geçen bir vale gördüm. Yağmurdan korunmak için gizlenmiş insanların bacak ve ayakkabılarının göründüğü bir kapı girişine çömeldi. Arada bir kızın başını kontrol etmek üzere dışarı çıkıp gülerek geri giriyordu. Sarı duvarlarda geniş yağmur lekeleri görünüyordu. Etraftaki kaldırım ve asimetrik bir sıra oluşturan çatılar gümüş renkli ürpertici bir yılan gibi kıvrılarak uzayıp gidiyordu.

Teraslardan birinde renkli bir şemsiye sallandı, son bir rüzgârla ters döndü.

“Bana hâlâ burçları okumadın azizim” diyerek yatağın üstünden yakındı. Gri ışığın altında oda eski ve yıpranmış bir çadırı andırıyor, kapının üstündeki çiçekli duvar süslemesinin soluk rengi daha da belirginleşiyordu. Yataklar demirdendi ve birbirlerinden farklıydı. Birçok defa telefonla aradıktan sonra otel yönetimi yataklar arasına yeri ve ışığı azaltan bir paravan koydu.

Ona burçları okumaya başladım. “İş: Dalgalanmalar var, alım ve satımlarda dikkatli olun. Duygular: Darbe aldığınız ve sizi kıran birine diğer yanağınızı da uzatın. Sağlık: Fiziksel ve ruhsal açıdan dengedesiniz.”

“Hızlı oku hadi devam et. Oğlak.”

“Büyük hedefleri kaçırmayın. Aklınıza gelen tüm fikirleri bir arada toplayın. Duygular: Sakin olun. Sağlık: İş yerinde kendinizi çok yormayın. Neden özellikle Oğlak burcu, efendim?”

“Rahip kuzenim için” dedi alaylı bir şekilde. “Hâlâ yağmur yağıyor mu?”

“Durdu sayılır.”

“Hay aksi, bu Roma fırtınaları hiç sürmüyor. Aşağıda bekleyelim. Bir taksi çağırt. Şu kuzen ziyareti işini halledelim” diyerek yataktan kalkmaya başladı.

“Burada bekleseniz daha iyi olmaz mı?”

“Hiç niyetim yok, bu adi yeri bir ömürdür tanıyorum. Asla bir değişiklik yapmazlar. Halılardaki delikler bile yıllardır aynı. Hadi aşağı in.”

Tabağı hâlâ doluydu, sandviçlerini yememişti ama SaintEmilion[*] şişesi çoktan bitmişti.

Yaşlı Amerikan kadınlarından oluşan bir turist grubu ikinci katın salonunu doldurmuştu. Üstlerinde plastikten yağmurlukları ve ayaklarında naylon torbalar vardı. Üstlerindekileri çıkarırken gülüşüyorlardı. Kapıdaki görevli de yaşlıydı. O kadar uzun boyluydu ki sanki görünmez tahta bacaklar üstündeymiş gibi duruyordu. Sadece bir parmak işaretiyle yeni üniforması içinde dikdörtgen gibi görünen bıyıklı ve genç yardımcısına direktifler veriyordu.

Taksiyi beklettiler.

Aşağı indiğinde yaşlı kapıcı kollarını kanat gibi açarak ona doğru ilerledi ve elini sıkıp dudağında gülümsemeyle laflamaya başladı.

Dışarı çıktığımızda tazelenmiş havayı içine çekti, neşeyle konuşmaya başladı:

“Pis yaşlı domuz. En az yüz yaşında var. Eğer aklınla yaklaşırsan ondan ayı bile isteyebilirsin. Aksi takdirde bahşişe paran yetmez.”

Son bulutların da dağılmasıyla gökyüzü aydınlanmaya başlamıştı. Kaldırımdan su ve arabanın çürük lastiğinin kokusu yükseliyordu.

Taksici hızla bir ara yoldan çıkıp diğerine giriyordu. Birden bambu baston sırtına indi.

“Arkandan köpek kovalamıyor, biraz yavaş git” diyerek onu uyardı.

“Elbette bayım, eğer siz böyle arzu ediyorsanız benim için bir sorun yok” dedi taksici gülerek.

Adamın kocaman ağzında diş yoktu ve gıdığı gömleğinin yakasından sarkmış ağır ağır sallanıyordu.

Nehir boyunca ilerliyorduk. Bulanık suyun üstü yorgun köpüklerle kaplıydı. Ağaçların dalları hâlâ daha yağmurun ıslak izlerini taşıyordu.

Köprüden sonra taksi bir meydana geldi ve sonra sokaktan yokuş yukarı tırmanmaya başladı.

“Seni otelde bırakmalıydım ya da yürüyüşe falan göndermeliydim. Benim rahip kuzenimin yanında senin ne işin var?” dedi.

“Ben isteyerek geliyorum oysa.”

“Eh, keyifsiz bir durum. Kuzenim antipatik olduğundan değil. Aksine, genç ve bilim meraklısıdır. Ama sonuçta hepsi rahip.”

“Biraz maneviyat her zaman iyidir” dedi şoför. Bizimki hemen cevapladı:

“Aferin sana, ne diyeceğim biliyor musun? Her İtalyan kendini gerçekten kutsamak için bir Romalının gırtlağına yapışma izniyle Roma’ya gelmek zorunda değil mi?”

Bu sözler şoförün canını sıkmıştı. “Eh, politikacılardan mı bahsediyorsunuz yoksa gerçek Romalılardan mı?”

“Tercihe bağlı. Kim denk gelirse.”

“Roma büyük” dedi taksici rahat bir nefes alarak.

“Büyük ve koca bir düzenbaz.”

“Ben cahilin tekiyim ve bunu farkındayım. Sizinle aşık atamam.” Taksici dikiz aynasından bize bakarak konuşmasını sürdürdü. “Ancak kendi düşüncelerim var ve çok temizler.”

“Tertemiz mi?”

“Aynen öyle. Ama edepli olmak adına ağzımı kapalı tutmayı öğrendim. Böylece başım çenem yüzünden hiç sıkıntıya girmiyor.”

“Gözlerinin kapalı olmasındansa ağzının kapalı olması daha iyi, usta.”

Karman çorman evlerin olduğu bir yerden geçtik, karışık renkli evler bahçelerle bölünüyordu, birkaç ağaç ve boyanmış heybetli kapılar vardı. Sokağın sonundaki kilise alçak ve yeniydi, açık renk taşlarla döşenmişti ve küçük bir çan kulesi vardı. Meydan sanki hiç yağmur yağmamış gibi kupkuruydu.

“Gerçekten gelmemi istiyor musunuz? Burada bekleyebilirim. İleride bir bar var” dedim.

“Bar mı? Bu bir mucize. Hemen bir kahve içelim. Aziz sudan önce ağzımızın pasını silmek için iyi gider. Hem neden bekleyeceksin ki? Gelsen daha iyi. Benim kuzen çıldırıp günah çıkarmamı isteyebilir. O zaman kendimi nasıl kurtaracağım?”

Kilisenin arkasındaki bahçeler çok saçma duruyordu. Domates yetiştirilmesi gereken yerde çakıldan yollar ve düzensiz bir şekilde dizilmiş saksı içinde büyük çiçekler vardı. Renkli bir bank, demirden bir masa ve saksısından dışarı taşan oldukça büyük bir sardunya vardı.

Rahip utangaç hareketlerle bize oturacağımız yeri gösterdi. “Şöyle oturalım, burası daha serin. Fırtına nasıldı ama? Ama buralarda iki damla yağıp geçer. Hep böyle.”

Uzun boylu ve zayıftı, iki kuzen birbirlerine benziyordu.

Konuşmanın başındaki ilk sorular ve hâl hatır sorma kısmı birkaç zayıf gülümseme eşliğinde geçip gitti, rahibin yanakları kızarmıştı.

Bizimki bastonunu rahibin dizlerine doğru götürdü. “Hâlâ uzun ceketin var mı?”

“Hayır, hayır. Takım elbisem de var ama onu sadece seyahatlerde giyiyorum. Bilirsin bizde nasıl olduğunu.”

“Hayır, bilmiyorum. Neden giymiyorsun? Utanıyor musun yoksa?”

Rahip tekrar kızardı. “Hayır, sadece dışa karşı öyle olması gerekiyor. Daha genç görünüyorum ve bundan dolayı beni yanlış değerlendirebilirler. Buna engel olmak gerek.”

Sonra gözlerini kısarak bana döndü. “Ve sen... Bana peder deme, Fausto diyebilirsin. Onun adıyla aynı. Biz neredeyse ikiz sayılırız biliyor musun? Bana ‘sen’ de lütfen.”

“İkizlerle dolu bir aileyiz. Ben kova burcuyum, sen oğlak.”

“Ama aramızda yirmi gün var yok” dedi rahip gülerek. “Sizin takviminize göre böyle olabilir ama takımyıldızları öyle demiyor.”

Rahip tekrar hafif bir şekilde gülmeye başladı, elleri utangaç bir tavırla sürekli iç içe duruyordu.

“Kahretsin, burada ne işin var senin? Aylar önce bana bir yatılı okuldan yazıyordun. Sonra papazlığa mı çağırıldın? Eğitim görevlisi değil miydin? Ne oldu?”

Kafası çiçekli bir örtüyle kapalı yaşlı bir kadın çakıllı yoldan gelerek masaya bir tepsi bıraktı. İçinde bir sürahi su ve birer nane parçası içeren üç bardak vardı.

“Teşekkürler hanımefendi. Yarın görüşmek üzere. Her şey için teşekkürler.”

“Her şeyi siz nasıl istiyorsanız öyle yaptım, peder. Hazırda hiçbir şey yok. Mandıradan bir şeyler getirtmemi ister misiniz? Çok kısa bir vaktimi alır” dedi kadın.

“Teşekkürler hanımefendi, ben çaresine bakarım. Önemli değil, böyle iyi. İyi akşamlar, yarın görüşürüz.”

“Bu da kim? Gündelikçin mi? Ve ona hanımefendi mi diyorsun?” Bizimki hemen meraklanmıştı.

Rahip rahatsız fısıldadı: “Sessiz ol, sakin dur. Bana yardımcı olan çok iyi bir kadın, bu yakınlarda oturuyor. Benim gündelikçim falan da değil. Kendi işimi kendim görmek zorundayım.”

“Çok düzenli birinci sınıf bir otel. Tebrikler.”

“Hadi ama düzgün davran. Papazlığa dönmeyi kendim istedim. Günümüzde düşünmektense yapmak daha iyi.”

Kısık ve mütevazı sesi ani çıkışlarla yükselip alçalıyordu.

Suyumuzu içtik, nane çok tatlıydı ve su sıcaktı. “Piliçlerin sesi gelmiyor” dedi birden bizimki.

“Ama Fausto senin sorunun ne?” Rahip kendini kaybetmişçesine güldü. “Hangi piliçlerden bahsediyorsun?”

“Kilise demek piliçler demektir. En azından gündelikçiler ve piliçler olmalı değil mi? Ama burada onları duyamıyorum. Seni nereye tıktılar böyle? Cezalandırıldın mı yoksa?”

“Ama sana biraz önce söyledim...” Rahip derin bir nefes alıp sözünü yarıda kesti.

“Burası çok güzel” diyerek lafa girdim.

“Ah, elbette! Geceleri bütün Roma ayağının altında. Sürekli hayretler içerisinde bırakan bir gösteri âdeta. Ah affedersin, Fausto.”

“Ne için affedecekmişim? Roma umurumda bile değil, benim için Türkiye’nin başkenti.”

Rahip bir eli ağzında gülerek karşılık verdi:

“Hep aynısın. Burada olduğun için o kadar mutluyum ki. Tanrı seni korusun, resmen hep aynısın.”

“Sen değilsin oysa. Eminim ki kendine birini buldun. Bana anlatabilirsin. Aksi takdirde seni buraya atarak gömmezlerdi.”

“Atılmak mı, gömülmek mi? Ama neden?” Zavallının âdeta nefesi kesilmişti. “Ben burada iyiyim. Nihayet iyiyim. Bir işe yarıyorum. Biri öğrenim görebilir ama bu sadece hırstan ibarettir. Sorunlar olduğu yerde kalır, insanlıksa olduğu yerde beklemeye devam eder. O zaman bir sonraki adım kendini bir işe yarar kılmaktır. Affedersin kendimi iyi ifade edemiyorum.”

“Çok da iyi ifade ediyorsun. Ama söylediklerin gerçekten de aptallık. İşe yaramak. İnsanlık. Bir sonraki adım. Evde kalmış kız kurularının lafları. Bu hızla bir kasabada belediye başkanlığı yapmak gerek. Ama şöyle göbekli, çiftlik evi ve salamla dolu bir mutfağı olan ve bunun gibi şeylere sahip bir belediye başkanı.”

Rahip kim bilir hangi yorgunluğunu söküp atmak için elleriyle yüzünü kapadı sonra alçak sesle konuştu:

“Bir şey bilmek ister misin, Fausto? Seni kıskanıyorum. Seni hep kıskandım. Bu sana sövme gibi gelebilir; ama düşündüğüm şu ki sen şanslısın çünkü senin ızdırabın hep seninle birlikte, her an. Seni ayakta kalmak için itiyor. Seni özgür bırakıyor. Durdur beni, lütfen konuşmama izin verme.”

“Aksine devam et. Anlat hadi söyle.”

“Gerçekten seni incitmiyor muyum? Bunu hiç istemem, bilmen gerek. Tüm bu yıllar boyunca çok düşündüm.” Titriyordu.

Ayağa kalkmayı düşündüm ama çakıllı yol istediğim gibi sessizce uzaklaşmama izin vermezdi.

“Hadi konuş ama. Hiçbir şey beni artık etkileyemez. Bu durumda konuş.”

Rahip âdeta acı çekiyordu. “Böyle söyleme. Seni tanıyorum. Bu kibrinle kendini korumaya çalıyorsun oysa...”

“Oysa ne? Hadi ama birazcık cesaret.”

“Bilmiyorum, artık hiçbir şey bilmiyorum.” Rahip teslim olmuşa benziyordu.

Rengi bembeyazdı. Göz altlarındaki gölgelerin kılcal damarlar ile attığını görebiliyordum.

Sesi kendi içinde ikna olmaya çalışıyormuş gibi yüksek bir tonda çıktı:

“Bence haçın seni aydınlatıyor. Ve bu senin yaşam nedenin olmalı. Yani senin kurtuluşun. Sen kurtulanlardansın. İşte bunun için seni kıskanıyorum. Çünkü sen çoktan affedildin. Delileri, beyinsizleri, hastaları ve suçsuz bebekleri kıskanıyorum. Sadece onlar anlamayı ve görmeyi biliyorlar. Benden daha fazla biliyorlar bunu.”

Bizimki bir sigara yakmıştı ve sigarayı dudaklarının arasında sallandırarak içiyordu. Sonra tatlılıkla sordu:

“Şeytana inanır mısın kuzen?”

Rahip omuzlarıyla zayıf bir hareket yaptı. Gözlerini ovmak için ellerini şakaklarından çekti.

“Bilmiyorsun, yani.” Sigarasını dudaklarından çekmeden konuşmasına devam etti, heykel gibiydi. “Oysaki inanmak zorundasın. Dünya şeytandan korkana kadar her şey farklıydı. Kötü ve iyi deccallar vardı. Polisler ve jandarmalar gibi, yani bilindik eski hikâye. Saçmalıyor muyum? Kötüler ortadan kalktı, o zaman iyiler de yüzlerini kaybetti. Şeytan yok oldu ve hemen mucizeler de yok oldu. Yanılıyor muyum yoksa?”

“Güzel, Fausto güzel” diyerek homurdandı rahip.

“Sen tam bir köylü gibi mantık yürüttüğümü söyleyeceksin ama...”

“En zor mantık yürütme şekli budur. Kendini kötü hissettirir.”

“Eğer beni o kadar çok kıskanıyorsan sana yardımcı olabilirim. Otelde bir silahım var.” Gülerek tatlılıkla konuştu.

“Lütfen ama.”

Bakışlarımı onlardan bir anlığına da olsa ayırabilmek için oturduğum bankta dikkatlice döndüm. Yukarıdaki pürüzsüz gökyüzü parlak ve gergin bir mavilikteydi. Şehrin gürültüsü uzakta kalmıştı ve zorlukla duyuluyordu.

“Neden bizimle Napoli’ye gelmiyorsun. Ufak bir gezinti olur, en fazla iki üç gün uzak kalırsın buradan.”

“Yapamam” dedi rahip.

“Elbette olur. Kutlama yaparız. Sana ahlaki mazeretler de uydururum. Beni Napoli’de bir arkadaşım bekliyor. Bilirsin hani şu benimle birlikte kaza geçiren. O da yaşlı bir köstebek hâline geldi. Sen de gel, bize eşlik edersin. Bize vaaz verirsin ve günahlarımızla ilgilenirsin. Ve biz de erişte ve deniz mahsullerinin tadını çıkarırız. İyi fikir değil mi? Hadi kararını ver.”

“Olmaz. Buradan ayrılmamak zorundayım.” “Ayin ve günah çıkarmalar yüzünden mi?”

“Sus, lütfen. Bunlardan bahsetmeyelim. Günah çıkarmalar beni öldürüyor.” Rahip gizlenerek konuştu.

“Baksana, bense bunların çok eğlenceli olduğuna inanırdım hep.”

“Yeter, Fausto. Rica ediyorum.”

Bizimki dişlerinin arasından nefes verdikten sonra bir sigara daha yaktı. “Tamam, tamam anladım. Hepinizin modern ve uyanık olduğunuza inanırdım. Oysa şu söylediklerine bak. Sen acı çekiyorsun, esrarlı ve eski bir ruhun var. En azından çok düşünmemeye çalış. Burada oratoryo[*] yok mu? Çocuklar ilmihal için falan gelmiyor mu? Yani sizin rahipler arasındaki şu işlerden bahsediyorum.”

“Henüz yok. Burası yeni bir ilçe.” “Belki okula dönebilirsin.”

“Denedim. Belki Ekimde tekrar başlayacağım.” Rahip zoraki cevap verdi. Sonra bana dönerek sordu:

“Peki ya sen? Askerlik bitince ne yapacaksın? Evlenecek misin?”

Öylece bana bakıyordu, belki de biraz önceki cesaretinden pişman olmuştu. Duru gözleri utangaçlığını yenmeye çalışıyordu.

Cevap vermeye vaktim olmadan bizimki söze girdi. “Çiko özgür. Eminim. Bugünün gençlerinin bundan başka bir hayali yok. Bolca özgürlük. Para olmadan özgürlüğün ne işe yarayacağını sanıyorlar bilmiyorum tabi” diyerek bir duman öbeği çıkardı.

Rahip bana bakmadan konuştu:

“Eğer özgür olsaydım evlenirdim. Evlen evlat. Hem de ilk fırsatta. Hâlâ daha en yüce şeylerden biri bu. Hayatın kendisi bir ilahedir.”

“Çok okuyan herkes deliriyor. Büyüklerimiz böyle söylerdi” diyerek alay etti bizimki.

“Baban böyle söylerdi. Ne harika bir adamdı. Çok haklıymış.” Rahibin yüzü şefkatle aydınlandı.

“Olabildiğince haklı. Hatırlıyorum da bir gün on yaşlarımdaydım sanırım, eczaneye bir kadın geldi. Yapayalnız ve sadece bazı köylüler gibi yapışkan ve şüpheci. Babama şöyle dedi: ‘Bebeğim artık yemek yemiyor, oyun oynamıyor gülmüyor, hiçbir şey istemiyor. Ne yapmam gerek? Ateşi yok ama ilaç alması gerekmiyor mu?’ Babamsa kadının karşısında durup şöyle demişti: ‘Gülmüyor, yemiyor, istemiyor ve oynamıyor öyle mi? Ne fenomen onu hızlıca bir trenin altına atın.’”

Rahip gülmemeye çalışarak acı içinde hıçkırdı: “Fausto.”

“Böyle biriydi ama… Hikâyeler işte ve artık bunu bitirelim. Yüksek alkollü bir şeylerin yok mu? Herhangi bir şey olur. Benim çenem karşısında depresyona gireceğinden eminim.”

Ayağa kalktı, biz de yanında ilerledik. Her zamanki gibi onun ortama bu kadar çabuk uyum sağlayarak hareket edebilmesine şaşırıyordum. Taş yolu ve köşede duran büyük sardunya saksısını hatırlayarak yürüdü.

Rahip bize meydana kadar eşlik etmek istedi.

Evlerin çatıları ve taşları yeni çökmekte olan hafif mor bir renkle birbirine karışmaya başlamıştı.

“Hemen şu arka tarafta bir taksi durağı var” dedi rahip zayıf sesiyle.

“Hâlâ daha makaleler yazmaya devam ediyor musun?” Bizimki bastonunu havada sallayarak rahiple yüzleşmeye devam ediyordu. “Doğal olarak benim hiçbirisini okuma şansım olmadı; ama senin için önemli olduğunu biliyorum. Dergi de bir süredir gelmiyor. Yobaz teyzem kendini avutmayı beceremiyor. Onun gözünde sen tam anlamıyla bir dâhisin.”

“Hayır, ama yeter artık. Bitti.” Rahip zorlukla cevapladı. “Hepsi koca bir boşluktu, zavallılıktı.”

“Yoksa sana sansür mü koydular?”

“Sen kafanda neler kuruyorsun böyle?” Rahip gözlerini bomboş meydana dikti ve fısıldayarak konuştu. “Hepsi hırs ve karineden başka bir şey değildi. Bildiğimi sanıyordum ama öyle olmadığını sonra anladım.”

“Yani demek istediğin piskoposlarından biri seni aydınlattı. Kamçı ve falaka ile.”

“Tanrı aşkına, kötüleşme.”

“Neden ki? Bu en iyi yaptığım şey. Aman cehenneme gidin. Seni mirasıma alacağım. Eğer önce ben gidersem ki bu matematiksel açıdan olası, o zaman sana birkaç kuruş kalacak. Böylelikle rahip pelerinini fırlatıp atabilirsin.”

“Fausto biraz merhamet...”

“Pelerini atınca ortaya ne çıkar? Sen sadece bu bitkinlikten kaçan milyonda bir kişiden birisin. Doğru mu?”

Rahibe biraz utanarak bakıyordum. Acı çeken bir sakinlik içerisinde öylece duruyordu. Artık bize bakmıyordu, gözleri uzaklara dalmıştı.

Anladım ki son kalan gücüyle bizim oradan yok olup gitmemizi istiyordu.

Elimi üç zayıf, nemli parmağıyla hiçbir güç vermeden sıktı.

İkisinin kucaklaşması sessiz ve sıcak oldu.

“Gitti mi?”Hemen arkasından havada bastonunu sallayarak sordu. “Acil viskiye ihtiyacım var. Hem de şok dozda. Allah aşkına Çiko, ağzını bile açmadın. Yardımın için sağ ol.”

“Hâli o kadar acıklıydı ki” dedim.

“Acıklı mı? Ya öyle demek. Ne kabalık.”

Meydandan geçip bir bara doğru yöneldik.

“Bu gece çok iyi yememiz gerek.” Merkezdeki meydan ve bahçelerin arasında bir süre yürüdükten sonra böyle bir karar verdi.

Ağaçların arasında durup bir pistte koşmakta olan atların koşarken çıkardıkları nal seslerini dinledik.

At üstündeki sarışın bir kız yıkarken köpükle kapladığı atını neşeyle kamçılayarak birkaç santim uzağımdan geçti.

Kafe ve restoranlarla dolu büyük bir caddeyi tırmanıyorduk, en önemsiz detayları bile ona tarif ediyordum. Işıkları, garsonların ceket ve bakışlarını, çoktan hazırlanmış olan masaları...

“En dipte, köşede büyük ve geniş koltukları olan bir bar olacak. Yüz otuz faklı viski çeşidi var. Viskinin anavatanı gibi.” Huzur içinde gülümsüyordu.

Kendimizi kaldırımda yürüyen insanların hızına bırakmıştık, tatlı bir tembellik dalgası içindeydik. Gökyüzünün büyüklüğü, renklerin çeşitliliği, uzaktaki bereketli bahçeler... Tüm bunlar tenimden içeri sızıyor, beni canlı ve istekli kılıyordu.

Barı buldum, sakin ve basit bir yerdi. Koltukları tıpkı söylediği gibi büyüktü ama o dışarıda oturmak istedi. Yaşlı bir garsonla bazı karışımlar hakkında konuşarak eğleniyordu. Hoşgörülü ve esprili bir sohbetti bu.

“Buradan sonra gideceğimiz yer... Bu gece öyle aptal restoranlara gitmeyeceğiz. Bize yerel bir lokanta yaraşır. Gitarı olan.” Bardağını elinde sallayarak tadını çıkarıyordu.

Dudaklarında beliren çizgi hâlindeki gülümsemesi onda sanki başka bir zamandan gelmiş izlenimi yaratıyordu.

“Gerçekten de taştan mı olduğunuzu düşünüyorsunuz? Biraz önce böyle söylediniz.” Kendime güvenerek fikir yürüttüm.

“O da nerden çıktı. Ben asla düşünmem. Tüm sır şu: Hiçbir şey düşünmemek ve gülmek. Her şey kocaman kahkahalardan ibaret. Beni sıkıcı hâle getirme, Çiko.”

Sigarasının külünü müthiş bir hareketle silkti. “Gerçekten de rahip kuzeninizin Napoli’ye gelmesini ister miydiniz?” diyerek sormaya devam ettim.

“Nefret ediyorum; ama ona bu teklifi gelmemesi için dua ederek yaptım. Neyim ben? Hayır kurumu mu? Ama hayırlı bir iş yapmak için kafasını, karpuzu ortasından ikiye ayırır gibi patlatmak gerek. Bundan çok eminim. O zaman tekrar kendini nasıl bulacağını görecekti adamcağız, gerçek bir kurtuluş olurdu. Bana inanmıyor musun?”

“Hayır, efendim.”

Kahkahalarına ya da başıma kakacağı laflara muhatap olmaya hazırdım; o ise garip bir şekilde beni çok seviyeli ve ihtiyatlı bir tarzda cevapladı:

“Haklısın. Belki her şey bir oyun. Rol yapmaktan başka bir şey yapmıyor zavallı rahip. Ama o bunun farkında bile değil. Onun acıları sonradan

yaratılmış acılar. Sen ruha inanmazsın sanırım. İnan ya da inanma ruha zarar vermek doğru değil.”

Arkadaşlık ciddi bir iştir...

VII

Pazar günüydü. Şehirden ayrılmayı bir sonraki güne atmasına hiç şaşırmadım. Tuvalette iki büklüm kıvrılmış öksürüyordu, bense ona yüksek sesle gazete okuyordum. Önce büyük haberler, sonra astroloji en son da estetik ve hijyen bölümündeki ekonomi ilanlarını okuyordum. Fahişelerin adres ve telefonlarının belirtildiği bölümdü burası. Bazı abartılı sıfatlarda, lüksle ilgili ve sakin imalarda nefes nefese bir kahkahayla kafasını lavabodan kaldırıyor sonra yeni bir öksürük kriziyle sarsılıyordu.

Bir an için kocaman bir havlunun arkasında göründü. “Korkma. Zührevi hastalığım yok. Seni kötü emellerime alet etmeyeceğim.”

Oldukça edepliydi, gömleğini giyip çıkarmak için bile banyoya giriyordu. İnanılmaz bir çeviklikle sol elini örtmeyi hep başarıyordu. Kravatı ise üç adımda bağlıydı.

“Devam etmemi istemiyor musunuz? Politika haberleri mesela?”

“Benim politikayla ne ilgim var? Bana dünyayı mı veriyorlar? Hayır. O zaman okuma.”

Banyodan o günün programını anlattı. Her şeyden önce berbere, sonra yürüyerek hayvanat bahçesine gidilecek, son olarak da açık havada yemek yenecek bir restoran bulunacak.

“Tabi müzikli bir ayine rastlamadığımız sürece. Hoşuna gitmez mi? Bence mükemmel bir şey. Anlaşılmasa bile.”

Çok uyumuştum, hareketsiz ve sıcak hava beni ağırlıktan eritiyordu âdeta. Lokantada geç vakte kadar içtiğim şarabın asidi midemi yakıyordu.

Dışarıda güneşin ışıkları sert bir şekilde insanı delip geçiyordu. Taşlar güneşi o kadar çok yansıtıyordu ki bir binanın cephesindekiler gözlerimi yaktı. Roma tutkusu ve bir gece önce tadı çıkarılan bolluk, vücudumu yorgunluk zehri gibi rehin alıyordu.

“Hadi yürü ama Tanrı aşkına, hadi yakışıklı. Hareketlen. Bez parçasına benziyorsun” diyerek beni iğneledi.

Güneşten kireçlenmiş yol önümüzde dümdüz uzanıp gidiyordu. Kaldırım boyunca sıralanmış ağaçlar yol boyunca devam ediyordu. Etraf bomboştu, sadece bir kafenin önünde birikmiş az sayıda genç göze çarpıyordu, birbirleriyle şakalaşırken sesleri duyuluyordu. Pencereleri ardına kadar açık evlerden de sesler geliyordu. Bambu baston birçok defa neşeli bir tavırla kapılara çarptı.

“Düşün ki ben Roma’dan şikâyet edip duruyorum. Lanet olsun bana. Buradaki her şey kıskanılacak kadar güzel. Roma avucunun içinde. Hissedebiliyor musun? Türk olsun olmasın. Ne gün ama. Tanrım!”

Aslan kafesinin önünde durmak istedi. Rüzgârın zayıf nefesi kaldırımdaki tozları savuruyordu. Yüksek kafeslerin etrafını çevreleyen çalıların dışında kuşların tiz çığlıklarının duyulduğu bir de çam ağacı vardı.

Tüm kuvvetiyle havayı kokladı. “Ne yapıyor, uyuyor mu?” diye sordu.

“Arada bir gözünü açıyor.”

“Kokmuyor. Hayvanlarda en çok hoşuma giden şey vahşi kokularıdır.”

Dirseğiyle bana dokunarak bastonunu uzattı ve sinirli bir hâlde bana emir verdi:

“Şunu oynatmayı dene. Sinirlensin biraz. Yüce İsa, bize biraz kendini hissettirsin.”

Bastonu uzatarak parmaklıklardan birkaç santim uzakta sallamaya başladım. Aslan nefesini hızlandırmadan yorgun bir şekilde çenesini açtı. Üst dudağı yavaş ve yumuşakça köpek dişlerinin üstüne indi. Gözlerini kırparak kafasını tekrar yere eğdi.

“Umurunda değil” dedim.

“Aşağılık dünya. Eminim ki ona burada uyuşturucu ilaçlar veriyorlar. Pirelerini bile tozla öldürdüklerine eminim.” Çok sinirlenmişti, o esnada ayaklarımdan birini ezdi. “Bundan dolayı orada öyle sessizce dostane tavırlarla yatıp duruyor.”

Kaldırım boyunca kimse yoktu. Uzakta fokların olduğu havuzun başından çocukların sesleri geliyordu. Sarı bir balon güneşin altında dalgalanarak

ağaçların üstünden göğe yükseldi. Doğruldum ve kollarımı açarak aslanın dikkatini çekecek hareketler yaptım. Sıkılmış hayvan yavaşça gözlerini devirdi.

“Beslenme saati ne zaman?” diye sordu.

“On bir buçuk yazıyor.”

“Çok geç, ben onu şimdi duymak istiyorum. Hemen!” diyerek itiraz etti.

Bizi demir parmaklıklardan ayıran tahta korkuluklara bir tekme attım ve tekrar elimi koluma sallamaya çalıştım. Aslan arka ayaklarını keyifle uzatarak rahat bir pozisyona getirdi, kafası hareketsizdi ve gözleri boşluğa bakıyordu.

“Büyük mü?”

“Hem de nasıl. Erkek. Kenyalı aslanlarda olduğu gibi siyah yeleleri var. Adı Sam.”

“Kahrolası” diye homurdandı.

Korkulukların üstünde açıklama ve uyarıların yazılı olduğu iki tabela asılıydı.

“Seni ben tarayacağım Sam” diyerek dişlerinin arasından tehditkâr bir tavırla konuştu.

Öne doğru eğilip sağ elini korkuluklardan uzatarak siyah odunsu eldivenini hayvana gösterdi.

Aslan uzaklara dalmış bakışlarından sıyrıldı ve kısa bir nefes alarak gözlerini ona dikti. Ciğerlerinin derinlerinden gelen katranlı nefesi yerini gitgide daha hızlı bir soluğa bıraktı, siyah gözlerinde ışıklar çakıyordu.

Aslan bir sıçrayışta parmaklıkların önüne geldi, yelelerini kabartarak kükredi. Soluk göbeğine saman parçaları yapışmıştı, pençelerini havada sallayarak demir parmaklıklara çarptı.

“Ne kadar dostane. Gördün mü?” Hayvanın uğultularını duyarak hemen neşeyle sesini alçalttı. Vahşi hayvanın huzursuz homurtuları alçalıp yükseliyordu.

“Hissediyor musun? Şimdi koku da var.”

Aslan kafesin en uzak köşesine yerleşmeden önce dişleri hâlâ meydanda soluyarak birkaç defa kendi etrafında döndü.

Kolunu benimkinin altına soktu. “Gidelim. Gorillerin daha çok sinirlendiği bir gerçek. Hiçbiri goril gibi olamaz.”

“Sen spagetti ve doldurulmuş ahtapot yiyeceksin. Bense et. Et viskinin süngeri gibidir.

“Hiç ahtapot yemedim.”

“İşte bu nedenle yemelisin. Acıktın mı?”

“Evet, efendim.”

Restoran meydandaki bir köşedeydi ve etrafı yeşil çitlerle çevriliydi. Terli ve şişman bir garson boş masaların arasında tembelce dolaşıyordu. Güneş ışıkları meydanın ortasına vuruyordu ve gözümün önünde kırmızı noktalar uçuşmasına sebep oluyordu.

“Peki, sonra ne yapmak istersin?”

“Benim için her şey uygun” diye cevapladım.

“Kendi başına kalmak ister misin? Sinemaya falan gitmek mesela?”

“Bilemem ki efendim.”

“Aferin Çiko, doğuştan sorunlusun. Asla fikir beyan etme. Hiçbir karar alma değil mi? Hadi ama… Bugün Pazar, bir şeyler söyle yoksa bu sefer seni cezalandıracağım.”

Bardağını vurarak masaya koyunca olduğum yerde hopladım. Kasıldığını fark ettim, çenesi gergin bir şekilde dışarıya çıkıktı. Sağ eliyle işaret etti, ancak uzun bir süre sonra uzaktan gelen bir tıkırtıyı fark edebildim.

Meydanın diğer ucunda elinde beyaz bastonuyla kör bir adam göründü. Göğsü düz ama bacakları dengesizdi. Kafasında samandan bir şapka ve boynunda beline kadar inen renkli biletlerden oluşan bir kolye vardı. Koltuk

altında katlanmış bir sandalye taşıyordu. Taşlı beyaz boşlukta bardağın içine hapsedilmiş bir sinek gibi ilerliyordu.

“Onu gördün mü?” diye sordu. “Evet.”

“Evet, ne demek. Anlat. Ne yapıyor?”

Anlattım. O esnada yaşlı adam bir köşeye gelmiş dikkatle dokunarak etrafını inceliyordu. Birkaç defa önündeki kaldırıma bastonuyla yavaş ve ses çıkarmadan çarptı. Bir süre hareketsiz durdu, sonra kendi etrafında yarım daire kadar döndü. Yüzünü, güneş gözlüklerini ve yüzünün ön tarafını bile güneşten koruyamayan zavallı bir şapkası olduğunu anlattım.

“İyi mi giyinmiş?” “Oldukça.”

“Şimdi ne yapıyor? Hareket ediyor mu? Gidiyor mu? Konuşsana. Kahretsin dilini mi yuttun?”

“Şu an oturuyor. Sandalyeyi açtı ve oturdu. Bir sigara yaktı.”

“Yüce Tanrım.”

Garson bizi izliyordu. Bir şey söylemek ister gibi bize doğru bir hareket yaptı ama sonra vazgeçti.

“Hadi” diyerek tekrar konuşmaya başladı, küfürler savurarak elindeki katlanmış paraları bana uzattı. “Git bütün biletlerini satın al, en sonuncusuna kadar. Hadi acele et. Onu buradan defet.”

Birden kendimi kaybederek sordum: “Ona bunu nasıl söyleyeceğim?”

“Bu paraları al ve öde. Yeterince açık mı? Allah aşkına şu ağzını aç ve nefes vererek konuş. Ayakta mı uyuyorsun?”

Yerimden bir külçe gibi kalktım. Şaşırtıcı şekilde garson meydanın ortasına kadar benimle geldi. Bomboş yolda başlarımız eğik yürüdük. Sadece garson havanın sıcaklığıyla ve Pazar günü o saatte her yerin boş olmasıyla ilgili anlamsız şeyler mırıldandı.

Ben birkaç adım ötede elimde parayla beklerken kör adama her şeyi garson söyledi. Yaşlı adamcağızın yüzü mum gibi beyazdı ve dudakları her an bir gülümsemeyle kıvrılmaya hazır gibi duruyordu. Garson ona

sandalyesini katlaması için yardım etti, boynundaki biletten kolyeyi alıp paraları cebine sokuşturdu ve başına gelen bu iyiliğin ne kadar sıra dışı olduğunu yüzüne vurmak için ona iyiliksever bir tavırla duvar boyunca eşlik etti. Kör adam sersemlemiş gülüyordu. Birkaç metre sonra yüzü meydana, güneşe ve tam karşısındaki restorana dönük olacak şekilde durdu ve şapkasını yavaş bir hareketle çıkararak merasimdeymiş edasıyla teşekkür işareti yaptı.

Sessizce masaya döndük.

“Çok iyi yaptınız beyefendi, azizlere has bir jest” dedi garson. “İzniniz olursa belirteyim bu adam iki kat zavallı. Eve para götürmediği zamanlarda karısı onu sopayla dövüyor.”

“Hadi canım” diyerek güldü bizimki.

Garson alnındaki teri bez bir peçeteyle silerek ekledi: “İğrenç bir kadın. Ona bakıyor, onu giydiriyor; ama eğer adamcağız o gün eve para getirmezse yumruklar havada uçuşuyor. Buranın arkasında oturuyor. Onu hepimiz iyi tanırız.”

“Peki, hiç karşılık vermez mi karısına? Paraları verip teşekkür ediyor, bu kadar mı?”

“Elbette karşılık veriyor zavallıcık, içerek. Günde yedi sekiz litre içme kapasitesi var. Zaten şimdi de eve gitmiyor. Eğer erken dönerse karısı onu daha fazla iş yapması için tekrar gönderiyor çünkü. Açgözlülük kadını yiyip bitiriyor, aslında o kadar da yoksul değiller. Şimdi serinde uyumak için kiliseye gidiyor. Tam bir tilki. Akşam yemeğinden sonra tekrar buraya döner.”

“Ve içmeye başlar.” Bizimki çok eğleniyordu. “Geldiğinde çoktan sarhoş olmuş olur. Karısı şarabını eksik etmez. Onu bağlı tutmak için şarabı koz olarak kullanır. Neyse, dünyanın bugün bizlere verdiklerini düşünecek olursak bu yaptığınız tam da azizlere has bir davranıştı.”

Bize uzunca baktı, aramızdaki akrabalığı anlamaya çalışıyor olduğu açıktı.

“İddiaya girerim ki bugün ya da yarın o kadını ölmüş bulacaklar” dedi bizimki.

“Kadını mı? Öyle mi düşünüyorsunuz?” Garsonun birden dikkati artmıştı.

“Biz körler, kötüyüzdür.”

Garson sakince bir gülümseme koyuverdi. “Böyle söylemeyin, efendim. Her şeyin Tanrı’nın eseri olduğunu bilmek yeter. Kötüler neden kötüdür? Çünkü cahildirler. Daha sonra güzel bir kahve alır mısınız? Size ben servis yapacağım.”

İsteksiz ve hevesi kaçmış bir hâlde bana döndü. “Şu biletleri bir yerlere sok, masanın altına falan belki. İyilik etmek ne kadar da sıkıcı. İnsanı boğuyor resmen.”

Öğleden sonra çok uzundu, geçmek bilmedi.

Otele dönmek istemedi, bomboş sokaklarda gölge bir yer bulabilmek için duvarların diplerinde gezinip durduk. Bazen aniden karşımıza çıkan o bilindik Roma’dan bir köşe, önce bir basamak sonra serin ve dar bir yol yaratıyordu; ama hemen yola devam etmem gerekiyordu çünkü sert kolu benimkine takılıydı. Bu yanıp kül olmuş Pazar gününde yeni sokaklar, caddeler ve güneşten yanıp ezilmiş dev gibi kavşaklar beni yutmaya hazırdı.

Sonra bir çeşmenin yakınlarındaki bir kafeye oturmaya karar verdi, suyun sesi vahşi ve durağandı. Yakındaki masada oturan gençler ateşli bir şekilde futbol hakkında konuşuyorlardı. Futbolcuların isimleri ve küfürler havada uçuşuyordu. Kaldırımın kenarına dayanmış motosikletler parıldıyordu. Gölgeliklerden ince yuvarlak gölgeler süzülüyordu. Parmaklarımın altında masanın sımsıcak olduğunu hissediyordum.

Uzun bir süre sudan ve suyun çıkardığı seslerden bahsetti; ama bunu tıpkı kötü bir huya itaat eder gibi inişsiz çıkışsız bir sesle ve birbiri ardına hiç kesilmeden devam eden cümlelerle yaptı.

Çeşmeye, içinde oluşmuş yağlı kireçlere baktım. Yoğun akıntının yeşilimsi köpükleri dağıttığını gördüm. Hiçbir esinti yoktu, üstümdeki gömlek ve ceket terden sırtıma yapışmıştı, ayakkabılarımın üstünde bir toz tabakası vardı ama garip bir şekilde o henüz sıcaktan şikâyet etmemişti.

Etrafta kapalı dükkânlar ve duvarlarda soluk tabelalar vardı. Birisi bir dükkânın önünde durmuş kapalı kepenklerden içeriyi gözetliyordu. Bisikletli bir adam yavaşça yaklaştı, bisikletten indi, gücü bitmiş hâlde ön tekerleğe kilit takıp bir kapıdan içeri girerek gözden kayboldu.

“En azından bir arkadaşın vardır değil mi? Yoksa yok mu? Yani birisi vardır. Bir şey söyle. Seni leylekler mi getirdi? Kendinle ilgili hiçbir şey anlatmıyorsun Tanrı aşkına” diyerek protesto etti.

“Ama bunu hep tahmin etmeyi nasıl başarıyorsunuz? Tam da kendime ‘hadi bir şeyler anlat’ dediğim anlarda” dedim şaşkınlıkla.

Kendini beğenmişlik yapmadan kafasını salladı. “Erdemlerimden biri. Mesela benimle arkadaş mısın? Dürüst ol, eğer öyle değilse yalan söylemene gerek yok.”

“Evet, öyle olduğumuzu düşünüyorum. Neden?” Sinirli bir şekilde cevap verdi:

“Neden ve ne sebepten? Tüm bu neden diye sormalarının ne manası var? Deneyimsizlik. Sonuç olarak kendini arkadaş gibi hissediyor musun? Beni arkadaşın gibi hissediyor musun? Yoksa şu yan masadaki gençlerle mi oturmayı tercih ederdin? Onlarla oturup tuttuğun takımdan mı bahsetmek isterdin? Hadi söyle, eğer öyleyse bu normalden de öte bir durum olur.”

“Hiç de değil” dedim utanarak.

“Kendini onlardan farklı mı görüyorsun?” “Biraz ama daha iyi değil. Sadece farklı.”

“Tamam, futbol bir yana, benimle kendini iyi hissettiğini altını çizerek söyleyebilir misin? Evet ya da hayır?”

“Elbette evet, gerçekten.”

Yüzünü buruşurdu. “Hadi ama birbirimizi aldatmayalım. Arkadaşlık ciddi bir iştir.

Kafamda her zamanki neden sorusu belirdi ama ağzımdan başka bir kelime çıktı. “Yani?”

“Yani bu hiçbir zaman olmayabilir de ama er ya da geç senden büyük bir iyilik isteyebilirim. Büyük ama yapılabilecek bir iyilik. İmkânsız değil yani.” Sesinde hafif bir melankoli hissediliyordu.

“Elbette, efendim.”

“Elbette, efendim.” Nihayet yüzünün gerginliği gevşemişti. “Doğal olarak senden yemin etmeni beklemiyorum, sadece söz vermen yeter. Değil mi?”

“Evet.”

“Söylemem gerekir ki tam olarak dilsiz olduğun söylenemez. Birkaç hece çıkarıyorsun” dedi gülerek.

Aklım karışmıştı. “Aslında kafamda dönen birçok konu var ama bir türlü kelimelere dökemiyorum.”

Nefes alıp dalgın konuştu:

“Zavallı gençlik. Neyse hadi gidelim artık. Fark ettin mi viskinin içinde sadece bir parça buz vardı? Sadece bir parça. Cimri yerlerde hep böyledir. Dün geceki barımıza gidelim.”

Çoktan ayağa kalkmıştı bile, güneşin altındaki kemiksi zayıflığından sokağa ince bir gölge yansıyordu.

Koluma girmiş yürürken sordu:

“O bar senin de hoşuna gitti mi? Her şeyden öte genç bir beyefendisin. Vay be gerçekten de öylesin. O zaman bunu saklamanın ne âlemi var? Baban nasıl biri? Ve gerçekten de bir kız arkadaşın yok mu? Hadi anlat.”

Daracık salon karanlık olana kadar ışıklı bölümlerin hepsini birbiri ardına söndürdüler. Garsonlardan biri bir bataryayı döndürmeye başladı, etrafa parlak beyaz halkalar yayıldı sonra o da kapandı.

Havasız ortamda keskin bir dezenfektan madde kokusu hissediliyordu, sırtımı tahta ve kadifeden sert bir duvara dayamıştım. Dirseğiyle beni ittiğini hissettim. “Şimdi neler oluyor?”

“Bilmiyorum. Henüz hiçbir şey yok.”

“Eğleniyor musun?”

“Pek değil, efendim.”

İki sigara havaya kalkıp indi. Hışırtılı elbisesi olan genç bir kadınla yanımda sessizce gülüştüğünü duydum. Kadın bizim masamıza oturmuştu, bilmiş gözleri vardı; boynu, omuzları ve göğüs kısmı açıktaydı. Şampanya içiyorduk ve uzak köşelerdeki meraklı gözler bizi izliyordu. Etraftaki karanlık rahatsızlığıma az da olsa iyi geliyordu. Arkamızdan gelen alkışlar barın sessizliğinde yankılandı. İki striptizci ve numaralarını sergilemekte olan bir sihirbaz gördüm, ona tüm olup biteni kulağına fısıldayarak anlattım. Sihirbaz buruşmuş suratlı yaşlı bir adamdı. Numarasını şapkasının içinden en az on iki tane kanat çırpan güvercin çıkararak bitirdi. Striptizci kızlarsa hızlı ve açgözlü tavırlarla hareket ediyorlardı. Kadınlar bardan kalkıp etraftakileri incelemek için yarım daire çizerek yanımıza geldiklerinde içlerinden biraz önce yanımızda olan tekrar masamıza oturdu, hemen gülmeye ve kötü İtalyancasıyla konuşmaya başladı.

Alkışlar kuru ve orantısız olarak tekrar başladı. Karanlıkta perdenin açıldığını fark ettim.

Piyanoda hızlı bir melodi çalıyordu ve bu siyah sahnenin en ucunda üç küçük ve fosforlu iskelet dans etmeye başladı. Tüm eklemlerinin etrafı parlıyordu ve hızlı bir şekilde müziğe ayak uydurarak dans ediyorlardı. Birden piyano onlara ihanet ederek bir tango parçasına geçti, iskeletler birbiri ardına ne yapacaklarını bilmez hâlde kalakaldılar sonra yavaş yavaş müziğe ayak uydurarak tekrar sıraya girip yuvarlak eklem yerlerini aynı ritimde döndürmeye başladılar. Sonra müzik kesildi ve üç iskeletin arasından siyahlar içinde Hintlilere benzeyen bir genç görünerek alkışlara başını eğip utangaç bir gülümsemeyle selam verdi ve hemen yok oldu.

“Sadece İtalyanca küfürleri öğrenmiş, her zaman olduğu gibi.” Gülerek duvara doğru yaslandı. “Güzel değil mi? Kuzey sığırı. Hadi dokun. Dene bir kere, merak etme ısırmaz. Biraz cesaret. Böylesine kolay rastlanmaz.”

Çok mutluymuş gibi iç geçirerek kızın göğsünü bastırıyordu, gülerek kendini ondan kurtarmadan önce kız gözlerime baktı. Sonra sallanarak konuştu: “Ya ben aç? Bonfile? Evet bonfile. Lütfen.”

Dişlerini göstermeden gülüyordu, sesine verdiği kız çocuğu tonunu çok çalıştığı belliydi.

“Bahse girerim bizi haydut sandı.” Bizimki eğlenmeye devam ediyordu, bir yandan da parmaklarını sinirli bir şekilde masada dolaştırıyordu.

Sahnede yağlı vücudunda ateş gezdiren zenci bir adam gösterisini yaparken garson masaya bonfile ve biraz daha şampanya getirdi. Her bir alevle birlikte siyah bir petrol dalgası havaya yükseliyordu.

Bavullarımızı istasyondaki eşya bölümüne bırakmıştık. Sabah ilk trenle Napoli için şehirden ayrılacaktık.

“Bu kadın buradan ancak gece dörtten sonra çıkabilecek” dedi.

“Ne yapacak? Bizim gitmemiz gerek.”

“Bizimle istasyona gelecek. Nihayet bizi uğurlayacak birisi var.”

Işıklar açılır açılmaz kız ona doğru yanaştı ve kulağına bir şeyler mırıldadı. Belki de bir şey söylememiş sadece hafifçe nefes alıp vermişti ama bizimki bu parfüm dalgasının etkisiyle hareketsiz kalakaldı.

Ona en başından beri burada paramızı çaldıklarını ve bunun çok aptalca olduğunu söyledim.

“Bu hep böyledir ve böyle olması iyi. İnan bana. Yoksa utanıyor musun?” diye sordu.

“Utanmanın ne ilgili var? Bunu sadece aptalca buluyorum o kadar.” Sinirlenmiştim. Bir adım ötemizde bir garson bekliyordu.

Tatlılıkla karşılık verdi:

“Kısaca neden bundan mahrum kalayım sence? Para yüzünden mi? Haklısın kısa bir süre sonra yaşlılar evini boylayacağım. Ama bunu başka bir zaman düşünelim. Sana uyar mı?”

Garsonun onunla ilgilenmesine engel olarak hemen koluna girdim. Birden yükselen müzik sesinin ve gölgelerin arasında kaldık.

Dirseğiyle tekrar kalçamı itmeye başladı. “Hey Çiko, bu kızın kafasında ne var biliyor musun? Güzel bir çanta. Sadece bin İsviçre frankı olduğunu söyledi. Ne kadar ucuz değil mi? Dikkatli ol, ona paraların sende olduğunu söyledim. Çantayı onun evine çok yakın bir dükkânda satıyorlarmış.

Treni kaçıracağın kesin. Yoksa kaçırmaz mısın? Doğru söyle aklından başka bir şey geçmedi mi?”

Kız bana bakıyordu, yüzünde her duruma uygun şekilde gülümsemeye hazır bir hâl vardı, güzelliğiyle ışıldıyordu. Garson içinde şuruplu dört tane kayısının olduğu bir tabak getirdi. Kız bunlardan birini kaşıkla alıp yavaş ve edalı bir hareketle dilinin üstüne yerleştirdi ve yavaşça çiğnemeye başladı. Yarı kapalı gözleri birden bana doğru döndü ve dikkatle bakmaya başladı, ona karşılık vermem için beni zorluyordu. Şampanya, burnum ve beynim arasında beni taciz ederek görevini yapıyordu; göz kapaklarımın ağırlaştığını hissediyordum. Kız ise baygın bir suratla kayısıların hepsini mideye indirmeye kararlıydı.

Vakit biraz daha geçince tekrar bara gittim. Gösteri bitmişti ve piste dönüştürülen sahnede birkaç çift birbirlerini sürükleyerek dans ediyordu. Kırmızı ve mavi gölgeler oluşturup sonra yok eden bir ışık dönüp duruyordu. Masaya iki kahve geldiğini gördüm, neredeyse hiç içmedim. İçerisinin havası zehirli bir hâle gelmişti. Barın etrafında oturanlar arasında sihirbazı görür gibi oldum. Sahnede durduğundan daha yaşlıydı, kırışıklıkları tozlarla kaplıydı, bir sandalyeye yaslanmış yalnız başına zar atıyordu, sol tarafında uzun bir sandviç vardı. İskeletleri oynatan zenci de bir şeyler içmek için bir an karanlıkta göründü, yalnızlık içinde etrafına baktı ve sonra gözden kayboldu.

Dayanmak için nefes nefese bir hikâye anlatan bizimkinin sesine konsantre olmaya çalıştım. Masayla duvar arasındaydı, sol kolu serbest bir şekilde yanında sallanıyor sağ kolu ise sigaraya yapışık duruyordu. Gelip giden ışıklar altında yüzü şeklini kaybediyordu.

“... İşte bu mağarada yüce Tanrım. Her şey bir mağaradan ibaret. Kim bilir nasıl yapıyorlar? Çalışmayı kastediyorum. Yaşamayı. Körler ve çalışıyorlar, üretiyorlar. Anlıyor musun? Böcekler diyorum. Bir saattir seninle konuşuyorum Çiko, uyuyor musun yoksa? Miden mi bulanıyor? Böcekler. Nereden mi biliyorum? Bir defasında körler danışma merkezine telefon ettim. Yemin ederim. Parmaklarımla okumayı öğrenmek istediğim falan yoktu. İlk başta hiçbir terbiyesizlik yapmadım. Düzülmüş birkaç diplomalı doktorun dediği gibi yeniden öğrenmekten daha güzel ne olabilir ki? Neyse, telefonda nazik ve sempatik bir kadın sesi karşılık verdi. Öyle bir gülüyordu ki sanki sürekli mutlu olduğunu sanırsın. Çok da sakindi,

elbette o kadar sakin bir kadın çok çirkin olmalıydı. İnanır mısın bana telefonda yarım saat kör böceklerin nasıl çalıştıklarını ve buna benzer şeyleri açıkladı. Karanlıkta. Çalışan bir köstebek düşün mesela. Solucan yiyen ve tüneller kazan bir et obur. Gece yaşıyor. O ve eşi bayan köstebek tarımsal ürünlere ne kadar da zarar veriyor değil mi? Anlatabiliyor muyum? Sonra işçi beyaz karıncalar var. Bunlar daha az sempatikler çünkü aseksüeller. Yani sadece kör değil aynı zamanda aseksüeller, bununla tabiat anamızı ödüllendiriyorlar. Çalışıp, kurup, kazıp yiyecek topluyorlar. Zehirli olmayan yenilebilir mantarları bile topluyorlar, sana yemin ederim eğer bana inanmıyorsan araştır. Bunları; iyi kraliçeleri mantarları yiyip, kilo alıp günde kırk bin yumurta üretirken yapıyorlar. O kız artık körler merkezinde çalışmıyor. Sonra birkaç kez daha ona telefon ettim. O kibar leşini yengeçler yemiştir belki, belki de sadece sıkılmıştır. Hatta belki de bir daha benim sesimi duymamak için ofis değiştirmek istemiştir. Onu çok iyi anlıyorum. Sen ne düşünüyorsun?”

Telefona kadar kendimi nasıl sürükledim bilemiyorum. Sihirbaz yeşil bir keçenin üstünde zarlarını döndürerek bize bakıyordu. Ağır bir şekilde güvercinlerini düşündüm.

Huysuz barmen numarayı çevirip kayıtsızca ahizeyi bize uzattı.

“Ne gecesi? Sabah oldu. Senin için günahlarından arınmak için sabah ayinine gitme vakti değil mi?” Boğuk bir ses ve çılgın bir neşeyle teyzesine bağırıyordu. Karşı tarafın nefes alışlarını ve mızmız sesini duymamak için ahizeyi kulağından uzaklaştırıyordu. “İyi olduğum anlaşılıyor herhalde, hem de çok iyi. Cenazeme gelemeyeceksin. Rahip kuzenim de gelemeyecek. Bugün gördüm. O da umutsuz vaka. Bana Baron’u çağır. Yatağımın üstünde uyuduğunu biliyorum. Baron’u istiyorum. Hemen. Ah Baron sen misin? Nasılsın? Hadi ses ver. Sadece bir nefes. Hadi güzelim, hadi şişkom. Elbette beni tanıdın, benim, hadi şişko. Güzel bir iç çekebilir misin? Hadi ama kıymetlim benim. Senin bıyıklarını keseceğim, biliyor musun? Teyzenden mi utanıyorsun yoksa? Hadi ses ver. Yok mu? Sen de geber o zaman.”

Telefonu kapattı, elleri titriyordu. Barmen iki bardak koyu renkli likör koydu ve sert bir şekilde konuştu:

“Müessesenin ikramı.”

Reddetmeye niyetlenmedim bile. O kendininkini içti sonra el yordamıyla benim bardağımı da buldu. “Ot” dedi öksürerek.

“Sindirime iyi gelen ve ferahlatan bir karışım efendim” dedi barmen.

Sihirbaz bize arkasını dönmüştü, eğik sırtını ve ceketinin arkasındaki rengi solmuş işlemeyi görüyordum.

“Peki ya rahip kuzenimi uyandırırsak ne olur? Sadece bir fikir. Belki bize ihtiyacı vardır. Belki onu bizimle Napoli’ye gelmeye ikna ederiz. Yanımızda bir rahip işimize yarayabilir.”

“Tanrı aşkına, efendim” diye cevap verdim ama hemen sonrasında hiçbir konu hakkında konuşamayacak durumda olduğumu fark ettim.

“Küçük rahibimiz çok başarılı, bu şekilde eğleniyor. Ama sen Çiko, sen hiç kimsesin. Koca bir hiç. Neden bana eşlik edemiyorsun?”

Barmenin kauçuk suratında hafif bir gülümseme belirdi. “Sen bir dost değilsin. Konuşmuyorsun, şarkı söylemiyorsun, kuyruğunu sallamıyorsun. Nesin sen? Geçkin bir kadın mı? Çünkü aynı onlar gibi sıkıntılısın. Darıldın mı?”

“Hayır, efendim.”

Dengemi sağlayabilmek için ellerimi bara dayalı tutuyordum, avuçlarımın içinde nemli tahtayı hissediyordum. Barmen üçüncü bardak karışımı döktü. Kafamla istemediğimi işaret etim, diğeri kabul ederek bardağı aldı.

Bardan çıktığımızda etrafa evlerin üstünde doğmakta olan güneşten çok açık renkte bir yeşillik yayılıyordu. Üç taksiden ikisinin şoförleri koltukla direksiyon arasında uyukluyordu, üçüncü şoför ise gazete okuyordu.

“Pislik kadın, bize istasyona kadar eşlik etmek ona hiçbir şeye mal olmazdı. Amiral kızı da değil. Pislik olanların hep amiral kızları olduğu söylenir. Nedenini hiç bulamadım. Onu alıkoymak için hiçbir şey demedin, Çiko. Onu içeride bir daha hiç görmedin mi?”

“Hayır.”

Kadın bizden yirmi metre ötede yürüyordu, vücudunun açık yerleri güneş ışığı altında parlıyordu. Bir arabaya binerek yanımızdan geçti, gözlerini ve yüzünü güneşten korumak için dirseğiyle kapatmıştı.

“Böyle devam et, birkaç dakika içinde kendi kendime konuşuyor olacağım. Tımarhanelik. Ne seyahat ama. Kendime yoldaş olarak hayvanları seçmeliydim. Çiko neden beni tramvayın altına atmıyorsun?”

Zorlukla ayakta duruyordu, omuzu benimkilerin üstüne yıkılmış, dizleri ise çözülüyordu. Arada içi titriyordu.

“Napoli ve ölüm.” Takside de konuşmaya devam eti, istasyona doğru bomboş sokak ve meydanlardan geçerken söylediklerini tekrarlıyor, heceleri vurguluyor ve öksürüyordu.

Bense kafamda tatilin çoktan geçirdiğimiz ve gelecek günlerini hesaplamaya çalışıyordum. Şampanyanın asidi rahatsız edici sesler çıkararak midemden yukarı doğru yükseliyordu. Nefesimi tutarak hıçkırığımı geçirmeye çalışmaktan vazgeçtim.

Büyük bir çeşme etrafında döndük, suyun rengi metal gibiydi. Bu havayı ve taze sesi içine çekmek için kafasını camdan dışarı çıkardı. Sonra tekrar konuşmaya başladı:

“Baron da aynı. Bir ses çıkarsaydı ne olurdu? Bana hep telefonda bunu yapar. Sinirlenir, alınır ama mutlaka bir şeyler homurdanır. Oysa bu defa hiçbir şey yok. Her zamankinden daha huysuzdu. Sence suç bende mi Çiko? Solucanlarla mı karşı karşıyayım? Daha iyi ötsün diye kör edilmiş zavallı bir kanarya gibi kendi kendimi takdir edip duruyor muyum sence?”

Güldü ve sonrasında geğirerek durdu, iki büklüm olup midesini tuttu. “En son bardakta verdiği şey neydi? Gübre mi?”

Gözlerime gölge düşmüş ve boğazımı sıkıştırıyordu. Yenik düşmemek için onunla savaşıyordum. Dikkatimin dağılmaması için gözlerimi kapı koluna dikmeye çalıştım, göz kapaklarımın kapanmaması gerekiyordu.

Taksici sert bir fren yaparak, veda bile etmeden bizi istasyonun karşısında indirdi.

Sallanarak yürürken bastonunu havaya kaldırıp konuştu: “Buradan gitmek ne büyük şansızlık, burada kalamamak ne kötü. Tıpkı Neron[*] gibi.”

Sakin bir hamal sayesinde karışıklıktan kurtulup bavullarımızı alabildik. Tabak ve bardaklar barın çöpüne yığılmıştı, yüksek sesle konuşanların yarattığı boğuk yankı kafatasımı deliyordu.

“İstanbul’a ya da Kalküta’ya gidebilirdik ama elbette Napoli’de karar kıldım. Üç saatlik uykuyla duruyorum, bu kadar eğlendiğim için iflah olmaz bir aptalım. Tanrı beni cezalandırsın.” Trende yine şikâyetlerine başladı, dudakları mosmordu ve uyku hâliyle sayıklıyordu.

Kendimi bir köşeye atıp camdaki gölgeliklerin ardına gizlenmeye çalıştım. Işık çok güçlenmişti ve koruyla ışık saçan bir bıçak gibi göz kapaklarımdan içeri sızıyordu. Etraftaki bağrışmalar, vahşi çığlıkları anımsatıyordu.

“İşte bunlar kendimizin kalıntıları. Biz buyuz. Napoli ve ölüm.” Alnında büyük ve kararmış bir damar ortaya çıktı. “İçerde kimse var mı?”

“Hiç kimse yok, efendim.” Tren hareket etmeye başladı.

Örümcek ağı...

VIII

Onları gecenin damarlı ve parlak ışığı altında terasın en ucunda konuşurken izliyordum. Neredeyse isteksiz denebilecek hâlde konuşuyorlardı, aralarda uzun ve sessiz duraklamalar oluyor, hiçbir gülümseme gölgesi göze çarpmıyordu. O, her zamanki gibi bir bıçak sapı kadar ince ve dik duruyordu. Diğeri ise uzun boylu ve yapılı olmasına rağmen omuzları çoktan çökmüş kendini zor ayakta tutuyordu. Gölgeliğin canlı hareketlerle sallanan kenarları onlara çarpıp duruyordu.

“Hoşça kal, benim için oldukça geç. Bir şeye ihtiyacın var mı? Zaten her şeyi biliyorsun, her şeyi gördün. Kendin halledebilirsin. Yarın görüşürüz.” Kapıda duran asker böyle söyledi. Akılla parıldayan ve sansarlarınki kadar dar bir yüzü vardı, elleri pürüzsüzdü. Hata yapmaktan korkan bir ses tonuyla önce öğrenci sonra da arşivci olduğunu söylemişti.

Bu portrelerle dolu kocaman odada yalnız kalmıştım. Günün son ışıkları yuvarlak antika çerçevelerden birinin içindeki kapalı bir kadının yüzünde parıldıyordu, boynu ve omzu arasına yerleştirilmiş rengi soluk bir çiçek ön plana çıkıyordu. Gümüş çerçevelere yerleştirilmiş arkadaş fotoğrafları masanın üstündeydi, bunların dışında odada küçük masalar, raflar ve bir de piyano vardı.

Asker öğleden sonra bana evi gezdirmişti, labirent şeklinde koridorlar ve birbirinin içine geçmiş odalar vardı. Neredeyse her pencereden, denize doğru inen izdiham içindeki şehrin bir parçası karman çorman bir tablo gibi görünüyordu.

Tam da o sabah izne ayrılmış bir temizlikçinin odasında kalacaktım. Odadaki dolap ve çekmeceler kilitli ya da içleri boşaltılmıştı, duvarlarda nemden dallanmış çizgiler oluşmuştu. Yatak örtüsünün altında çarşaf yoktu.

Asker hemen yorum yapmaya başladı:

“Çok güzel bir düşünce, bir evde dört erkek. Hadi benim bir kıymetim yoksa üç erkek diyelim. Ve bu adam ne yapıyor? Evdeki tek işe yarar insanı, tek kadını izne yolluyor. Hem de kadın kendisinden izin istemediği hâlde. Atasözü çok doğru demiş: Tanrı’nın yarattığı her şey farklı bir beyne sahip. Sen biraz etrafı dolaş ama dikkatli ol. Ben yemeği kışlada yiyeceğim.

Tozlu yataklar bekleyebilir. Sıradan bir asker değilim ben. Sen de öyle. Bizi kaşımaya çalışan kendi kaşınır.”

“Adı ne?”

“Vincenzo V. Ama sadece teğmen diyebilirsin. Bu ona yeter. Yüzbaşı olarak emekli oldu ama kendine hâlâ teğmen dedirtmek gibi bir şımarıklığı var. Biraz önce bahsettiğim herkesin farklı beyni olması konusu; ama çok yürektendir.

Sürekli sızlanıp durur fakat çok içten bir insandır. İnan bana altı aydır burayım ve her iki eli yerinde olduğu için her gün Tanrı’ya şükredip duruyor. Yoksa nasıl tıraş olacaksın bir düşünsene?”

Hâlâ terasta ellerinde sigaralarıyla yan yana duruyorlardı. Komik bir şekilde göbek ve midelerine kısa hareketlerle dokunuyorlardı, hiç gülmüyorlardı ve artık konuşmuyorlardı.

Birkaç saat dinlenme fırsatım oldu, yorgunluk ve tüm o zehirli etkiler ortadan kaybolmuştu; ama yine de kendimi düşmanca ve açıklanamaz bir hava içinde tutsak gibi hissediyordum. Tıpkı bir örümcek ağındaymış ya da hiçbir kural tanımadan gittikçe yükselerek beni dünyanın karışık ve soğuk yüzünden uzaklaştıran bir sabun köpüğünün içindeymişim gibi.

Ben de terasa çıktım ve ikisinden uzak olacağım bir köşeye gittim.

Şehrin ışıkları çoktan yanmıştı, eflatun gökyüzünün altında kıyı şeridine kadar çizgiler ve dalgalar hâlinde uzanan karmakarışık bir renk ormanı vardı. Ona bakıyordum. Eflatunun karardığı yerde önce kafası, sonra omuzları ve en son da müthiş eli bir bulutun içine girmiş gibi yavaş ve yoğun bir şekilde örtülüyordu sanki. Ufukta az da olsa görünen güneş hâlâ saçlarındaki üç beş kıvırcık tele vuruyordu.

Tutsaklığımı daha sıkı ve ezici hissettim, birden içimde kaçıp gitme arzusu belirdi; ama yürümek değil, gerçekten de tüm o ışıklar ve nefes arasından kaçıp gitmek, oradan yok olmak istedim.

Omuz omuza yürümeye başladılar ve sessizce terasta ilerlediler. Beyaz baston ve bambu kamış uyumlu bir şekilde hareket ediyordu.

Teğmenin ani bir isteksizlikle dolan derin bir sesi vardı, sert aksanı kelimelerini bölüyordu. Birkaç metrelik çizgide dümdüz üç dört sefer gidip geldiler, ev sahibinin keli kabuk gibi parlıyordu. Arkadaş gibi durmuyorlardı, birbirlerine bir kere bile içten ve sevgi dolu bir hareket yaptıklarını görmedim.

Teğmen alçak sesle konuştu:

“Cesaretim var; ama bir yandan da çok korkuyorum.” Ona kırbaç darbesi bir kahkahayla karşılık verdi. Aralarındaki konuşmaları dinlememek için tedbirli davranıp salona döndüm.

Odanın karanlığında pencereden hâlâ deniz görünüyordu. Işıklı ağaçlardan oluşan iki büyük tepenin etrafında simsiyah uzanıyor ve mükemmel bir üçgen çiziyordu. Sonunda hareket edip en azından elektrik düğmelerini bulmaya karar verdim.

Akşam yemeğinden sonra kızlar geldi. İki tanesi yemek yediğimiz yerin sahibi olan kadının kızlarıydı, diğer ikisi ise onların arkadaşıydı. Çok gençlerdi, gözlüklü olan içlerinde en hareketli olandı. Sanki evi ezbere biliyorlarmış gibi hareket ediyorlardı; hemen bardakları, şişeleri, buzu getirdiler, bir dolaptan yastık çıkardılar ve mutfakla salon arasında yüksek sesle konuşarak gidip gelmeye başladılar.

“Ines, Candida, Michelina, Sara beni çıldırtıyorsunuz.” Koltuğun ucunda oturan teğmen şikâyet ediyordu. “Nereye koşuyorsunuz böyle, neden telaşlandınız? Hepiniz buraya gelin çabuk, oturun.”

Viskisinin ardına gizlenmiş olan Fausto susuyordu, her şeyi unutmuş bir hâli vardı.

“Sen de bir şeyler söyle. Zavallılar seni o kadar çok beklediler ki” diyerek çıkıştı teğmen.

“Kadınlar, ne de olsa kadın. Dört yıl öncesinin kız çocukları. Neredeyse hiç tahammülüm yok onlara” diyerek homurdandı.

Teğmen derin bir nefes alarak konuştu: “Fausto, biz durabiliriz ama dünya durmuyor.”

Gözlüklü Ines elinde bir vantilatör ve uzun kablosuyla göründü. “Biraz hava istemez misiniz? İnsan boğuluyor. Hadi ama hemen sünger gibi içmeye başlamayın, aksi hâlde gideriz. Bir kahve daha ister misiniz? Çok cereyanda kalmıyorsunuz, değil mi?”

Sonra sesini alçaltarak iki koltuğa doğru yöneldi ve gülerek hızlıca konuştu:

“Fark ettin mi, Fausto? Sara hâlâ sana âşık ama kendini kaybetti zavallı kızcağız. Saç örgülü zamanlarında nasıldı, hatırlıyor musun? Hâlâ öyle. Bugün kendine bir Fransız parfümü bile aldı. Ona güzel bir şeyler söyle Faust, hadi bizi eğlendir.”

“Ines! Sen ne kadar boşboğaz birisin. Ne iyi arkadaş! Bir defa olsun sus ve diğerlerini çağır. Ne yapıyorlar orada?” Teğmen bitap düşmüş hâlde sormuştu.

“Utanıyorlar” dedi Ines ayrılmadan önce ve vantilatörü yere bırakıp kaçarak uzaklaştı.

“Hâlâ bakireler mi acaba?” diyerek ağzından kaçırdı Fausto. Teğmen hemen alçak sesle karşılık verdi:

“Yüzbaşı delirdin mi sen? Nasıl böyle konuşursun? Dördü de çok saygılı ve iyi kızlar. Hatta ben Candida’nın vaftiz babasıyım...”

Fausto eliyle bir jest yaparak teğmenin konuşmasını yarıda kesti. “Merak işte, sormuş olmak için sordum. Ne düşünmemi bekliyordun. Kadınlar konu olunca konuşmak faydasız. Onlara dokunmak lazım.”

Arkadaşı sitem etmeyi sürdürdü. “Fausto dört yıl öncesini hatırlamıyor musun? Kafeye giderken, bahçelerde dolaşırken bize eşlik ederlerdi; biz de onlara dondurma ısmarlardık.”

“Hepsi saçmalık.”

Kızların hepsi beni dikkatle inceleyerek içeri girdiler, sanki benim kimin tarafında olduğumu anlamaya çalışan bir hâlleri vardı. Adamların karışısındaki kanepeye yan yana dizildiler. Birbirlerini dirsekleriyle dürtüp, fısıldaşıp gülüşüyorlardı ve sonrasında hemen elleriyle ağızlarını kapatıyorlardı.

“İşte böyle daha iyi” dedi teğmen.

Yüzünde çok fazla yara izi yoktu, sadece sağ gözünün üstünde eğriler çizerek uzanan kırmızı bir yara izi vardı. Siyah gözlükleri büyük yüzünü ve etli burnunu daha da iri gösteriyordu. En ufak bir kelimede çenesi zorlanıyor ya da bir solungaç gibi aşağı düşüyordu.

“Ne yapalım kızlar hiçbir fikriniz var mı? Ama geçe kalmayalım.”

Ines hemen atladı:

“Oyun oynayalım, evet oyun.”

Kız gözlüklerini çıkarmıştı, hepsi de yumuşak, sıcak yastıklara ve karşılarındaki erkeklere kayıtsızmış gibi oturuyordu. Tıpkı duvar kenarında durmuş onlarca bıyıklı bakışa rağmen iri göğüsleri, dudakları ve yanaklarından dökülen düzgün bukleleri ile pencereden bakınan o tipteki kadınlar ve hanım ağalar gibiydiler.

Sara’nın parmaklarıyla Fausto’nun bardağı sıkıca kavrayan sağ eline dokunduğunu gördüm. “Başın mı ağrıyor? Bir şeye ihtiyacın var mı? Buz ister misin?” Kocaman gözleri soluk renkli ve yusyuvarlak yüzünde daha da açılmıştı.

Arkadaşları kanepede oturmuş onunla alay ediyorlardı. “Yo, hayır” dedi Fausto sert bir tavırla, dudaklarının kenarında mekanik bir gülümseme belirdi.

Diğer kızlar bağırmaya başladı:

“Hadi bir oyun oynayalım, oyun oyun!”

Teğmen ellerini boşlukta sallayarak yalvardı. “Bağırmadan Allah aşkına, başım çok kötü. İstediğiniz her oyun olur; ama yavaş olun. Yoksa hepinize iyi geceler. Bu gece radyoda bir komedi piyesi var. Yaramazlık yapmayın aksi takdirde odama giderim.”

Sara eğilerek sordu:

“Ne oynamak istersin, Fausto? Sen karar ver.”

Fausto güldü, omuzları bir titremeyle öne düştü. “Sadece bir oyun ama. Tanrım, körebe olsun!”

Dondurmalarımızı yemek için terasa çıktık, hava sıcak ve nemliydi. Fıstık, krema ve fındık buzdolabında yumuşamış birbirine karışmıştı. Karışıma viski ekleyip sulandırdıktan sonra bardaklara koyup içtik.

“Ne kadar çok hayal kurardın hatırlıyor musun? Hâlâ kuruyor musun?” Sara’nın sesi kontrollü ama bir o kadar da kararlıydı. “Bir seferinde bana yatağının altında bir yaratık gördüğünü söylemiştin. Çok küçük ve turuncu renkteydi, hızla kaçmıştı. Sonra bir tavşan türü olduğunu düşünmüştün ya da bir tespih böceği.”

“Tespih böceği elbette, başka ne cehennem olacak” diyerek vurgusuz bir tonla itiraz etti Fausto. “Hiçbir şey hatırlamıyorum.”

“Oysa Sara hatırlıyor” dedi Michelina espriyle karışık. Elindeki boş dondurma bardaklarını götürürken bir an durup lafa girmişti. Minyondu, dişlerini hep göstermeye hazırdı ve diz kapakları çok iriydi. “Sara kötü bir vicdan gibi, her şeyi hatırlar ve bir saniye olsun kafasını dinlendirmez.”

Uzaktan teğmenin sesi duyuldu. “Cadılık yapmayın.” Hasırdan küçük bir kanepede uzanıyordu. Geceyi yönetmekten vazgeçtiği her hâlinden belliydi.

Fasuto eldivenli sol eliyle işaret ederek seslendi: “Çiko!”

“Buradayım.”

“İyi, bir yere gitme” dedi yorgunca.

Sara sanki ilk defa görüyormuş gibi bana baktı, yüzünde üzgün bir gülümseme belirdi, ellerini çenesinin altında birleştirmişti. Tırnakları çok düzgün kesilmişti ama elleri boğumluydu, bu yüzden de onları sürekli saklamaya çalışıyordu.

“Neden ceketini çıkarmıyorsun? Hava çok sıcak” dedi

Fausto’ya. “Daha rahat etmek istemez misin?” “Ne kadar komiksin” dedi Fausto.

“Önümüzdeki sene üniversiteye başlayacağım.” Kız hâlâ sohbet etmeye çalışıyordu.

“Peki ya kız kardeşin?”

“Candida restoranda annemle birlikte kasada durmaktan çok mutlu. Yakın zamanda evlenecek ev kızlarından. Zavallıcık.”

Fausto güldü. “Neden zavallıcık ki?”

“Tanrı’nın yarattığı işe yaramaz varlıklardan.” Sara bu gereksiz konuyu konuşmaktan rahatsız olmuştu. “Bir aşçıbaşıyla ya da büyük bir paşayla evlenecek, onun için hepsi aynı. Her şeyin varacağı nokta bu.”

“Oysa sen onun gibi değilsin, değil mi?”

“Hayır, elbette hayır.” Yeniden canlanıp ellerini yumruk yaptı. “Fausto, bana üniversitede ne yapacağımı sormadın bile.”

“Her halükârda bunu bana söyleyeceğine iddiaya girerim.”

“Kaba hödük.” Kız güldü ama endişeliydi. “Kısaca söyleyeyim. Tıp. Memnun musun?”

“Olmalı mıyım? Eğer olmalıysam memnunum.”

“Ben başarılıyım gerçekten, bunu herkes söylüyor. Diğer kızlara benzemiyorum ve neden tıp seçtiğimi senin bilmen gerek.”

Diğer kızlar salondaki vantilatörün etrafında toplanmış, fısıltıyla konuşarak sırayla rüzgâra boyunlarını uzatıyorlardı.

“Bardağım boşaldı Sara” diyerek kızdan uzaklaştı ve hemen parmaklarını şıklatarak bana seslendi:

“Çiko on dakika sonra beni uyumaya götür, dünya çöküyor sanki.”

“İçeride oturamaz mıyım? Sadece bir an için. Beni anlıyorsunuz değil mi, efendim?”

“Yerinden kıpırdarsan başın belada demektir.”

Kız elinde üç bardakla döndü. Dikkatle içiyordu, ama yüzünü buruşturmaya engel olamadı.

“Sen tanıdığım en şık ve zarif erkeksin. Tam bir beyefendi. Yemin ederim Fausto, senden daha çekici ve etkileyici biri yok.” “Allah Allah.” Fausto savunmasız bir gülümsemeyle yelkenlerini suya indirdi. Bardağını kaldırdı.

Sara heyecanlanmıştı. “Ah! Evet, şerefe kadeh kaldıralım. Şerefe”

Kızlar vantilatörün yanından hiçbir hareket yapmadan dikkatli bir şekilde bizi izliyorlardı.

Sara endişeli bir şekilde sordu: “Neye kadeh kaldırıyoruz?”

“Sen seç, bu işi sana devrediyorum, böylesi daha iyi” dedi Fausto.

Teğmenin sarhoş sesi duyuldu. “Hiçbir şeye. Hiçbir yere gitmeyen hiçbir şeye. Bildiğimiz o büyük ananın kızı olan bu hayata.”

Sara, Fausto’nun bacağına parmağıyla dokunarak ekledi: “Oysa ben sana içiyorum. Sana ve tüm o ümitlerine. İster misin?”

Fausto ise “Âmin” diyerek içkisini bitirdi. “Gitme vakti, efendim” diyerek araya girdim.

Kız tekrar konuşmaya başladı, hafifçe titriyordu ve konuşmaya başlar başlamaz kelimeler boğazında düğümlendi. “Fausto, sana bunu şimdi söylemek zorundayım. Dinle beni. Şimdi...”

“Oysa ben susmanı istiyorum. Anladın mı? Sus. Allah aşkına.” Fausto kafasını sert bir şekilde eğdi.

Kızın parıldayan gözleri bir an için kapandı sonra daha alçakgönüllü ve yorgun bir bakışla tekrar açıldı. Alçak sesle konuştu:

“Bana en azından neden geldiğini söyle. Kimsenin buna inancı kalmamıştı. Vincenzo’nun bile. Sana telefon ettiğini, konuştuğunuzu biliyordum ama buraya gelmek...”

Fausto gülerek karşılık verdi:

“Zavallı teğmen. Bir zamanlar yüzü hâlâ gülüyordu oysa şimdi gülmeyi bilmiyor bile, sadece burnundan sesler çıkarıyor.”

“Neden geldin? Öylesine mi? Hiçbir şey için mi?”

“Sakin ol, Sara. Kız kardeşin ve arkadaşların seni tenkit edecekler. Seninle alay edecekler.”

“Hadi canım, kim tenkit edecekmiş beni. Kim? Kim benimle alay edecek? Benden ne kadar korktuklarını bilsen. İyi de yapıyorlar.” Kız sinirden kızarmıştı. “Hadi lütfen cevap ver. Neden geldin?”

“Hiçbir şey için. Madem bu kadar merak ettin. Hiç. Hiçbir şey için, öylesine. Ama yeter artık. Başka soru yok.” Fausto boşlukta kolumu arayarak ayağa kalktı ve böylece konuşmayı bitirdi.

Candida telefonda annesini sakinleştiriyordu. Kısa süre sonra eve döneceklerdi, daha gece yarısı bile olmamıştı. Yenilen dondurmanın ne kadar korkunç olduğunu eklemeden de edemedi.

Vedalaşma faslına gelindiğinde herkes yeniden neşeli tavırlara büründü.

Gece geç vakit yatağımda yatarken boğuk nefes alışlar duydum. Sonra sesler banyodan koridora doğru uzaklaşarak yavaş yavaş kayboldu. Hiç şüphe yok ki bu teğmendi.

İşte şimdi siyah!

IX

“İzin emrimin süresi bitmek üzere, efendim. Yarın ayrılmam gerekiyor, en geç yarın akşam.”

Sıkılgan bir hareketle elini salladı. “Çok vaktimiz var, sorun yok. Hem sonra birliğe geç teslim olursan suç benim öyle değil mi?”

Restoranın artık neredeyse boşalmış olan salonundaydık, diğer tüm masalar toplanmıştı. Vahşi öğleden sonra güneşi camın arkasında uzanmakta olan yolu âdeta yakıyordu.

Çaresiz bir kasvete kapılmıştı, esaretten kurtulmanın verdiği nadir patlamalardı bunlar, aşina olduğum o neşeli hâli kaybolmuştu. Biraz uzamış olan sakallarının gölgesi yanaklarını karartıyordu.

Kızlar onunla ilgilenmek için gereksiz yere masanın etrafını çevrelemişlerdi. Bardağı hep doluydu ve tenceredeki istiridye ve midyeler özel olarak ona ayrılmıştı. Sara ve

Candida’nın annesi onun için kasayı bırakmış, sürekli üstüne yapışmış olan o dul havasını bir anlığına da olsa terk etmişti.

Fausto zoraki bir gülümsemeyle teşekkür ederek karşılık verdi. Yanında duran Sara ise kim bilir hangi düşüncelere dalmış onun yanında sessizce duruyordu.

“Sadece bir şey soracağım, efendim. Napoli’de mi kalacaksınız yoksa benimle Torino’ya mı döneceksiniz?” diye sordum. “Of Çiko! Ne çok soru soruyorsun. Biraz sakin duramaz mısın?” diyerek dertli bir ses tonuyla cevapladı.

Kutlama fikri onu biraz canlandırmıştı. Teğmeni ziyarete geldiği için herkes kafa patlatıp, uğraşıp ona yaraşır en mükemmel kutlamayı hazırlamaya karar vermişti. Salamdan, deniz mahsulleri yatağında balığa ve şampanyaya kadar her şey olacaktı.

“Tıpası açıldı sürahiye konuldu. Böyle daha lezzetli olur” dedi teğmen.

Fausto hemen onu tenkit etti. “Küçük Vincenzo hep aynısın. Şampanya ne zamandan beri sürahide servis ediliyor?”

“Affedilebilir bir kusur, artık konuşmayacağım” diyerek kendini savundu teğmen.

Kızlar gülüyordu. “Sara, dilini mi yuttun?”

“Sara konuşmaz. Hiçbir şey umurunda değil, görmüyor musunuz? O sadece düşünür, aman Tanrım hem de ne düşünmek.”

“Zavallı Sara, baştan aşağı düşünceden ibaretsin.”

Sara arkadaşlarının gülüş ve esprilerine, bakışları yerde elleri masanın altında öylece durarak katlanıyordu. Sonra birden konuşmaya başladı:

“En iyisi şu an herkes kendi işine baksın, bu konuyu kapatalım yoksa bu gece tekrar bir araya gelmemizi kutlamamızın en anlamı var ki?”

“İyi değil misin bebeğim?” diye sordu Fausto, sözleriyle birlikte kısa bir sessizlik oldu.

“Çok iyiyim. Neden ki? Dert etme” dedi kız kızararak, şaşırdığı belliydi.

Ortaya çıkan sarı bir kelebek masa boyunca zigzaglar çizerek uçuyordu, küçücük kanatları çılgınca hareket ediyordu. Ines, Michelina ve Candida çoktan ayağa kalkmış kelebeği yakalamak için telaşla ellerini sallıyorlardı.

“Aptallar” dedi Sara; ama hemen sonrasında omuzlarını silkerek ilgilenmez bir tavır takındı. Fausto’ya doğru eğilerek kulağına fısıldadı: “Bir kelebek.” Sonra bir an için göz ucuyla bana baktı.

Kelebek Ines’in elinden kaçmayı başardı; sonra gelip tam Fausto’nun önünde durdu, incecik iki kanadı masa örtüsünün üstünde birleşti ve Sara hiçbir özel harekette bulunmadan elini uzatarak onu kolayca baş ve işaret parmağının arasına aldı. “Gördünüz mü?” dedi.

“Buraya buraya, bunun altına koy” diye bağırdı Candida. Küçük cam bir bardağı ters çevirerek üstüne kapattı ve kelebek bardağın içinde kendi etrafında dönmeye başladı, kanatları yere inik ve sabit, etrafı keşfetmeye çalışan antenleri titriyordu. “Zavallıcık.”

“Ne kadar da güzel bir sarı. Şu siyah beneklere bakın. Kadifeye benziyor.”

“Sadece birkaç gün yaşadıkları doğru mu?”

Kızlar tembel bir şekilde dirseklerini dayamış kelebeğe bakıyorlardı. Kelebekse artık durmuştu, sadece kanatları çok hafif bir titremeyle hareket ediyordu.

Ev sahibi dul dayanamayarak söylenmeye başladı. “Yavrularım ne yapıyorsunuz? Yuvada mısınız? Sadece böyle mi davranmayı biliyorsunuz? Ne güzel bir avuntu yolu.”

“Hanımefendi bırakın da eğlensinler” diyerek karşı çıktı teğmen.

“Siyah renkte olmasını tercih ederdim” dedi Sara.

“Siyah mı? Kanatlarının üstünde bir ölü taşıyormuş gibi yani, simsiyah. Ne kadar da hoş” diyerek karşı çıktı Ines.

“Üçüncü sınıf bir cenaze gibisin bugün.” “Sara, sana nazar falan mı değdi?”

“Ben siyah rengi daha çok seviyorum, size ne bundan?” Fausto sağ elini yavaşça uzatarak kelebeğin içinde olduğu bardağa ulaşana kadar masada gezdirdi. Gülümsemeye çalışarak alçak sesle Sara’ya sordu: “Siyah mı dedin? Emin misin?” “Evet, neden?”

Fausto’nun eldivenli sol eli korku dolu bağrışmalar içinde bardağın üstüne indi. “İşte şimdi siyah” dedi cam kırıklarının üstünden elini çekmeden.

Teğmen huzursuzca sordu:

“Ama neler oluyor? Ne oldu? Kutlama için konuşmayacak mıydık?”

“Yapılacak iki işin var, Çiko. Beyaz takım elbisemi lekelerinin çıkarılması ve ütülenmesi için hemen kuru temizleyiciye götürmek ve şampanya. İçki konusunda diğerlerine güvenmiyorum. Bize karbonat bile içirebilirler.”

“Tamam, efendim.”

“On şişe çok olmaz. Krug[*] marka alacaksın.”

“Krug. Tamam, efendim.”

“Acele etmene gerek yok, bugün dışarı çıkmayacağız.”

“Şu Sara…” diyerek söze girdim.

“Ne dedin?” Sesi pusuda bekler gibiydi.

“Hiç. Napoli’ye gelirken her şeyi beklerdim ama bu kızları değil. Ve Sara... Bilmiyorum.”

“Neyi bilmen gerekiyor ki? Kendini düşün, Çiko. Başkalarıyla ilgili kafanı yorman faydasız. Kendine bak, turist gibi davran.”

Elbiselerini alırken odasının camından terastaki hasır koltukları gördüm. Sıcağa rağmen teğmen korkusuzca terasta oturuyordu. Sigarası elinden sarkıyordu ve sanki uyuyakalmış gibi kendini koltuğa bırakmıştı. Büyük şemsiye sayesinde etrafında oluşan gri bir halka onu güneş ışıklarından koruyordu ve duvarın arkasından masmavi denize kadar sessizce uzanan şehir görünüyordu.

“O konuyla ilgili tekrar konuşmamıza gerek var mı? Düşünüyor musun?”

“Hayır, Yüzbaşı. Neden? Bana inanmıyor musun?” Teğmen yorgun bir şekilde cevapladı, elleri heyecandan hemen hareketlendi. “Bir şeyi çok fazla tartışmanın en kötüsü olduğu söylenmez mi?”

“Hem de ne kötü.”

“O zaman yeter, her şey açık zaten. Rica ediyorum. Her ayrıntıyı defalarca konuştuk. Yeter.”

“On gün önce, hatta daha da önce sana telefon ettiğimde daha emin gibi görünüyordun.”

Sesin duyulmaması için elindeki kâğıttan paketle oynamaktan vazgeçti. Son birkaç saattir sesine çöken mutsuzluğun geçmediğini fark ettim.

“Elbette ikna oldum, senin gibi. Hatta iznin olursa belki senden de fazla. Bundan şüphe etme, Fausto ve artık hava bu kadar sıcakken bu konuyu

tartışmaktan vazgeçelim.”

“Dün gece seni duydum.”

Teğmen bir saniye bile sürmeyecek bir sinirle karşılık verdi, kelimeler boğazında titriyordu. “Duymamalıydın, bunlar benimle ilgili özel şeyler. Hayatta ağlayan da var gülen de. Ne önemi var? Ne fark var arada? Tüm bunları tam şu anda mı bana öğretmek istiyorsun?”

“Doğru, hem zaten umurumda da değil.” “Umurunda olan tek bir şey var mı ki?”

“Geldiğim gibi geri dönebilirim. Yarın ya da bu akşam. Ve ikimiz de kendi kaderlerimize gideriz” diyerek lafı kısa kesti Fausto.

“Ama hayır, hayır. Her şeye karar verildi. Artık şüphe etme. Hâlâ daha şüphelerin varsa beni kırarsın, bundan emin ol.” Kalan son sesiyle devam etti. “Ancak görüyorsun ki bu sefer konuyu açan sen oldun. İtiraf etmelisin.”

“Haklısın” dedi buruk bir gülümsemeyle.

“Peki ya kutlama? Hata mı yaptık? O zavallı kızlar ve Sara bize rahat vermeyecekler. Ayrıca Sara çok akıllı.”

“Kutlama bence çok güzel fikirdi. Harika, daha iyisi olamazdı. Ve biz de tadını çıkarmaya bakalım.”

“Değil mi ya! Ne kadar da iyi kızlar. Onların vaktini çalmak, bizim gibiler için sabırlarını zorlamak. Sara ve Candida’nın babasını hatırlıyor musun? Sana yapmaması gereken şeyler yapmasını ve sofuluk taslamasını? Ve seni toplasan üç defadan fazla görmemiştir. Ama yapmazsın, sen Sara’ya...”

Fausto lafını öfkeyle kesti. “Allah aşkına sakın bana onun adını bile söyleme, aptalın teki.”

Yakınlarda kuru temizlemeci olup olmadığını öğrenmek için restoranın kapısından başımı uzatım. Sara loş salondaki masalardan birinde önündeki kitaplara eğilmiş oturuyordu. Geldiğimi görünce kızararak konuşmaya başladı:

“Önceden ders çalışmıyorum, o kadar meraklısı değilim. Sadece göz gezdiriyorum. Yeni kitaplar. Tıp. Ne korkunç ama.”

“Mutlu olmalısın çünkü üniversite en kolay şey. Göreceksin” diyerek ona elbiseden bahsettim.

“Ama bu nasıl olur, diğer asker gelmedi mi? Şu arşivci olan Micci bilmem ne? Zora gelemeyen bir tip. En ufak sıkıntıdan bile sıyrılabilmek gibi bir özelliği var. Bana ver, mutfaktaki çocuklardan birini yollarım. Otur.”

Utanmıştı, arkasını döndü. Bacaklarını çapraz yapıp, ellerini koltuk altlarına sakladı. “Diğerleri hazırlık yapıyor. Ben mutfakta tam bir hiçim. Çok büyük şanssızlık. Gerçekten öğrenemiyorum, birçok kadının merakı olan şeylere karşı hiç isteğim yok. Durumum umutsuz. Oysa onları bir görsen birlikte uğraşıp nasıl da eğleniyorlar ve hepsi de benden bir yaş küçük oldukları hâlde daha kadınsılar.” Oturdu ve bana bakmamaya çalışarak önündeki kitabı kapattı. “Biraz kalır mısın? Sadece bir dakika. Susadın mı? Bir şeyler içmek ister misin?”

Konuşmaya başlamasını bekledim; ama gözlerini kitabın kabından ayırmıyordu. Katlanmış kar beyazı kumaş peçeler çift sıra hâlinde dizilmişti, havayı ferahlatan bir oda kokusu sıkılmıştı.

“Dün gece uyumadılar” diyerek lafa girdim sonunda. “Dinlenmek nedir bilmez.” dedi sessizce gülümseyerek, kaşlarının arasında bir çizgi belirdi.

“Teğmen de uyumadı.”

“Ah zavallı Vincenzo, hiçbir kıymeti yok. O aslında hiçbir şey ve hiç kimse, bunu fark ettin mi? Çok iyi peygamber gibi evet; ama kim onun yerinde olmak ister ki?”

“Arkadaş gibi görünmüyorlar.”

Boğazdan gelen kuru bir kahkaha attı, sonra sertçe ekledi. “Onlarla kimse dost olamaz.”

“Onları terasta konuşurken duydum. Hiçbir şey anlamadım. Bir nevi anlaşmaya benziyordu.”

“Fausto hiçbir konuda hiç kimseyle anlaşmaya varamaz. Onu tanımış olsan gerek. Eşi olmayan bir yaratık. Bir dâhi. Buna ikna oldun mu? Ya seversin ya da nefret edersin.”

“Aynı zamanda korkunç” dedim.

Memnun olmuştu, güldü. “Kesinlikle öyle. Tanrı’nın bir cezası olan şeytan korkunçtur. Peki ya diğerleri? Onlar kim, neredeler, nereye varıyorlar, ne istiyorlar? Onları etrafta görmüyor musun? Peki ya dünyanın hâlini? Tam bir başarısızlık.”

Bir elini serbest bıraktı ve işaret parmağıyla yumruk yaptığı diğer elinin parmaklarını çekiştirmeye başladı, tırnağı düz ve pembeydi. “Kocaman bir başarısızlıktan başka bir şey değil” diyerek tekrarladı.

“Onu belli şeyler söyler ve yaparken gördüm. Küstah olduğu doğru. Ama sonra karşısındaki kişi teslim oluyor ve değerlendiriyor, hatta belki de eğleniyor ve dahası ona hak veriyor. Ben gerçekten de onun dostuyum ve o bunu biliyor.”

Kafasıyla karşı çıktı, o melankolik ve gizemli gülüşü ikiye katlandı. “Ne sen ne de başka biri. Sana daha biraz önce söyledim. Onun arkadaşı olamaz, olamaz.”

“Öyle değil” diyerek itiraz ettim.

“Demek istediğim şu. Sen onun arkadaşısındır, bundan şüphem yok.” Her kelimesini dikkatle tartarak konuşuyordu. “Ama gördüğün gibi senin de söyleyeceklerin var, tartışıyorsun ve akıl yürütüyorsun, değil mi? Fakat onunla ilgili konularda akıl yürütemezsin, o söz konusu olduğunda iki kere iki hiçbir zaman dört etmez, belki beş belki üç ama asla dört değil. Onu seçeceksin ve hepsi bu kadar.”

“Sen kadınsın ve...”

“Kadın değilim, keşke olabilsem. Ya da tam tersi. Ne bileyim. Kadın ya da değil, ne anlamı var? Herkes bunu söylüyor; annem bile, zavallı yaratık ve gizlice benimle alay ediyorlar ama bunu sadece gizli yapabiliyorlar. Aptal olan aşk değil, onların o baygınlık hâlleri. Ben sadece karar verdim. Seçtim. Tıpkı sokaktaki insanların peşine takılan bir köpek gibiler. Peşinden

yürüyüp duruyorlar o kadar ve bekliyorlar… Bekliyorlar ve açıklama yapmaya ihtiyaçları olmuyor.”

Konu derinleştikçe daha da arttırma cesareti bulduğu bakışlarına dayanamıyordum.

Kendimi silahsız ve aptal hissediyordum.

“Aşk değil” diyerek devam etti. “Sadakat, iman, inanç ve beklemek. Başka bir sürü şey daha. İstediğin gibi adlandır.”

“Eğer olaya böyle bakarsan konuşmanın bir faydası yok.”

“Ya? Neden seninle konuşmak zorundaymışım?” Kocaman gözlerini daha da açarak asi bir tavırla sesini yükseltti. “Sen buraya geldin ve ben konuşmak için burada seni mi bekliyordum? Sen bana en fazla yolculuğun nasıl geçtiğini, çok öksürüp öksürmediğini, kimle ve neden kavga ettiğini anlatabilirsin. Hepsi bu.”

“Güzel, gitmek zorundayım. Daha şampanya alacağım.”

Zayıfça masaya eğildi. “Lütfen. Sadece bir dakika daha. Bir dakika. Bana sinirlenme. Biraz yolculuğunuzdan bahset.”

“Çok yorucuydu, hiç durmadık. Çılgıncaydı. Bana her yerdeymişiz; ama bir yandan da hiçbir yerdeymişiz gibi geldi, nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum. Kafam hâlâ yerinde değil.”

Hafif bir gülümsemeyle onayladı. “Evet, evet aynen öyle, şeytani...”

“Hayvanat bahçeleri, müzikli ayinler, taksiler... Etrafta dönen hakaretleri tahmin edemezsin.”

“O hakaret etmez, cezalandırır.” Bu seferki karşı gelişinde kendinden çok emindi.

“Bar, içki. Hayatımda bu kadar çok içki içen birini görmedim.”

“İçtiği zaman kendini Tanrı zanneder. İkna yeteneğin var mı? Bir seferinde şöyle demişti: ‘Güzel olan bayrakları yükseğe asın...’”

“İşte bunun gibi şeyler. Biliyorum. Çürük bir sarhoşun tipik örneği.”

“Sarhoşken harikadır.”

“Belki de onu çocukluk anılarınla hatırladığın içindir ama...”

Birden sözümü kesti. “Hatırlıyorum ve biliyorum. Her şeyi biliyorum. Bu dünya kurtçuklardan oluşuyor. Okulda Yunan mitolojisi okuyorum ama şu an etrafımda neler var? Kurtçuklar, hiçbir şey söylemeyen, bilmeyen ve anlamayan kurtçuklar.”

Artık alnını da kitaba dayamıştı, saçlarının arasından çok az da olsa bembeyaz kafa derisini görebiliyordum, ensesinde rengi daha açık birkaç kıvırcık saç teli vardı.

“Ben de çok olumlu değilim” dedim. “Bugün yaşadığım hayat hepimizin bildiği gibi karışık ve felaket. Biz gençler için...”

“Ben başka dünyalara inanıyorum. Eğer böyle bir şey varsa, bu başka dünyaların bizimkiyle iletişim kuracağını söylüyorlar. Ah elbette ya sen ne düşünüyorsun? Sen başka bir dünyadan olsaydın böyle bir iletişim kurmayı ister miydin? Söyle.”

“Ancak deli olsaydım” diyerek güldüm.

“Hepimizin öleceğine inanmıyor musun? Hepsi diğerlerine katılmayacak mı? Bu hayat mı? Böyle devam edemez. Buna hayat denebilirse tabi. Hiç kimse onu anlamıyor, oysa o biliyor. Hepimizin aptal, kaba, yeteneksiz ve içi çürük olduğumuzu biliyor. O her şeyi anladı.”

“Bir şey söylememe izin verir misin?”

“Elbette söyle.”

Gerekli kelimeleri toparlayabilmek ve uygun bir ses tonuyla konuşmak için kısa bir süre durakladım. “Her şeyi ona bağlıyorsun. Kendi fikrini yaratmışsın ve ondan hiç uzaklaşmıyorsun. Güzel. Ama bunun sana faydası ne? Tamam, o özel, hatta çok özel bunu kimse reddetmiyor. Peki ya gerisi? Sadece kör diye mi? Milyonlarca görmeyen insan var.”

“Biraz önce zaten söyledik. Vincenzo da kör. Ama bir hiç, havadan ibaret. Kendi kaderini bile anlamaktan aciz. Bundan dolayı onu hak etmiyor.”

Rengim kızararak aniden lafa girdim:

“Ama ne kaderinden bahsediyorsun? Kör olmak mı? Öyle doğmadı ki. Bir Yunan trajedisi değil bu, şanssızlık. O durumunu kendi karakterine ve tarzına uygun bir şekilde yaşıyor, başka bir açıdan bakacak olursan suç senin dik başlılığında.”

Yüzünde yorgun bir gülümseme belirdi. “Faydasız. Sen araştırmak ve açıklamak istiyorsun. Hiçbir zaman anlamayacaksın. Siz hepiniz köşe başında bir melek görseniz ne yaparsınız biliyor musun? Ben söyleyeyim sana. Tüylerini yolarsınız; emin olmak, kontrol etmek için. Böylesiniz çünkü.”

Tekrar güldü ama bu seferki bir hıçkırık gibiydi. “Bir oyun oynamayı dene. Gözlerini bağla ve bir öğleden sonrayı böyle gözlerin bağlı hâlde odanda ya da halka açık bir bahçede geçir. Hareket et, etrafındaki şeyleri keşfet, ara...” dedi.

“Sen böyle mi yapıyordun?”

“Ben mi? Benimle ne ilgisi var?” diyerek sertçe tersledi. “Tamam, anladım. Yeter.”

“Evet, yeter.”

Kendimi konuşmaya zorladım. “Üstüne alınma, ben seni yargılamıyorum ve seninle asla alay etmem. Aksine ama belki sen de anlamıyorsun. Belki biz anlayamayacak kadar genciz.”

İtiraz ederek başını sallamaya devam etti.

“Onun farklı olduğunu ben de biliyorum” dedim.

“Farklı demek yeterli değil. Bu kolaya kaçmak olur.” Kafasını kaldırdı, gözleri hedefe kitlenmiş keskin bir bıçak gibiydi. “Bu sabahki kelebek olayına ne diyorsun? Hatırlıyorsun herhâlde.”

“Ah, güzel hareketti.”

“Kesin. Bir şeyler anlamana yardımcı olabilmek için böyle söylüyorum. Sadece o böyle kesin hareketler yapabilecek yetiye sahiptir. Bu hareketleri yaratır ve yapar. Yakalayanı kim yakalayabilir.”

“Beni şaşırtan şey herkesin onun istediğini yapmasına izin veriyor olması. Onu her konuda özgür bırakıyoruz, hepimiz. Hiç karşı gelen yok.”

Gözleri kapalı karşılık verdi. “Bunu biliyor. Dünya bir harabe ve o, bu harabenin içinde. Yıkıntılarla dolu. Her şeye saygı duymasına rağmen… Çünkü aynı zamanda kibar bir insan, aziz gibi davranmaya başladığında kimse onunla yarışamaz.”

“Sen orda ben burada hiçbir sonuca varamadan böyle saatlerce konuşabiliriz.”

Bir baş hareketiyle onayladı, yüzü asıktı, boynundaki bir damar derisinin altından ritmik hareketlerle atıyordu. “Peki, ya kadınlar? Bana yalan söylemek zorunda değilsin. Anlat, yolculuk boyunca başka kadınları aradı mı? Roma’da mesela?”

“Hayır.”

Rahat bir nefes aldı ama yine de keyfi yerine gelmedi. Sonra öfkeyle hor görerek konuştu:

“Aptal yaratıklar şu kadınlar! Koşup üstüne atlayacak milyonlarcası var. Kafalarının içinde bir şey var mı Allah bilir. Ben gerçek bir kadın olsaydım onun için bir şeyler bulmayı başarırdım. Hem de inanılmaz şeyler.”

“Senden yirmi yaş büyük.”

“Yirmi bir” dedi gülerek. “Ne söylüyorum böyle? On bin hatta bir milyon olsa da fark etmez. Bu bile çok güzel, benim için sorun yok.”

“Bir zamanlar demek istiyorsun değil mi?”

“Bir zamanlar” dedi coşkuyla.

Bana şeffaf bir zarfın içinde saklanmış fotoğrafı göstermek için kitabın sayfalarını hızla karıştırdı. Yüzü mutlulukla kızardı. “Bak.”

Boyu Fausto’nun belinden biraz daha yukarıya geliyordu, dizlerine kadar beyaz çorapları vardı. Fausto’nun sağ eli kızın zayıf omzundaydı, bambu bastonunu kendi tarzında saklamıştı, küçük kız ise bütün dişleri ortada gülüyordu. Fausto, yüzünün ortasında karanlık delikler gibi duran gözlükleriyle göz kamaştırıcı şekilde beyazdı. Tüm bunlar, kravatı ve

eldivenli sol eliyle fotoğraftaki diğer bütün detayları geride bırakıyordu. Bir bank ve grimsi renkte bir çalı.

Tatlı bir ifadeyle açıklamaya başladı:

“Yıllar önceydi, bizi ayıplayıp suçlayan kişi babam oldu ama bunu Fausto’ya söylersen başın belaya girer. Hiçbir şey bilmiyor. Asla bilmemeli.”

Bu sıcak gölgede ve burnumu tırmalayan oda parfümünün asitli kokusu altında kendimi yenilmiş ve kaybolmuş hissettim.

Kelimeler derin bir öfkeyle ağzımdan kaçtı. “Onu hiç gözlüksüz gördün mü?”

Yüzüne yapışan gülümseme bir meydan okuma gibiydi. “Ah elbette, belki gördüm belki de görmedim ama soruş şeklin hiç hoş değil. Niyetin neydi? Beni korkutmak mı? Bunu asla başaramazsın.”

Sessiz kaldım, kendimi reddedilmiş ve kadersiz hissediyordum. Bu dik başlılığı kafamdaki her türlü mantık çıkarımını yok ediyor ve beni boşlukta bırakıyordu.

Ayağa kalktık, bana kapıya kadar eşlik etti, sokaktaki gürültü ve bağrışmalar eşikte etrafımızı sardı.

“Yüz metre ileride sağdaki ilk sokak. Lüks bir şarapçı var. Restoranın adını verebilirsin, telefon edip bilgi verdim. Şaşırdın mı? Neden? Öngörü yeteneğim var. Söz konusu o olduğunda her şeyi tahmin edebilirim. İddiaya girerim ki en az sekiz şişe istemiştir.”

“On.”

“Gördün mü? Tehlikeli bir centilmen.” Gün ışığında teni bembeyazdı; kaşlarının arasındaki belli belirsiz çizgi, bir gamze gibi duruyordu.

“Onunla tekrar konuşmaya vaktimiz olacak mı acaba?”

“Ben yarın akşam dönüyorum, yani en azından öyle sanıyorum. O ne yapacak bilemiyorum. Her zamanki gibi bana bir şey söylemek istemedi.”

“Hep öyledir.”

“Biliyorum, bunu ben de anladım.”

Ellerini tekrar koltuk altında birleştirdi, yola ve gelen seslere sert gözlerle bakıyordu. Bir an için bana hiç de genç değilmiş gibi geldi.

“Sana Torino ile ilgili hiçbir şey sormadım. Ne kadar da aptalım. Söyledikleri kadar güzel bir şehir mi? Üniversiteyi orada okumak istiyorum. Bir sene boyunca annemi işi bırakmaya ikna etmem gerekecek, bunu şimdiden biliyorum ama sonunda... Benim kafam çok özeldir, farklı çalışır. Eğer bir şey için azimle çalışırsam sonuca ulaşırım. Her zaman...”

“Çok başarılısın.”

“Bana böyle deme.” Kısaca itiraz etti, havaya kalkan eli hemen yere indi. “Herkesten, başarılı bir kız olduğum iltifatını almaktan nefret ediyorum. Benim başka meziyetlerim de var, işte o kadar ve sakın Torino’yla ilgili ağzından bir şey kaçırma. Yemin et.”

“Yemin ederim.”

“Neden bugün dolaşmaya çıkmadı? “İstemedi.”

“Kısa süre için de olsa eğer dolaşmazsa sinirlenir. Akşam yemeğine hâlâ vakit var. Geri döndüğünde neden ona gezintiye çıkmayı teklif etmiyorsun? Bu saatte fikri değişmiş olabilir?”

“Eğer ben sorarsam eminim ki cevabı hayır olacak. İddiasına girerim.”

“Evet, evet” diyerek güldü, boynunu arkaya atmış üst bedeni sallanıyordu. “Onun şu hayırları. Müthiş. Her şeye karşıdır o.”

“Ama yine de ona teklif ederim, tamam mı?” Dişleriyle üst dudağını kemirerek onayladı.

“Sadece bir şey soracağım, sen dört senedir ona mektup falan yazmadın, o zaman? Ona telefon mu ediyordun?”

Hemen cam gibi bir gülümsemenin ardına saklandı. Sonra zoraki bir ses tonuyla cevapladı. “Hayır. Hiçbir şey yapmadım. Artık yeter, zaten yeterince çok konuştum.”

“Ama o...”

“O evde, yürüyüşe çıkması lazım, yemek yemesi lazım. Bundan başka da bir şey yok. Her şeyi olduğu gibi bırakalım.”

“Tamam.”

“Belki de seninle konuşmuştur, öyle mi? Hadi söyle bana.” Sanki bir an için nefesi kesilecekmiş gibi konuştu.

“Hayır, gerçekten de...”

“Tek bir kelime bile yok, elbette. Artık gitmelisin, güzel bir gezinti yap, Napoli’de dolaş. Hâlâ daha soylu bir şehir burası. Ve mutlu ol.”

“Turist her şeye boyun eğer” diyerek gülmeye çalıştım. Tereddüdünü yenerek sordu:

“Sadece son bir şey. Sana güvenmek zorundayım, mecburen. Dinle beni, bu gece sürekli onun dibinde olmamaya çalış. Lütfen.”

Kızardığımı hissettim. “Bunu benden isteyen oydu. Dün yerimden kıpırdamama izin vermedi. Sana yemin ederim ki ben...”

Kafasıyla onayladı, onun da yanakları kızarmıştı. “Biliyorum, açıklama yapmak zorunda değilsin. Nasıl biri olduğunu anladım, kötü biri değilsin; ama bu akşam fırsatını bulduğun anda uzaklaş. Tek bir kelime etmeden parmak uçlarına basarak ortadan kaybol. Arada senin de gidermen gereken ihtiyaçların vardır mutlaka. Hem sonra ev büyük, ya da Ines’in peşine takılabilirsin. Çok sempatiktir, dedikoducu gibi görünür ama görgülü ve moderndir. Ve sana farklı gözle bakıyor, bunu fark ettin değil mi? Yoksa hiç ilgini çekmiyor mu? Sadece bir dakika için. Bütün bir akşam bana sadece bir dakika yeter. Anlaştık mı? Bunu yapmayı becerebileceğini söyle.”

“Söz veriyorum. Ama Ines’e gerek yok. Yani sadece bunun için onu ayağıma dolaştırmaya gerek yok. Kendim hallederim.”

Uzaklara bakarak gülümsedi, sonra sanki soğukmuş gibi kollarını kavuşturup sıktı. “Kendini onun arkadaşı gibi hissediyorsun. O zaman sakın bu gece bir dakikalığına bile olsa kim bilir nelerden bahsederek onu sinirlendirmek istediğimi düşünme. Böyle bir şey yok.”

“Tamam, hem sonra beni ilgilendirmez. Ben bu olayın dışındayım.”

“Onun için hepimiz dışarıdayız, kimi biraz daha fazla kimi biraz daha az. Ben diğerleri gibiyim belki de, onlardan biraz daha fazla dışarıda, kim bilir? Ama onu rahatsız edecek konulardan konuşmayacağım. Kendine dert etme.”

“Tamam, anlaştık. Benim alakam yok zaten.”

Bir süre daha birbirimize bakarak öylece kaldık, aramızdaki mahcubiyet artıyordu.

Birden kahkaha atarak sordu:

“Affedersin. Sana ismini bile sormadım. Adın ne?” İsmimi söyledim ama artık sesim üzgün çıkıyordu.

Ani bir hareketle elimi tuttu, bir an için sıkarak hızlıca bıraktı. “Ve artık içeride una bulanmış kadınların protesto ve kızgınlıklarıyla yüzleşmem gerek. Mutfaktaki kadınları tanımazsın. Hepsi de Jeanne d’Arc olduğuna inanır ya da Madam Curie.”

Camı iterek içeri girdi, kapı ardından ses çıkarmadan yavaşça kapandı. Arkama döndüğümde sokaktaki girdapla yüzleştim.

Bilmeyen sessiz kalacak...

X

Kızlar çılgınca bağırıyordu. “Vincenzo, Vincenzo ne oldu? Neden gelmiyorsun? Tam da ortadan kaybolacak zamanı buldun. Yok olursan nasıl oyun oynayacağız?”

Ama teğmen çok yiyip içtiği için kendini kötü hissetmiş ve yandaki odadaki kanepeye kendini zor atmıştı.

“Bırakın onu bir kenara” dedi Fausto. İşaret parmağını yukarı doğru açık duran gergin ellere uzattı ve içlerinden bir tanesinin avuç içini okşamaya başladı.

“Gıdıklamak yok.” Michelina bağırarak elini çekti ve tekrar gergin şekilde yerine koydu.

Diğerleri dikkatlerini dağıtmamaya çalışarak heyecanla itiraz etti. “Sakin ol. Sessiz. Seni aptal.”

İşaret parmağı kızın avucunun içinde hafif hareketlerle ve dikkatle geziniyordu.

“Venüs dağı güzeldir, küllere gömeceğin erkekler azalır.” Fausto profesörlere özgü bir ağırlıkla söyledi bunları.

Diğerleri ise çoktan bağrışmaya başlamıştı. “Bana da, bana da.”

“Bir şey daha var, sakin olun, kalp çizgisi var daha.” Michelina avuç içinde gezmekte olan işaret parmağına konsantre olmuş yalvarıyordu.

Sara bana baktı, eli gergin duruyordu ve yüzündeki itaatkâr gülümseme onu daha da yorgun gösteriyordu. İki vantilatörün arasına denk gelebilmek için masaya doğru iyice eğildim. Sıcak hava artık ikinci bir deri gibi vücudu kaplıyor ve geriyordu. Terasta taze bir esintiden eser yoktu, vantilatörler de boğucu havadan başka bir şey sağlamıyordu.

Buz kalıntıları bir kâsenin içinde dönüp duruyor her yerde düzensiz tabak çanak ve bardak yığınları yükseliyordu, şampanya şişelerinin dibinde iki parmak içki vardı.

Oyun, divanda Fausto’nun etrafına oturmuş kızların şaşkın kahkahaları arasında devam ediyordu. Fausto ise sarhoştu ve dirseklerini dayamış, duruma hâkim olmanın keyfini çıkarıyordu.

“Ben de kalp çizgisine bakmanı istiyorum.”

“Şu çift M harfini hissedebiliyor musun? Çift M ne anlama geliyor?”

Sessizlik olduğu zaman etrafı teğmenin bir çıngırak gibi uzaktan gelen nefes sesi dolduruyordu.

Bu oyundan önce şarkı yarışması yapılmıştı. Herkes hâlâ masadaydı ve birkaç şerefe kadeh kaldırma girişiminden sonra yarışma başlamıştı.

“Ama tam bir şarkı olmayacak. Sadece esprili bir mısra. Bilmeyen sessiz kalacak” diyerek dayattı Fausto.

Uyanık Ines hemen başladı:

“Koşarken kavun topla koş, topla kavunları koş, hızlı koş.”

Candida ve Michelina kıskanç bir tavırla karşı çıktı: “Sayılmaz! Bu bir tekerleme, şarkı değil.”

Fausto elindeki çatalı tabak ve bardaklara vurarak tekrar konuşmaya başladı. “Çikolata madalyayı kim alacak bakalım. Hadi Çiko, güzel bir parçayla bize sesini duyur.”

Bırakacağı etkiden emin olduğumdan başım sızladığı hâlde söylemeye başladım:

Maymunun götü kırmızıdır
Şarap damlaları gibi kırmızı
Ölmüş Josef Stalin’in[*]
Düzülmüş o götü kırmızı

Bağrışmalar ve gülüşler arasında masanın başından teğmenin bulanık sesi duyuldu: “Esprili olmanızı anlıyorum ama ahlaksızlık yapmayalım.”

Kızlar karşı çıktı. “Sakin ol Vincenzo, partide miyiz yoksa değil mi?”

Fausto teğmenin karşı gelmesine gücendi. “Don Vincenzo kokuşmuş peynir demek.” Ama sonrasında kimse konuşmaya karar veremedi, açılan ağızlar hemen kapanıyordu. Etrafta sıkıntılı bir hava vardı.

“Peki, şimdi?” diye sordu Fausto merakla.

“Sıra Sara’da.”

“Sara mı? Rüyanızda görürsünüz. O böyle şeylere tenezzül etmez.”

“Sara oyunda yok, olmadığını görmüyor musunuz?”

Sara kötü bir bakış atarak karşılık verdi. “Söylediğiniz gibi yokum, sinirlenmeyin.”

Birden Fausto’nun ağzından bizim hayranlığımız eşliğinde, önce titrek sonra daha akıcı bir sesle mısralar yumuşak ve ağır bir şekilde dökülmeye başladı:

Seni hiç sevmeseydim daha iyiydi
İnanmayı bilirdim ama şimdi unuttum
Ve dua etmeyi bilmeyen ben
Nasıl olacak da ruhumu kurtaracağım...

Sara kendine hâkim olamadı. “Ah Fausto!”

“Bu gülünecek bir şey mi? Bu mu senin espri anlayışın” dedi teğmen.

“Haklısın” dedi Fausto. Garip bir şekilde teslim olup yenilgiyi kabullendi. “Hadi, şimdi içinizden birinde sıra, çabuk olun.”

“Ne güzel bir kutlama, çok güzel.” Şikâyet eden teğmen üzgün bir tavırla masadan kalkmaya yeltendi.

Sara bir şişe şarabı düşürünce kız kardeşi ve arkadaşları etrafı kurulamak ve toparlamak için koşturmaya başladı.

Sara terasın bir köşesinde fısıldayarak konuşuyordu. “Onu sevmiyorum. Neden bu gece onu sevmiyorum? Tanrım, buna dayanamıyorum.”

Sol elinin parmaklarını diğer eliyle büküp duruyordu, yuvarlak gözleri parıl parıldı. Derin bir nefes almaya çalıştı ama sanki boğuluyormuş gibi yarısında durdu ve sonunda yüzünü buruşturarak ağzını sıktı.

“Sen anlıyor musun beni? Anladın mı?” diye sordu. “Sanırım evet.” Zihnim durumu reddediyordu.

“Onun öldüğünü, yok olduğunu görmek isterdim. Hiç var olmamış olsa. Buna dayanamıyorum. Ne zannediyor ki? Benim taştan falan mı olduğumu düşünüyor? Hiçbir işe yaramaz bir yaratık mıyım ben?”

Sürekli boynundaki kolyeyle oynayıp duruyordu.

“Eğer istersen onunla konuşabilirim. Yani en azından denerim” diye ağzımdan kaçırdım.

Kafasını sallayarak reddetti. “Bir yandan da şu üç aptal var. Şunlara bak. Üç tane piliçten ne farkları var? Kendilerini her şeyin merkezi sanıyorlar” diyerek kızlardan şikâyet etti.

“Çok geç oldu.”

Soğuk bir tavır ve inatçı bir öfkeyle karşılık verdi. “Sabahı ederiz. Sana temin ederim ki sabaha kadar sürer bu. Bir hiç uğruna kendilerini küçültmelerini görmek istiyorum. Hayvanlar gibi. Bu iki adam da dev birer sarhoş, sadece bundan ibaretler. Ruhları olmayan ayyaşlar. Başkalarının fedakârlıklarını paylaşmaktan acizler.”

Kelimeler ağzından kurşun gibi çıkıyordu.

“Abartma. Bunu zaten biliyoruz Sara. Eğer şu an tek bir parmağını oynatsa...”

Çenesi titredi, omuzları düştü. “Parmağını oynatsa. Eminim ona koşarım. Yeterince sadık bir köpek miyim? Ben hep arkasından koşmak zorundayım; ama bunun artık bir anlamı yok. Bu gece bedenime o soğukluğu sokmayı başardı ve sana şunu söylemeliyim ki birazcık uyanık olsaydım ona bunun için teşekkür ederdim. Bana bu iyiliği yaptığı için.”

Korkuluğa dayanarak rengârenk ışıklarla parıldayan ve sessizce uzanan şehre, bir mürekkep lekesi gibi görünen denize baktım. Bir dizi takımyıldızı

bulutların arkasında kayboluyor, biraz önce geçen bir uçağın kükremesi yavaş yavaş yok oluyordu.

“Sorun bende, sadece bende, benim bu bozuk kafamda. Onu bedenimden söküp çöplüğe atmam gerek.” Küskün ve ironik bir ses tonuyla şikâyet etmeye devam ediyordu.

“İflah olmaz bir aptalım ben.”

Onu yalnız bırakmamak için lafa girdim. “Hep bizim suçumuz. Bir sonraki adımı bulan biziz.”

“Haklısın. O da öyle, zavallıcık. Ne yapmalı? Her seferinde yaptığı her şeyi anladığım için beni tekmeleyerek kovmalı mı? İçeride kalan ve burada çürüyen benim.”

Parmaklarından birini döndürerek alnına dayadı. “Hem sonra en azından babam hayatta olsaydı… Anlamayı başarabilirdi. Senin baban var mı? Onu düşünüyor musun?”

“Var ama hiç düşünmem. Nedenini bilmiyorum.”

Ağzım yediğim soslar ve şarap yüzünden yanıyordu; ama zihnim hâlâ açıktı. Her bir kelime, ışıkta göze çarpan her türlü eşya, piyanonun köşesi, kanepedeki kızların diz kapakları. Beynim tüm bu detayları algılayabiliyordu.

“Bak şunlara. Müstehcenler. Yaptıklarından dolayı değil, kendilerini yönetemeyen hiçlikten ötürü. İçi boş su kabakları.”

Salonun fazla aydınlatması altında Fausto’nun sağ eli, üç kızın bir hizada dizilmiş olan ayak bileklerini yoklayıp, çevreleyip ölçüyordu. Kızlar kâh gülüyor, kâh ayak bileklerini oynatıp kaskatı tutuyorlardı. Tüm kibarlıklarını kaybetmişlerdi, ani bir engelleme hareketlerini daha da şaşkın ve şüpheci hâle sokuyordu.

“Gerçek bir kadın kendi ayak bileklerinin sorumlusu ve üstadıdır.” Fausto kararsız bir hâlde konuşuyordu.

Sara karanlıkta dikkatli bir şekilde fısıldadı: “Onu duyuyor musun? Söylediği aptallığı duydun mu? Tam öldürülmelik.”

Michelina ve Ines açılmaması için eteklerini tevazuuyla dizlerinin altına sıkıştırmış, bağdaş kurmuş oturuyorlardı. Fausto'nun baş ve işaret parmağıyla yaptığı halkayı ölçüp sonra kendi ayak bileklerini emin olmaz tavırlarla kontrol ediyorlardı.

"Tahmin et, hadi tahmin et" diye bağırarak onu kışkırtıyorlardı.

Fausto koltuktan kayar gibi yere diz çökmüş parmaklarını dikkatle kullanıyor, eğilmiş zayıf sırtı nefes alırken zorlanıyordu.

Sonunda sıkıldığını belirten bir hareketle gülmeyi keserek oturdu.

"Şimdi tekrar yerine döndü ve tokatlamaya hazır. Hem de hepsini. Önce kızları sonra Vincenzo'yu. Hiç görülmemiş ters bir hamle" dedi Sara.

Çoktan arkasını dönmüş, korkuluğa dirseklerini dayamıştı. Çocuksu bir esneme yüzünü kapladı.

"Uykun mu geldi?"

"Hem de nasıl ama buradan kıpırdamayacağım. Yere düşsem bile buradayım ve burada kalacağım."

"Göreceksin birkaç dakika sonra seni arayan o olacak." "Umarım yapmaz" diyerek gülmeye çalıştı.

"Gidip teğmene bir bakayım."

"Uyuyordur, hep uyuyor zaten. Kendi midesinde boğulup uyuyor. Lütfen hemen dön. Sen de beni burada öylece bırakma."

Daha sonra Fausto'yu banyoda buldum. Küvetin kenarına yaslanmıştı, çeşmeden büyük bir gürültüyle su akıyordu. "Sen misin Çiko? Neyse ki geldin. Otur. Dinle bak ne güzel. Su ve su." Sönmüş sigarası ağzında, düzensiz bir şekilde kekeleyerek konuştu. "Burada kal. İnsanlardan konuşalım."

"Evet, efendim."

"Karışıklık, kaos. Sen de kafanın bin tane şeyle dolu olduğunu hissetmiyor musun?"

"Geç oldu, efendim."

“Hep geç. Asla geç değildir. Ne için geç ki?” kısık sesle bir kahkaha attı.

Tüm gerginliklerden kurtulmuş görünüyordu, vücudu ceketinin içinde bir dal parçası gibi dönüyordu, gömleği kırışmıştı, sol elindeki sert eldiven artık emirlerine uymuyordu ve neredeyse çıkmak üzereydi.

Birden saatini çıkararak bana uzattı. “Al, bedava.”

“Neden efendim? Alamam.”

“Aptallık etme, al ve cebine koy. Bu hep böyledir, tek kural.”

Daha kararlı bir şekilde reddettim:

“Hayır, efendim; teşekkürler ama olmaz.”

“Altından olduğu için mi yoksa körler için özel bir saat olduğu için mi?” Saati avucunda döndürerek güldü.

“Bana bir cüzdan sözü vermiştiniz. Bu tamam. Sizden bir hatıra olması açısından çok hoşuma gider. Ama saat olmaz” dedim.

Dudaklarını büktü, sıkılmıştı.

Mor bir gölge yanaklarını içe çökertiyordu, yakasının üstünde kırışan derisi terlemiş ve soluktu.

Cüzdanı çıkardı. “Al, oldu mu şimdi?”

Tartışmadan cüzdandaki tüm para ve evrakları çıkarıp ceketinin cebine koydum. Karşılık vermeden boyun eğdi, omuzları rahatlamış iki yana çökmüştü.

“O kız” diyerek lafa girdim. “Kim? Hangisi?”

“Sara. Birkaç kelimeyi hak ettiğini düşünüyorum.” Suyun sesini bastırmak için kelimeleri vurguluyordum.

Sallanarak onayladı. “Elbette. Neden olmasın. Sonra Baron’u telefonla arayalım. Zavallı Baron’um benim. Ne varsa kuzeyde var. Sen de telefon et, itiraz istemiyorum.”

“Elbette, efendim ama şimdi...”

“Gidiyorum çöpçatan, gidiyorum. Ben hiçbir şeyi reddetmeyi bilmem. Çöpçatan, pezevenk gibi utanmaz ve bundan dolayı ben de ona pezevenk demiyorum. Bak işte sana da demedim değil mi?” Dişerini göstererek güldü, düşen sigarasını yerden aldım, sigarayı pasif bir şekilde geri alarak parmaklarının arasına yerleştirdi.

“Kızları asla bekletme. Dünyanın en aziz varlıklarıdır onlar. Bu hep böyle bilinir. Erkekler bilir.”

“Ben kızlardan bahsetmiyordum, sadece Sara’yı kastetmiştim.”

“Sara, elbette” diyerek burun ve dudağının arasını kırıştırarak isteksizce tekrarladı.

“Şimdi her şey daha sakin. Teğmen uyuyor, eğer siz terasta oturursanız Sara...”

“Beni kelimelerle ezme. Yazık.” “Affedersiniz, efendim.”

“Gidiyorum. Sen sus, herkes sussun ve çeşmeyi kapatma, suyu bana bırak.”

Ayağa kalktı, kasları titreyerek üstün geldi ve boynuyla omuzları arasındaki kısım hareketsiz kaldı. “Ben ölmüşüm, Çiko.”

“Efendim...”

“Bir ölü. Sen ne bilirsin ki? Konuşma. Sayıklayan bir ölü.” Sert adımlarla koridorda ilerledi, sağ eli gergin bir şekilde önünde duruyordu. “Sarhoş bir ölü. Taciz eden bir sarhoşluk. Teğmen uyuyor mu? Ivır zıvırla dolu o ruh. On beş dakika ya da yarım saat sonra herkes yürüyüp gidecek. Anladın mı?”

“Kızları evlerine ben bırakırım. Merak etmeyin.”

Tiz bir kahkaha attı. “Merak etmeyeyim mi? Ne için?” Sağ eliyle duvarı yokluyordu.

Kız kollarını kavuşturmuş onun karşısında oturuyordu. Hasır kanepeye uzanmış konuşurken onu dinliyordu.

Ines eski bir dergiyi karıştırıyor, Michelina ve Candida asık suratla ellerinde tabak, çanak ve bardak yığınları olan tepsilerle gelip gidiyorlardı.

Gecenin sıcak havası arada ürperten nemli bir esintiyle serinliyordu. Odanın aydınlık ve dağınık görüntüsü sanki dünya düzeninden kaçıvermiş gibiydi. Bu kare şimdiden hatıralarımın bir köşesine yerleşmişti.

Hayat bu mu diye sordum kendime, gerçek bir merak barındırmayan öylesine bir soruydu bu.

Ines belli belirsiz bir gülümsemeyle gözlüklerini çıkardı, hiç kıpırdamadan ani bir utangaçlıkla omuzlarımı gerdim. Her bir yanımı yorgunluk iğneleyip duruyordu; ama beynim hâlâ uyanık ve açgözlüydü.

Sara hareketsizdi, karanlık terasta zorlukla görülebilen bir leke gibiydi. Fausto ise sol eli cebinde, sağ elinde sigarası konuşmaya devam ediyordu.

Çılgınlık hâli içindeydiler elbette; çünkü Sara'nın arada sanki kendini korumak ister gibi acıyla gözlerini örttüğünü görüyordum, sonra kendine güç vermek için nefes alıyordu. Fausto'nun sözünü kesecek ya da ona karşı farklı konular açacak hâli yoktu. Fausto'nun ise susmaya niyeti yoktu, kafasını kanepeye dayamış kim bilir niye çılgınca hakaret ediyordu. Yanlarına yanaşıp birkaç kelime duyabilmek için inanılmaz bir arzu hissettim.

Sara ağlamamaya çalışıyordu. İki büklüm olmuş, nefes almak için bile kesilmeyen cümlelerin içinde kaybolmuştu. Kahkahalar ona kaçış yeri bırakmadan âdeta üstüne yağıyordu. Omuzları zayıf bir şekilde devrilmiş Fausto'nun tam karşısındaydı. Fausto ise susmak bilmeden konuşuyor, kafasıyla yaptığı en ufak hareketlerde dişleri ve gözlüğü parıldıyordu.

Ines ayağa kalkarak tembel hareketlerle yanıma geldi, miyop gözleri kızarmıştı. Piyanonun başına geldiğinde dönüp kritik ederek onlara doğru baktı, çok farklı olan bu iki kişiyi tartıyordu. Alçak sesle kendinden emin fikir yürüttü. "İki komedyen… Eskiden kalmalar, modası geçmiş. Kendimi iyi ifade edebildim mi?"

"Yanılıyorsun." Ona cevap verebilmekten memnundum. Bana hayal kırıklığı yüklü bir bakış attı, gözlüğünü elinde saklıyordu. "Ama sende mi bunları ciddiye alıyorsun? Seni daha kurnaz sanmıştım."

“En azından ben onlara saygı duyuyorum” dedim.

Sinirli bir hareket yaptı, hâlâ daha kapının camından onları gözetliyordu. “Ne saygısından bahsediyorsun? Bende böyle bir izlenim yaratmıyorlar. Nasıl bir örnek olabilirler?”

“Bilmiyorum ama istisna gibi durdukları bir gerçek.” “Artık buna son verme zamanı. Askerî geçit töreni başlıyor.”

Merdivenlerde ve avluda yavaşlayarak rahatlıkla Sara’nın yanında yürümeyi başardım. Diğerleri daha hızlı yürüyordu.

“Seni sıkmak istemiyorum ama eğer anlatmak istersen...” diyerek söze girdim. “Her zamanki gibi miydi? Kötü müydü?”

Kafasını öne eğmiş dudaklarını ısırıyordu, geniş siyah ve beyaz çizgilerle bölünmüş avlunun çakıl taşları daha çok dikkatini çekiyormuş gibiydi.

“Eğer istersen susarım, bundan daha kolay bir şey yok ama bu yanlış.”

“Faydasız, anlamazsın. Kimse anlamaz” diyerek cevapladı, sert değildi.

Sonra birden sesini yükselterek bağırdı. “Ama ne aceleniz var da böyle koşturuyorsunuz? Biraz havanın tadını çıkaralım.”

Kapıya varmış olan kızlar kararsızca durdular, Sara duvarların arasında kalan karanlık ve dar bir basamağa oturmak üzere avluyu geçti. Etrafta çürük ot kokusu vardı. Diğerleri de el ele tutuşmuş, esneyip şikâyet ederek yavaş adımlarla geri döndüler.

Sara huysuz bir tavırla emretti: “Oturun.”

Altlarına mendil serdikten sonra bu emre uydular, kafaları omuzları üstünde sallanıyordu.

Candida yorgun bir nefes alarak konuştu:

“Bir banyo iyi gider, şöyle bir atlayacaksın. Arabayla güzel bir gezintiden sonra yüzmek mesela. İşte bu çok güzel olurdu.”

“Neden arabayı almıyorsun Sara?” dedi Ines.

“Aman Tanrım, annemiz bu saatte bunları konuştuğumuzu duysa hepimizi bıçaklar” diyerek güldü Candida. Şakaklarını arkadaşının omzuna dayamıştı, yana yana duran bu iki yüz tek bir lekeden ibaret gibi görünüyordu.

Michelina lafa girdi:

“Şu Vincenzio tam bir zavallı, artık beni iyice sıkıyor.” “Hep aynı, yiyor ve uyuyor. Ne de güzel eşlik ediyor. Peki, bizler neyiz? Hemşire mi? Huzur evindeki seksenliklerden miyiz?” diye ekledi Ines.

Michelina yakınmaya devam etti:

“Çok iyi biri, kimse bunun tersini söyleyemez. Ama iyiler kimin umurunda ki? Rahibe mi olmak zorundayız yoksa?

Hem sonra ne olacaktı ki? Bir de her şeyin üstüne kötü mü olacaktı?”

“Ama kutlama güzeldi.”

“Fausto içindi, sadece onun şerefineydi.”

“Kim bilir aklında neler vardı.”

“Fausto delinin teki, bundan daha ötesi yok.”

Sara hâlâ yukarıya, pembe parlak ışıkların olduğu terasa bakıyordu.

“Vazgeçsen daha iyi olacak” dedi Ines. “Biliyorum.” Sara’nın sesi çok sakindi.

“Ne? Nasıl? Dünyanın sonu geldi.” Ines şaşkınlıkla güldü.

“Sara ve büyük aşkı, hayatının tutkusu...”

Candida kapalı gözlerle itiraz etti. “Üstüne gitme. Siz canını sıkıyorsunuz, sonra bütün gün acısını benden çıkarıyor. Rahat bırakın onu.”

Michelina bana bakmadan döndü ve şöyle dedi:

“Komik hikâyeler bilmez misin sen? Çok az konuşuyorsun, neden? Yoksa biz mi çok fazla konuşuyoruz? Senin Torino’daki kız arkadaşların da çok

konuşuyor olsa gerek. Dinle, organ nakli fıkrasını biliyor musun? İki arkadaş yıllar sonra tekrar karşılaşır...”

Sara sert bir tavırla sözünü kesti: “Hayır, kes sesini.”

“Of! Sara, hadi ama.”

“Sus diyorum. Bu komik değil, sadece müstehcen. Hiç de hoş değil.”

“Hiç hoş değil” diyerek şarkı söylemeye başladı diğerleri. Ines büyük bir merakla Sara’ya sordu:

“Gerçekten ondan vazgeçecek misin?” Sara’nın cevabı çok soğuk oldu:

“Öyle söyledim, duymadın mı? O zaman demek ki gerçekten de söyledim.”

“Kötü mü davrandı? Seni kırdı mı?” “Sana nasıl bir açıklama yaptı?”

“Zehir gibi miydi? Zehri içti ve sen...”

“Yeter! Sizi ne ilgilendirir? Kendi işlerinizle ilgilenin, eğer varsa tabi” dedi Sara sertçe.

Hafif bir hava dalgası yukarılardan birkaç damla yağmur getirdi, çatıların arasından gözüken gökyüzü hâlâ karanlıktı.

Biraz rahat nefes alabilmek için gömleklerinin yakasını yanlara doğru açarak az miktardaki esintiyi hızlandırmak için elleriyle yelpaze yaptılar.

“Sara G. Kulağa pek de güzel gelmiyor” dedi Michelina. “Hep aynı soyadı denemesi, tam bir çocuk yuvası gibi, başka bir şey değil” diye karşılık verdi Ines.

Candida bana dönerek sordu: “Senin soyadın ne?”

Söyledim. Onlar her kelimeyi vurgularken ben neden sesimi alçaltarak konuşuyordum, bilmiyorum.

Benim soyadımı bir bir kendi isimleriyle eşleştirmeye başladılar. Her bir heceyi dikkatle telaffuz ederek sorguluyorlar, fikir yürütüyorlar ve gülüyorlardı. Hızlı ya da yavaş söyleyerek oluşan isim karışımının bırakacağı yankıyı dinliyorlardı.

Sonunda Candida gülerek konuştu:

“İçimizde en uygun olanı Ines’in ismi.”

“Kuzey soyadları böyle. Merak uyandıran ve güzel ama biraz sert, hiç melodik değil” diyerek kritik etti Michelina.

Birden Sara araya girdi. “Aptallar! Üç aptaldan başka bir şey değilsiniz. Beyniniz süngerden. Ama ben neden sürekli sizi etrafımda görmek zorundayım?”

“Senin bir zavallı için yitirdiğin beynin çok sağlıklı değil mi?” dedi Ines.

Sara çoktan ayağa kalkmıştı. “Ya o zehirli ağzını kapat ya da ben...”

“Ya da sen? Hadi söyle. Evet, bekliyorum konuş. Gerçekten de ne yapacağını görmek istiyorum.”

Candida ve Michelina araya girmem için bana bakıyorlardı ama dikkati dağılan Sara oldu. “Yukarıdaki ışık neden kapandı?” Bir süre yukarıya bakarak hareketsiz kaldı.

Hepimiz kafalarımızı kaldırıp yukarı baktık. Camların griliği uzaktan ancak görünüyordu.

Sara sorgulamaya devam etti. “Neden ışıkları kapatmaya ihtiyaç duysun ki?”

Daha fazla konuşacak vakit olmadı. İlk silah sesi, duvarların arasında kapalı ve yüksekte kalmasına rağmen yankılanarak bize kadar geldi.

Tam bir hiçlik...

XI

Daha boğuk olan ikinci ateş sesi geldiğinde merdivenlere doğru koşuyordum ve kızlar bağırışlar içinde kapıdan kaçarak uzaklaştıkları sırada Sara'nın arkamdan geldiğini fark ettim. Vicdanım tüm olanlar, ateş sesleri, benim koşmam, karanlık, saat, onun yukarıda olması arasında sonucun tahmin edilenden farklı olmayacağını söylüyordu. Ama giriş katına geldiğimde ellerim işe yaramıyordu ve Sara anahtarları öfkeyle elimden aldı.

Kapıyı açmaya çalışırken kapalı ağzından iniltiler geliyordu. "Bunu bilmeliydim, biliyordum, hep farkındaydım. Ne kadar da şanssızım."

Koridorun karanlığında yolumuzu zor bulduk. "Çabuk" diye bağırdı Sara.

Avludan kapı çarpma gürültüleri ve bir de ses duyar gibi oldum ama sonra hemen kesildi.

Salonun yanındaki odada teğmen koltukta enine doğru uzanıyordu. Kulağının altından ince bir kan sızıntısı gömleğinin yakasından içeri sızıyordu ve o, iki adım ötede ayakta kolları iki yana sarkmış, dudakları bir kırışıklık gibi bükülmüş duruyordu. Siyah tabanca birkaç santim uzağında koltukla ayakları arasında duruyordu.

İçeri giremedim, omuzlarım ve dizlerim kurşun kadar ağırlaşmıştı. Sara'nın titreyerek ona doğru yaklaştığını gördüm. Onu dışarı çıkarmak için çaresizlik içinde artan bir güçle önce bir kolunu sonra diğerini yakaladı.

"Orada duracağına bir şeyler yap" diyerek bana bağırdı. Ona cevap veremiyordum, nefesim dişlerimin arasında buz kesmişti. Korku yoktu hayır; ama önüne geçemediğim, damarlarımı ve düşünce yeteneğimi durduran, sonsuz bir tembellik vardı üstümde ve bu beni bulunduğum yere ve her türlü olası acıya yabancı kılıyordu.

Vincenzo V.'nin bedeni şişmiş gibi duruyordu, gri ve beyaz jelâtinimsi bir yığına benziyordu.

Sara çekiştirmeye devam etti ve Fausto'yu kapı pervazına kadar itip oraya dayanmasını sağladı. Fausto sert ve çarpılmış bir kukla gibi duruyordu,

neredeyse nefes almıyor gibiydi.

Sara gözlerini devirerek bana bağırmaya devam etti. “Tanrı aşkına! Neden yerinden kıpırdamıyorsun?”

Fausto bir şeyler sayıklayıp duruyordu. “Hayır, hayır bu gerçek değil, hayır...”

Ama bu esnada Sara onun sağ eline bir bardak tutuşturmayı başardı ve o da mekanik bir boyun eğmeyle bardağı ağzına götürdü, hepsini içti, sanki uykusundan uyanmasına yardım edecekmiş gibi çılgınca öksürmeye başladı. Boş bardak parmaklarının arasından kayarak yere düştü.

Sara onu iki eliyle duvara dayarken bana bağırdı. “Eşyalarını topla, çabuk.”

Etrafta hiçbir şey düşünemeden koşmaya başladım. Kucağımda elbiseler, üniformam, askerî bir torbanın içinde ilaç kutuları, bambu sopa ile geri döndüm. Kafamda çaresizce iki oda ve banyoda dağınık bırakmış olabileceğim şeyleri düşünmeye çalışıyordum.

Sara torbanın içindeki ilaçlardan birini çıkarırken buz gibi bir sesle bağırdı. “Bavulu unuttun, aptal.”

Saçma hareketlerle bavulu toparlarken Sara’nın onun ağzını zorla açarak uyku ilacı verdiğini ve yine zorla su içirdiğini gördüm. Kucaklayarak onu kapıya kadar sürüklemeye çalıştı. “Çabuk!” diye seslendi.

Nihayet boğazımdan sesler çıktı ve konuşmayı başardım. “Vincenzo ne olacak? Nereye gittiğini sanıyorsun? Yapılabilecek en aptalca şey bu.”

“O çoktan ölmüştür, bizim için ne önemi var? İstemiyor musun? O zaman kendi başının çaresine kendin bak” diye bağırdı.

Cehennem azabı çekeceğime kendi kendime yemin ettim, bavulun üstüne eğilmiş duruyordum, yerimden kıpırdamadım, dışarı çıktıkları anda birilerini çağıracak ya da telefon edecektim. Nasılsa akşam treniyle de buradan ayrılacaktım.

Sara’nın alt katta iniltilerini duydum. Bavulu dışarı taşıdım, kız bana acıyan gözlerle baktı, Fausto ise duvar ve Sara’nın kolları arasında çökmüş

bir hâlde duruyordu.

Sara hıçkırıyordu. “Aşağıdaki kapıya, sadece kapıya kadar, biraz merhamet. Yardım et bana. Sonra arabayı alacağım. Sonrasını hiç düşünmene gerek yok, hiçbir mesuliyetin olmayacak.”

Onu merdivenlerden aşağı taşıdık, kuru bir dal demeti kadar hafifti, Sara avluda balkonlar ve pencereler arasında koşturup durdu ama etrafta kimsecikler yoktu. Kapıyı kapatıp onu duvara dayadım.

Sara öfkeyle gözlerindeki nemi sildi. “Sadece bir dakika, hatta bir dakika bile değil” diyerek uzaklaştı.

“Efendim, beni duyuyor musunuz?” diyerek konuşmayı denedim.

Onu koltuk altlarından tutup kapının kaba tahtasına dayadım.

Başı bedeninden ayrılmış gibi sallanıp duruyordu, burnundan ağır ve kısa nefesler alıyordu.

Birden aklıma yıldırım gibi diğer üç kız düştü. Kim bilir nereye gitmişlerdi, bu saate kadar anne, baba ve akrabalarını çoktan uyandırmış ve her şeyi anlatmış olmalıydılar. Ayrıca avluda evleri olan diğer insanlar birazdan uyanacaktı. Arabanın sesini duydum.

“Arkaya! Arkaya oturt, dikkatli ol, yavaş” diye fısıldadı

Sara, bir yandan da yer açmak için koltukları katlıyordu.

Koltuğun üstünde bir şişe viski ve bir örtü gördüm. Fausto koltukta kocaman zavallı bir köpek gibi sıkışıp kaldı, bembeyaz suratı çok garip görünüyordu. Gözlüğü yüzünden kayarken Sara tatlılık ve dikkatle buna engel olarak gözlüğü yerine taktı. Sonra şoför koltuğuna otururken oturdu. “Sen artık git. Tanrı seni korusun, bizi düşünmene gerek yok.”

“Nereye? Sen ne yapacaksın? Nereye gideceksin şimdi?” “Ne yapacağımı biliyorum.” Bana bakmadan konuştu; motoru çalıştırdı; kemikli, bembeyaz elleri direksiyonu sımsıkı tutuyordu. Yol boştu, keskin virajları vardı. Hava hâlâ karanlıktı; ama farlar henüz yeni ışımakta olan göğün ağırlığı altında yolu aydınlatmaya yetiyordu.

“Yanlış yapıyorsun, kaçmanın bir faydası yok, böyle her şey daha kötü olacak. Anlamıyor musun?” diyerek onu mantıklı düşünmeye itmeye çalıştım.

Teğmenin koltuktaki görüntüsü, kulağının altından sızan kan gözümün önünden gitmiyordu.

“Gitmek mi istiyorsun? Kimse senden bir şey istemedi. Git, hadi git. Bu benimle, bizimle ilgili bir şey.”

Tekrar kapıyı açtı. Çılgınca bağırmaya başladım. “Yolculuğunda refakatçisi bendim, sorumlu benim. Köpek gibi sarhoş, bu da yetmezmiş gibi ona bir de uyku ilacı yutturdun. Şu an burada nalları dikebilir farkında mısın?”

Sessizce boyun eğdi fakat sanki önemi olmayan bir şey duymuş gibi davranıyordu. Çenesi titriyordu ama gözyaşlarını durdurmayı başarıyordu. “Her ne olduysa oldu, onu buradan götürelim. Ayılıp durumu açıklayabileceği, huzur içinde düşünebileceği bir yere götürelim onu. Ayıldığı zaman düşünsün, bu kararı kendisi versin. Onun için en azından bunu yapabiliriz.” Sesi boğazında düğümlendi.

“Ama onu nereye götüreceksin?”

“Sen bunları düşünme” dedi; sonrasında isteksizce ekledi. “Annemin evlerinden birine, uzak değil. Boş, içinde kimse yaşamıyor. İstersen gel. Ta ki kendine gelene kadar.”

“Peki neden? Seni bir türlü anlayamıyorum. Bunu neden yapıyorsun? Biz ikimiz en aptallarız...” Kelimeler aklıma gelmedi.

Yoldan gözlerini ayırmadan söyleniyordu. “Meleğim benim, zavallı meleğim. Bunu tahmin etmeliydim, bilmem gerekirdi...”

Tüm yaşananlardan sonra bacaklarım, omuzlarım ve kollarım birbirinden bağımsız hareket etmeye başlamıştı. Kendimi arabaya binip kapıyı kapatırken buldum. Araba hareket etti.

Arkada öksürüyordu, ağzı açıktı. Öksürükten sonra nefesi büyük bir hızla çıkıyordu.

Sara bir emir savurdu. “Tanrı aşkına şu lanet kravatı gevşetecek misin? En azından nefes alsın.”

“Ağzına tıktığın o uyku ilacından ve alkolden oluyor. Çok kötü durumda. Hemen...”

“Hemen hiçbir şey yapmayacağız, anladın mı? Hiçbir şey.”

Arabayı çok sinirli kullanıyordu, yüzü tıpkı bir yumruk gibi gerilmiş ve içine kapanmıştı. Gözünün altındaki morluklar neredeyse yüzünün yarısını kaplıyordu. Dikiz aynasından arkaya bakıyor, sadece direksiyondaki elleriyle gidilecek yönü buluyordu. Dört yolda kendimizi demiryolu merkezinde bulduk ve şans eseri bir tramvay vagonuna çarpmaktan kurtulduk.

“İki dakika sonra varacağız.”

“Peki ya sonra? Varacağız da ne olacak?”

Gözyaşları hazır bir şekilde bağırdı. “Vardık demek, vardık demektir. Önemli olan oraya ulaşabilmek. Ona zaman tanımak.”

“Sen delisin ve ben de...”

“Bilmek istemiyorum, kapa çeneni söyleme.” Direksiyona yakınlaşıp uzaklaşarak çılgınlar gibi bağırıyordu. “Sen kimsin ki? Kim senden bir şey istedi? Sen kimsin? Neden istediğin gibi ortadan kaybolmadın?”

Bu sözlerin üstüne ben de bağırmaya başladım. “Bak

Sara!” Ona gücümü göstermek için kolunu sıktım. “Evet” dedi yavaşça. “Evet, söyle.”

“Yok, bir şey… Yok.”

Her şey zapt edilemez bir şekilde beni yine kalbimden uzaklaştırıyordu. Akıp giden duvar ve sokaklar, artık sıcaklaşmaya başlayan ve bize düşman olan gökyüzü…

“Anlat lütfen, affedersin” dedi.

“Sadece şu. Dikkatli olmalısın. Olmalıyız.” İnançsızca konuşuyordum, kendi sesim sanki bana ait değildi. “Ne yapabiliriz ki? Durumu daha da kötüleştirmeyelim. Sen ona yardım ettiğine inanıyorsun. Ben de bunun için buradayım. Ama oysa...”

Beni hiç dinlemiyor gibi sözümü kesti. “Neden iki el ateş edildi? Sen de duydun mu iki el ateş edildi.”

Ani bir kaygı kafamdaki tüm bulutları dağıtmaya yetti. “Belki de ilk atışı ıskaladılar” dedim. “Belki de ilk atışı denemek için yaptılar.”

“Neden ‘onlar’ diyorsun? Onlar kim ki? Sade Fausto var, ateş eden o. Belki ateş etti, denedi ve diğer atışta tutturamadı. Birbirlerine karşı. Buna birlikte karar verdiler ama sadece o ateş etti.”

“Karar mı verdiler? Birlikte ölmeye mi?” Sara sadece inledi.

Sorumu yineledim. “Sen anlaştıklarını mı düşünüyorsun? Her şeyi önceden mi planladılar yani?”

Dudakları kapalı onayladı.

“Çok içtiklerinden olmasın, tabi diğer şeyler de var ama her şeyden önce bu gece çok içtiler...”

Yorgun cevapladı:

“Ama hayır öyle değil, hazırlıklıydılar. Şimdi anlıyorum. Kutlama da bunun içindi, her şey ikisinin arasında planlanmıştı. Bu yüzden geldi. Bunun için. Ve ben bunu anlamadığım için kahrolasıca bir aptalım, benim hatam...”

“Ama ona bir şey olmadı, neden?”

“Iskalamış olsa gerek ya da silah elinden düştü. Ve biz ona çok erken ulaştık.” Kafası iyice karışmıştı.

“Ya da belki de sarhoş olduğundan yapamadı, parmaklarında sigarasını bile tutamıyordu. Belki de korktu” dedim

Karşı çıktı. “Hayır, korku değil.” “Neden olmasın ki? Son dakikada...”

“Hayır, o korkmaz, korku değil” diye bağırdı yine. Tartışacak gücüm yoktu ve benim için hiçbir şeyin o kadar önemi de yoktu. O silah sesleri beynimin içindeydi ve koltukta hâlâ ölü ya da canlı yatmakta olan teğmenin görüntüsü gözlerimin önünden gitmiyordu. Görüntüler ve sesler hiçbir yükü olmadan aşırı ve gereksizce uçuşuyordu. Benim gerçekliğimle, bizimle ve arkada derin bir uykuya dalan Fausto’yla hiçbir ilgileri yoktu.

“Geldik, hemen şu arkası” dedi soğuk bir sesle ve gaza bastı. Oyuk taş duvarlar ve tel örgülerle birbirinden ayrılan bahçelerin arasındaki dik ve dönemeçli küçük sokağı ancak o an fark edebildim.

Arabayı koymak için düzgün bir zemin aradık, arabadan inince keçiboynuzu tarlalarından uzakta, alçak evlerin tepelerini gördük. Denizin oluşturduğu hareketsiz çizgi uzaktan görünüyordu ve hâlâ gri renkteydi. Gün doğmuştu, güneşten önce puslu bir ışık ağaçların etraflarını, bahçelerdeki olgun domateslerin tepelerini ve aşağıda görünen şehrin karman çorman çatılarını aydınlatıyordu. Ev âdeta terk edilmişti, hiçbir mobilya, tek bir sandalye hatta evin içindeki kapılar bile yoktu. Sadece rulo yapılmış üstü tozlu halılar büyük olan odanın duvarlarına dayanmıştı. Pencerelerdeki kepenklerin aralığından etrafı az da olsa aydınlatacak beyaz bir ışık sızıyordu. İçerideki kireç ve yosunlu tahta kokusunu hissettim.

Bana halıları göstererek bağırdı. “Orada koridorda. Ne bekliyorsun?”

Fausto’yu banyo kapısının yanına, halı rulolarının üstüne sırtı duvara yaslanacak şekilde yerleştirmek istiyordu; belinden ayaklarına kadar arabadaki örtüyü örttü. Utangaç bir hareketle Fausto’nun saçlarını yana iterek alnını okşadı. Banyo ve lavabonun çeşmelerini sonuna kadar açıp suyu bir süre akıttı. Ağzı açık bir şişeyi Fausto’nun sağ elinden birkaç santimetre uzağa koydu. Sonra ikimiz de yumruklarımızı sıkıp onu izlemeye koyulduk.

Sara’nın mırıldandığını duyuyordum. “Zavallı meleğim, en azından su var değil mi? Ve sen yüce Tanrım eğer istersen...”

Dışarıdaki basamağa oturmak üzere çıktım, kapıda ucunda lamba olmayan bir elektrik kablosu sarkıyordu, evin hemen önünde başlayan toprak otlarla ve güneşten kavrulmuş sarı dallarla kaplıydı.

Tehdit dolu sabah aydınlığının etrafta yayılmaya başladığını görüyordum, uzaktan gelen uğultular havada kayboluyor, ağaçlardan bir hışırtı yükseliyordu, ama yorgunluk beni öyle bir zehirlemişti ki hiçbir şeyi sorgulayacak durumda değildim.

Duvar değildi ama metalden tehlikeli ve yüksek bir çit gibiydi. Yüzlerce yatak üst üste yığılmıştı. Düşeceğimden korkarak tırmanmaya çalışıyordum; ama yorgun ayaklarım bana itaat etmiyordu. Aşağıda bir asker sallanarak bana bir şeyler söylüyordu, ağzından kelimeler yerine beyaz bir duman çıkıyordu...

Uyandım. Saatime baktım ve yarım saat bile uyumadığımı anladım. Havanın çok ısınmış olmasına rağmen bir ürperti hissettim. Bilincim bulanık bir şekilde yerine geldi.

Sara da basamakta oturuyordu, dirsekleri ve alnıyla dizlerine dayanmıştı.

Sigara vardı ama kibrit yoktu. Büyük bir dikkatle hareket ederek koridordaki Fausto'nun yanına gittim, örtüsünü kaldırdım ve çakmak bulabilmek için üstünü aramaya başladım. Daha düzenli nefes alıyordu, alnını bir ter tabakası gölgeliyordu.

Evin etrafında biraz dolaştım. Sadece enkaz yığınları, tahta parçaları ve dibi olmayan bir kova gördüm. Toprak, seyrek ve gövdesi pas rengindeki ağaçların arasında birden daha dik bir eğim kazanıyor ve yeşilliğin içinde yarı kaybolmuş bir yapıya kadar böyle devam ediyordu.

Sarı renkte başıboş bir köpek beni uzaktan görerek beklenti içerisinde kuyruğunu sallamaya başladı. Sonra dengesizce koşarak küçük bir tepenin arkasında gözden kayboldu.

Sara kafasını biraz kaldırarak bana baktı ve konuşmaya başladı. "Sence nerede yanlış yaptık?"

Bitmiş hâldeydi ve mosmordu; ama benim de ondan farklı olduğum söylenemezdi. Kelimelerim bir türlü hayat bulamadan kaçıp gidiyordu.

Otların üstüne oturdum ama onunla göz göze gelmemek için karşısında olmamaya dikkat ettim. "Kaçmış olmak için kaçtık, her şeyi götürmemiz

gerekirdi. Ne kadar çok şey unuttuk biliyor musun? Ayakkabılar, tabanca, diğer bavul. Böyle kaçmanın ne manası var ki?” Ama söylediğim her bir kelime üstüme çöküyordu. Kendimi karanlıkta çukura düşen bir heykel gibi hissediyordum.

Cevap vermedi, tekrar yüzünü saçlarına kadar kollarının arasına gömdü, omuzları nefes alıp verdikçe zayıf bir şekilde hareket ediyordu.

Devam ettim. “Kız kardeşin ve arkadaşları kim bilir herkese neler anlattılar. Bizim bu kadar aptal olduğumuz düşünülürse umalım ki anlatmış olsunlar. Teğmenin ölmediğini, birinin onu kurtardığını umalım. Sana daha ne söyleyeyim ki?”

Öfkelenmeden dizlerine kapalı cevap verdi:

“Sonuçta pişman oldun. Eğer öyleyse burada işin ne? Sana ben mi yalvardım? Hadi teğmene git, nereye istersen oraya git.”

“Bununla ne ilgisi var? Vazgeç artık bunları söylemekten. Geldim mi? Burada mıyım? Öyleyse konu kapanmıştır.”

Esniyordu, basamaktan kalktı, kir içinde olan kollarını ve beyaz hırkasını temizledi. “Tanrım en azından bir tarağım olsaydı” diyerek gülmeye çalıştı. “Ne kadar kaba sabayım etrafta çantasız dolaşırsam olacağı buydu. Bizi aramaya gelecekler mi dersin? Buraya kadar?”

“Nereden bileyim.”

“Şu uyku ilacı ne kadar etki eder?”

“Çok az, kullandığında hep çok az etki etmiş gibi geldi bana. Bir sürü içmek zorunda kalıyordu.”

“Öyledir, sürekli bu maddelerden içip duruyor. O zaman kısa sürede uyanacak demektir ve kararını verecek. Göreceksin.”

Evin önünde iki adım arabaya iki adım eve doğru yürüyüp duruyordu, otlar ayaklarının altında hışırtılar çıkarıyordu. Saçları boynuna dökülmüş, kollarını ovuşturup, yüzünü sallayarak yukarı aşağı dolaşıyordu.

“Eğer senin söylediğin gibi ölmek istediyse, hâlâ bir karar verebilecek durumda olacak mı?” diye sormak istedim.

Durdu ve ayakkabısının ucuyla boş boş yerdeki tozları karıştırmaya başladı. Sonra yavaşça şöyle dedi:

“Korkmuyorum, hem de hiç. Eğer onun için iyi olacağını bilsem hemen geri dönebilirim. Onu orada bırakabilir miydik? O kadar acının içinde mi kalsaydı? Bu yaptığımızdan başka nasıl bir şey yapabilirdik ki? Senin için durum farklı, bunu biliyorum.”

“Şu an trende olmalıydım. Görev iznim bitti. Eğer başka herhangi bir şey olmazsa hapsi boylayacağım. İyi mi?”

Gülerek tekrar yürümeye başladı. “Bir asker için hapiste ya da dışarıda olmanın ne farkı var ki? Hepsi aynı değil mi? Paran var mı, söylesene?”

“Neden?”

“Sokaklar insanla dolmadan önce bir şeyler almak lazım. Bir şişe kahve, sigara ve bulabilirsen çörek. İster misin? Yolun bitiminde hemen sağda bir dükkân var. Orada her şey var. Beş dakikada gidip gelirsin.”

“Neden sen değil de ben gidiyorum?”

Ayakkabısının tozlu burnuyla tekrar yeri kazmaya başladı. “Onu bırakmam, o nerede ben orada. Hem sonra buralarda annemi hatırlarlar, beni görmemeleri daha iyi olur. Öyle değil mi? Ama eğer istemiyorsan gitme. Seni zorlamak istemem.”

“Hemen mi gideyim?”

“Yani sana neye mal olur ki? Buradakiler erken kalkar, köylüler ne de olsa. Şöyle düşün güzel bir kahve hepimize iyi gelir.”

Ayağa kalktım, vücudumdaki her bir kas derimin altında sızlıyordu.

Arkamdan seslendi:

“Bir de mum al, her zaman için bir tane bulunması iyidir.”

Yaşlı kadın kahve makinesinin kolunu çekip duruyordu. Hareket hâlindeki gri buruşuk kolu, bana az da olsa gülümsemesine engel olmadı. “Biraz sabretmek gerek, su hâlâ sıcak değil. Bu arada siz etrafa bakın, belki

aklınıza alacak başka bir şeyler gelir. Burada her şey var, tıpkı şehirdeki gibi.”

Arkadaki mağaza bir perdeyle ayrılıyordu. Etrafta üst üste kutular, vitrinler, raflarda üçgen şeklinde kutular vardı. Büyük bir el tartısı sebze sepetlerinin içine terk edilmişti. Renkli zarflardan oluşan bir yığının arkasında telefonu gördüm, üstünde zincire bağlı duran bir telefon rehberi vardı.

İlk aklıma gelen Candida oldu, Ines’in soyadını hatırlamıyordum. Teğmenin evi de olabilirdi. Bunlardan herhangi birinin sesini duymak neler olup bittiğini anlamak için yeterdi. Elbette hiç ses çıkarmadan arayacaktım. Yoksa bunu yapmak da yanlış mıydı? Kafamdaki düşüncelerden tükenmiş vaziyette bir süre ileri geri dolaştım.

“Hâlâ olması gerektiği gibi değil. Ama denemek isterseniz...” Yaşlı kadın tezgâhın üstüne bir fincan kahve koymuş bana sesleniyordu. İçtikçe bitap düşmüş her bir hücremin sıcak damlaları âdeta emdiğini hissettim. Gazeteleri düşündüm.

“Gazeteler mi? Henüz yok, daha geç gelir. Hatta bazen öğlene doğru.” Kadın dişsiz ağzıyla yüzünü buruşturarak cevapladı. “Kötü bir şeyler mi oldu yoksa? Savaş falan mı çıktı? Bu dünyanın sonu ne olacak? Bir şey biliyorsanız söyleyin bana.”

Elimde paketle çıktım, şişe o kadar sıcaktı ki elimi değiştirerek taşımak zorunda kalıyordum. Saatler geçmek bilmiyordu, sınırları olmayan bir boşluk gibiydi, zaman çoktan güneşlenmiş gökyüzünden daha kuru ve beyazdı. Oysa aynı zaman başka yerlerde, tabak ve bardakların darmadağınık olduğu o evdeki odalarda, kuzeye doğru gitmekte olan trenimde hızlıca uçup gidiyordu. Benden çalıyor ve beni suçluyordu.

Kilden toprak çok dikti, kendime Sara’nın bu yolda nasıl o kadar rahatlıkla ilerlediğini sormadan edemedim. Dar bir virajdan sonra araba ve ev göründü. Sara hâlâ basamakta oturuyordu, beni paketle görünce aferin manasında eliyle bir işaret yaptı. Ayağa kalktı. “Sürekli uyuyor. Uyandırmaya çalışsam mı? İyi olur mu?”

“Bir saat daha bekleyelim. Vakit hâlâ çok erken.” “Bir saat” diyerek kabullendi.

Şişeyi alıp açgözlülükle kapağını açtı. “Bardak bile yok, ne biçim bir ev, tam bir hiçlik.”

Kahvenin sıcağına karşı koymak için göğsünü gererek içti. “Güzel, uyandığında hâlâ sıcak olacak. Bu badem ezmeleri de nedir? Çörek yok muydu?”

İçinde bulunduğumuz durumdan dolayı yine endişelendi. Ona ne kadar yorgun olduğumu göstermeye çalışarak baktım. Gözlerini kaçırıp omuzlarını silkti. Alçak sesle sordu:

“Kim gelecek dersin? Jandarma mı polis mi? Jandarmaların gelmesi daha iyi ne dersin?”

İçimde bir sesin yükseldiğini hissettim. Kimse gelmeyecek, kimse bizi aramayacak, hiçbir şey olmadı, Vincenzo ölmedi, her şey daha önce olduğu gibi ve biz bundan bihaber etrafta sinekler ve toz parçacıkları gibi yukarı aşağı dolaşıp duracaktık. Sessizliği bölmek için konuştum:

“Jandarmalar. Peki, onları buraya kim getirir?”

“Annemle kız kardeşim, sadece onlar. Başka kim bunu düşünebilir ki?”

Ellerini beceriksiz bir çocuk gibi kemerine sıkıştırdı. “Yorgunluk çok kötü, kendimize sorun yaratmayalım. Buradayız ve burada bekleyelim” dedi.

“Evet, doğru.”

“Doğru” dedi gülümseyerek.

“Kim bilir belki de hâlâ zamanımız vardır” diye mırıldandım.

Tutunacak bir şey bulduğu için mutlu oldu. “Ama evet, evet. O her şeyi halledecek. Uyanır uyanmaz her şeyi düşünecek. Şimdiden onu görür gibiyim. Yemin ederim.”

“Bunu ancak teğmen hayattaysa yapabilir. Aksi takdirde geriye halledilecek ne kalıyor ki?” dedim.

“Kesinlikle yaşıyor, aptallar asla ölmez, vurulsalar bile.” “Sara...”

Gözlerini üstüme dikti. “Tamam, tamam haklısın.” Kayıtsız bir tonla cevapladım. “Kötü düşündüğümü, kötü yaptığımı ve negatif olduğumu ben de biliyorum. Zavallı anneciğim bu hâlimi görse beni duvara gömerdi. Sen hayal kurmaya devam et.”

Bana var olmadığımı söyle!

XII

Büyük ve parlak bir dizi karınca insanda ince bir toz izlenimi yaratarak zigzaglar çizip otların arasında ilerliyordu. Ayaklarının itmesiyle karınları dalgalanıyordu. İzledikleri düzen bir ağaç gövdesinin dibinde delikli köklere denk geldiklerinde bozuluyordu.

“Git buradan, sadece bir dakika, biraz nazik ol.” Sara bana bunları söylerken endişeliydi. “Onu uyandıracağım, bırak bunu ben yapayım, sonra sana seslenirim. Seni ben çağırırım.”

Geçen bir uçağın gürültüsünü duyarak başımı kaldırdım. Uçağın üçgen gri şekli gökyüzünde net ve parlak bir şekilde belirdi, direkt şehre gidiyordu. Dönerek ve sesi giderek azalarak uzaklaştı.

Saat sekiz olmuştu. Belki uzansam biraz uyuyabilirdim. Ama uyuma arzusu güçlü olduğu kadar uzaktı da. Yapılması için geç kalınmış boş düşünceler kafamın içinde dönüp duruyordu. Mesela üniformamı giymek ya da eve sadece tek bir kart göndermiş olmanın pişmanlığı.

Babamın, annemin ve yatakhanede sağımda uyuyan Sardinyalı[*] askerin görüntüleri gerçek insanlar gibi değildi, hepsi bir yeri işaret eden noktalar ve dairelerden ibaretti. Nötrdüler, hep bana daha az aittiler ya da kendilerine daha az benziyorlardı.

Evde hiçbir yaşam belirtisi yoktu. Belki de hâlâ daha onu uyandırmaya çalışıyordu. Belki de ona dokunmadan ve ses çıkarmadan karşısında oturmakla yetinmişti. Her zamanki gibi büyülenmişti, bu belliydi, onu gördüğü anda kendini kaybetmişti. Islak bir civcivden farkı yoktu, aldığı tüm o kararlara ne olmuştu?

Hiçbir şey olmadı, kimse ölmedi biliyorum, sadece dünyanın dışında kaldık. Kim bilir neden dışarı atıldık. Hâlâ bu son toprak parçasına tırnaklarımızla asılıyor olsak da diğerlerinin içine nasıl karışacağımızı, her şeyin ilk başta olduğu hâle nasıl döneceğimizi bilemiyoruz. Ve nasıl unutacağımızı. Görev iznim bitti, dün gece ya da bu sabah. Üniformalarımı giymek daha iyi olacak...

Bir sigara daha yaktım, ağzımda artık başka şeyleri hissetmeme engel olan bir tat vardı, dilim kayış gibi olmuştu. Kolumda nasıl olduğunu bilemediğim bir leke vardı. İki parmağımla içlerinden en büyük olanını seçip, görevini yapmak için ayaklarını ve antenlerini düzenli bir şekilde hareket ettiren bir karıncayı aldım.

“Sen de biraz darağacında sallan bakalım” diyerek onu en yüksek dalların arasından yere attım. Şimdi harekete geçmeliyim, ayağa kalkıp içeri gitmeliyim. Onları göz önünde tutup yalnız bırakmamakta fayda var.

Tekrar etrafıma bakındım. Keçiboynuzlarının arasındaki evlerin tepeleri, balıkçı tekneleriyle kaplanmış uzaktaki denizin ve ağaçların parlak yeşil rengindeydi. Üstümdeki bitkinlik bazen çok keyif verici oluyordu, kaslarımı yumuşakça uyarıyor; hâlsizlik, iğnelenmeyi ve titremeleri bana daha da tanıdık hâle getiriyordu.

Sara kapının önünde belirdi, elleriyle yüzünü kapatıyordu. Hemen ona doğru koştum. Ellerini çekmeden hıçkırmaya başladı. “Beni istemiyor, beni istemiyor, kovdu beni.”

“Ama iyi mi?”

Kafasıyla onayladı, hıçkırığına hâkim olmaya çalıştı. “Konuştunuz mu? Olanları hatırlıyor mu? Nerede olduğumuzu biliyor mu?” diye sordum.

Omuzlarını silkti ve topuklarının altındaki yeri hissedene kadar gözleri kapalı çömeldi. Sonra kendini yere bıraktı. Oradan ayrılıp kapıdan girene kadar birkaç saniye geçti. Kafamın bomboş bir kazan gibi olduğunu hissettim, faydasız bir şekilde ağzımda ve kafamda bir iki kelime hazırlamaya çalıştım.

Hâlâ halıların üzerindeydi, üstündeki örtüyü bir kenara atmıştı. Kahve şişesini, sağ eliyle karnının arasında tutuyordu. Sara ıslak bir mendille yüzünü yıkamış olmalıydı, lavaboya atılmış bir paçavra olduğunu gördüm.

“Benim” dedim yavaşça.

Herhangi bir duygu, korku ya da acıma duyduğumu sanmıyordum. Ona bir hurda ya da hastane yolundaki bir yabancı gibi bakıyordum.

“Çiko” dedi sadece.

Kaslarım gevşedi. Yere çömeldim, bir sigara yaktım ve dudaklarına götürdüm. Açgözlülükle kabul etti.

“Dostum…” dedi. Sesi uyku ilacından dolayı boğuk çıkıyordu, öksürmek için sigarayı ağzından uzaklaştırdı, biraz kahve içti ve tekrar uzun uzun öksürdü. Şişenin dibinde iki parmak kadar yoğun bir sıvı kalmıştı.

“Çiko” dedi tekrar.

“Evet, efendim. Buradayım. İyi misiniz?”

Sigarayı dudağının bir köşesinden diğerine geçirerek sanki istemiyormuş gibi aşağı sarkıttı. “Kim var? Başka kimse var mı?”

“Hayır, efendim; sadece ben.”

Minnettar bir şekilde gülümsemeye çalıştı, çok zayıftı. “Buz. Bana buz getir. Çiğnemek için. Ama çabuk ol” dedi.

“Buz yok, yani burada yok.”

“Yok mu? Neden ki? Neler oluyor? Burada mı? Bu da ne demek?”

Kısa bir şekilde olanları anlatmaya çalıştım. Çok uzak ve herhangi bir hikâyeymiş gibi anlatırken sesimin tonunu gittikçe alçalttım. Daha sentetik bir hava katmak için, sanki ekonomi haberlerini okuyormuş gibi.

Ensesini duvara dayamıştı, sadece bir an için sigarasının dumanı burun deliklerinden daha hızlı çıktı, anlatmayı bitirdiğimde hiçbir şey söylemedi. Sigarayı son damlasına kadar içti, iki parmağımı uzattım ve yavaşça izmariti bana verdi.

“Bir karar vermek zorundayız” dedim bir süre sonra.

“Peki, kim var? Sen mi?”

“Evet, efendim” dedim sinirli bir hâlde. “Sara ve ben. Sizin uyanmanızı bekledik. Çok geç oldu, saat neredeyse dokuz.”

“Dokuz” diyerek tekrarladı.

Burnuyla yanakları arasındaki iki çizgi sanki kara kalemle derinleştirilmiş gibiydi. Kahveyi bana uzattı, eline viski şişesini verdim. Şişeyi yüzüne

doğru getirerek kokusunu alabilmek için birkaç defa burnunun etrafında döndürdü ama içmedi ve reddederek itti. Sağ eli titriyordu.

“Sara’ya haber vermeliyim. Ona bir şey diyecek misiniz?” diye sordum.

Kafasını salladı, tüm alnı kırışmıştı.

“Dışarıda, ağlıyor, paramparça oldu. Şimdi söyleyeceğim şekilde yapsak daha iyi olmaz mı?”

Elini uzattı ve sıkıca kolumu tuttu, hafifçe salladı. Endişeli bir ses tonuyla fısıldadı. “Ona bir iş ver ya da gönder. Eğer gitmezse mutlaka oyalanacağı bir şeyler olmalı. Düşünmemesi için. Benim etrafımda dolaşmasın.”

“Ama efendim, biz...”

Boğazındaki yapışkan tadı zorlukla temizleyerek konuştu. “Burada kalamaz, istemiyorum. Gitmem gerek. Gidip kendimi vurmam ve ölmem gerek, anlıyor musun? Kahretsin ki bunu dün gece yapamadım ama şimdi yapabilirim, evet. Sen dostumsun, hep de öyle kalacaksın değil mi? Bana yardım et.”

Eli, bilek ve dirseğimde başıboş dolaşıyordu, çaresiz bir çırpınma gibiydi.

“Efendim, ama ben...”

“Sus yalvarırım sus. Tek bir kelime bile etme. Utanmak istemiyorum, bir de utanmak olmaz.” Sustu, her bir kelimesinden sonra öksürüyordu. “Ben aslan değilim. Öyle olduğumu sanıyordum; ama değilmiş. Değilim. Zavallı Vincenzo, başına ne işler açtım...”

Daha sonra onu ikna etmeyi başardım, bambu sopasını parmaklarının arasına sıkıştırdım, açık havada en azından birkaç adım atması için ayağa kalkmasına yardım ettim. Yanımda ince kâğıttan bir kukla gibi hafifçe titrediğini hissediyordum. Olaydan sonra ilk defa ayağa kalktığı için beceriksiz ve kararsız yürüyordu, bambu sopa artık etrafı araştırmaktan vazgeçmişti. Basamaktan çekinerek indi. Ne güneş ne de ışık ona dokunuyordu; ama onu çevrelemekte olan kirli nefes kim bilir hangi yaratığındı.

“Hayır” dedim.

Ama artık dengesini kuramıyor ve kendini bırakıyordu. Onu dikkatle bir ağacın gölgesine kadar taşıdım, Sara hemen evin arkasında göründü. Elinin eklemlerini ısırıyordu, gözleri korku doluydu, en ufak bir hareketimizi dikkatle izliyordu. Fausto’yu eğerek yavaşça bacaklarının üstüne otlara oturttum. Sara tüm dikkatini vermiş izlemeye devam ediyor, etrafındaki yabancı dünyayla zerre kadar ilgilenmiyordu. Kollarımı açıp parmaklarımı oynatarak ona sessizce durumu açıklamaya çalıştım ama kızın bana baktığı yoktu, gözlerini Fausto’dan ayırmıyordu. Nihayet bana karşılık vermeyi düşündüğünde hiçbir anlamı olmayan acılı bir işaret yaptı ve topuklarının üstüne çömeldi, yanımıza yaklaşma cesaretini kaybetmişti.

Uzun dakikalar geçti, saatte saniyelerin baş döndürücü hızını izlemekten kendimi alamıyordum. Yalnız bir ağustos böceği aramızdaki sessizliği bölüyordu.

Zorlukla nefes alıyordu, her bir nefeste ağzının içinde kırık cam parçaları varmış gibi kısık bir ses çıkıyordu.

“Sebep ne olursa olsun hayır” dedim titreyerek.

Ağaca dayalı sırtı kayıp devrilmeden önce onu tuttum, tekrar aynı pozisyonuna geri döndü; ama kas hareketlerinin farkında değildi.

Alçak sesle sordum:

“İyi misiniz, efendim?”

“Ah sen! Olmadığımı söyle bana. Yok ol ve bana da olmadığımı hissettir.”

Kararsızlığını yenmiş Sara’nın parmak uçlarına basarak ağaca kadar yaklaştığını gördüm, bir parmağı ağzındaydı. Fausto’nun yanına oturdu. Onu yumuşakça omzundan kavrayıp bedenini gevşeterek başını kucağına kadar indirmesini izlerken içim acıyla doldu. Fausto’nun sağ eli karşı çıkmak için bir ara havaya kalksa da sonrasında güçsüzce yere düştü. “Hayır, hayır” diye inliyordu.

Sara onu melodik bir sesle susturuyordu. “Sakin ol, düşünme artık, hiçbir düşünce yok.” Kısa dokunuşlarla saçlarını düzeltiyor, hasta bir çocuğun başını okşar gibi okşayıp sonra kolları arasında sarıyordu.

Çok yakınlarında durmamak için biraz kenara çekildim. Fausto inlemeye devam ediyordu:

“Hayır, hayır yapma bunu.”

Sara ise bakışları uzaklara dalmış fısıldıyordu. “Sus, sakin ol. Neden acı çekilsin? Artık yok. Bugünden sonra artık yok.”

Bunları söyledikten sonra onu sallamaya başladı. Fausto’nun kesik kelimeleri Sara’nın mırıltılarına karıştı, zayıf bir şekilde konuşuyordu. “Hayat akıp gidiyor, hissediyor musun? Geçip gidiyor. Acı veriyor. Ama doğrusu bu. Böyle olması gerek... Ben korkağın tekiyim...”

Sara onu susturdu. “Sakin ol, bunları düşünmemek gerek, buna gerek yok.”

“Korktum...”

“Hepimiz korkuyoruz, hem de hepimiz. Sakin ol. Dinlen benim meleğim.” Sara mırıldanmaya devam ederken etrafta dolanan gözleri bir an için bana geliyor sonrasında sanki rahatsız edici bir engelmişim gibi benden uzaklaşıyordu. Artık duygusal olarak etkilenmiyordum sadece korkuyordum. Evin önündeki basamağa döndüm. Güneş kavurucu sıcaklığını iyice yaymaya başlamıştı.

İkisi, ağacın titrek gölgesinin sallanarak boyadığı beyaz bir leke gibi duruyordu. Bense dışarıda kalmıştım, itilmiştim, sefalet içinde boğuluyordum.

Kısa bir süre sonra üniformamı giymek üzere içeri girdim.

Cevap ver!

XIII

Banyoda küvetin kenarında oturuyordum. Su azalmıştı, sadece bir ip gibi akıyordu ve artık serin bile değildi. Parmaklarımın arasından cılız bir şekilde geçip gidiyordu.

Askerî gömlek ve pantolon üzerimde bir serserinin sakil kıyafetleri gibi duruyordu. Ne kravatımı ne de kemerimi bulabilmiştim. Ve etrafıma ekşi ve kötü yemek kokusuna benzer bir ölü kokusu yayıyormuşum gibi geliyordu. Böyle olması daha iyiydi, artık hiçbir şey ummak ya da hiçbir şey yapmak istemiyordum, bir adım bile atmıyordum ve artık düşünmüyordum.

Biraz viskiyle ağzımı çalkaladım, lavabonun üstündeki küçük aynada kendimi dikkatle incelemeye başladım. Yüzümdeki sakal gölgesi daha da kötü görünmeme neden oluyordu, yanaklarım yağlı ve gri bir tabaka gibi duruyordu. Eğildim ve ip gibi akan suyla ellerimi doldurarak yüzümü yıkadım, su yüzüme çarparken cılız bir ses çıktı. Göz kapaklarımın üstündeki en ufak bir baskıdan etkilenen gözlerimin acısı birkaç serin su damlasıyla hemen kayboldu.

Belki karnım da acıkmıştı ya da hissettiğim sadece bir tür mide bulantısıydı. Kimsenin yemediği badem ezmelerinin içinde olduğu paket bir yerlerdeydi. Gözümde uzak bir görüntü gibi kalan bir gece önce özenle donatılmış o parıltılı masa canlandı. Candida, Michelina ve Ines birbirleriyle yemek yarışı içinde art arda tabakları boşaltırken teğmenin her bir tabak bittiğinde bağrışları, kahkahaları ve bitmek bilmeyen soruları aklıma geldi. Ines kim bilir neler anlatıyordu.

Ağacın altında sessizce duruyorlardı. Sara uçan bir böceği eliyle savuşturmaya çalışırken Fausto onun solunda uyuyormuş gibi kendini bırakmış uzanıyordu.

Ağustos böceği ötüyordu. Yoğun ışık altında otlar ve dallar daha da sert gözüküyordu, gökyüzünün mavisi insanın canını yakıyordu. İki beyaz çizgi hiç ses çıkarmadan hızlı bir şekilde göğü çizmeye başladı. Neredeyse görünmeyecek kadar yüksekten uçan bir uçağın izleriydi bunlar.

Hadi boşalt artık. O pis ağzını aç ve midendeki yüz bin tonluk yükü kus artık. Patlat ki bitsin, artık kurtarılacak hiçbir şey yok. Âmin. Neden yarın?

Neden sen kendini rahat hissettiğin zaman da şimdi değil, hemen değil? Ama içimden ve kendimden olan bu kayıp, bir yandan beni yeniyor bir yandan da beni tekrar ayağa kaldırıyordu. Bu gerçek bir inançtı, kesinlikle her şeyi silmek ve silinmek arzusu değildi. Sadece eksik kalan mantığın, zapt edilemez yaşamın bir yansımasıydı.

Mantık ve hayat artık tanımlayamadığım kavramlardı, tüm yaşananlardan sonra bozulmuş ve zehirlenmişlerdi. Yolculuk, Fausto, kızgın sözleri, hâlâ kulağımda yankılanan o iki el ateş sesi, koltuğa gömülmüş kanlar içindeki teğmen ve şimdi hepsinden öte ve daha düşmanca olanı o ikisinin önümdeki görüntüsü. Ağacın dost gölgesinin altındaki bembeyaz siluetleri, insanı gücendiren içine gömüldükleri o huzur çok gülünçtü, bir komedinin zavallı huzuru olsa bile.

Bir defa daha bunun korkuyla bir ilgisi olmadığını fark ettim, kıskançlık da değildi ama beni tanıdığım ve mümkün olan her şeyden ayırmaya çalışan bir duvar vardı.

Kibrit kutusuyla oynuyordum ve yeşilin, ağaçların arasında onları izliyordum. Kaçak, beyaz bir noktaya benziyorlardı, yavaş yavaş daha da belirsizleşen ve şeffaflaşan bir nokta. Ve şimdi yoklar, onlarla birlikte ağaç, bu yer ve bu zaman da yok oldu diye düşündüm.

Saat on bir olmuştu. Pencereyi kapattım, gereksiz yere kolumdaki lekeyi kokladıktan sonra elbisemi katladım, bulamayacağımı bile bile bavulda diş fırçası ve jilet aradım. Bir yığın eşyayı aniden tıkıştırmak zorunda kalınca gözümden kaçmış olmalıydı.

Dışarıdan beni çağırdığını duydum. “Çiko gel, şişeyi de getir.”

Sırt sırta oturmuş sigara içiyorlardı, sağ elini gergin bir şekilde viskiye uzattığını görünce daha dinlenmiş ve kendine gelmiş olduğunu anladım. Sara’nın gözleri yeni bir sıcaklıkla parıldıyordu.

Fausto hemen sorguya başladı. “Otur. Nereye kayboldun? Uyuyor muydun yoksa?” Yorgunluktan sıyrılınca sesi normal hâline dönmüştü.

“Geldim, efendim.”

Otların üstüne oturdum, yükselen güneş ağacın etrafındaki gölgeyi azaltmıştı.

Bir elini bana doğru uzatarak üniformamın omuzlarını eliyle yokladı. “İşte yıldızlar geri dönmüş, iş bitti o zaman, çok güzel” diyerek yorum yaptı.

Sara dikkatimi dağıtıyordu. Çocuksu gülümsemesi mutluluk saçıyordu ve bununla benim bir şey anlamamı istiyordu. Kriz geçti, artık her şey yolunda.

“Önemli olan sizlersiniz, ben değil. Ben güzel bir rostonun tüten dumanından başka bir şey değilim.” Fausto bunu çok üzgün ama tereddüt etmeden söyledi.

“İşte burada yanılıyorsun, rostoyu güzel yapan o dumanı ve güzel kokusudur” diyerek cevapladı Sara. Otlarla oynuyordu, art arda birer ot parçası koparıyordu, öne doğru eğilmişti ve saçları keçe gibiydi. Dudaklarında hiç renk yoktu.

Fausto onu espriyle cevapladı. “Tıp yerine felsefe okumalıymışsın.”

Birkaç tane sinek alanlarını hiç değiştirmeden düzensiz hareketlerle havada uçuşuyorlardı. Fausto konuşmasına devam etti. “Başını belaya sokmak istemiyorum, Tanrı aşkına en azından bu olmasın.”

“Ama eğer Vincenzo...”

Fausto kızın lafını yarıda keserek sinirle karışık belirgin bir vurdumduymazlıkla konuştu. “Vincenzo yok, kulak arkasından bir kurşun asla yanılmaz, tıpkı ağızdan vurulma gibi. Sadece ağızdan vurulduğunda tahribat oluşurken diğerlerinde...”

Dinlerken önce ona sonra kıza bakıyordum, kim bilir bu sözler bana neden bu kadar uzak, sahte ve gereksiz geliyordu. Hiçbir şey olmamıştı, asla. Bu sadece içinde onun olduğu ve kendisiyle birlikte sürüklediği rüyalardan biriydi.

“Yeter” diyerek yalvardı Sara.

“Evet yeter” diyerek onayladı Fausto, kafası her ikimize dönüp duruyordu. “Sizden ne isteyebilirim ki? Beni asmanızı mı? Yoksa denize atmanızı mı? Sizin suçunuz ne? Korkak bir sefil olabilirim ama bu kadar da değil. Başka bir seçenek yok. Beni oraya geri götürün ve konu kapansın.

Tartışmayı da bir kenara bırakalım. Tüm bu konuşmalar boşa, harcadığımız nefese yazık.”

“Hayır” dedi Sara.

“Peki sonra?” Fausto çenesini oynatarak güldü. “Ne güzel çözüm, bizim ‘hayır’larımız bir şeyleri çözmeye yetseydi keşke.”

“Çok susadım” dedi Sara. Ayağa kalktı ve ağacın etrafında ayaklarıyla toprağı karıştırarak dolaşmaya başladı, sinekleri kovaladıktan sonra kolları hemen histerik bir şekilde eski simetrik duruşlarına geri dönüyordu.

“Bir sigara daha ve yola çıkalım” dedi Fausto. Ben cevap vermeye niyetlendiğim anda eliyle bir işaret yaparak beni susturdu.

Sara ağacın arkasından lafa girdi. “Önce ben gidip baksam daha iyi olmaz mı? Ne kaybederim ki? Belki bu saatte... Her neyse yok bir şey. Burada kalmalıyız.” Aniden Fasuto’ya doğru döndü, şakaklarını onun göğsüne yaslayarak gözlerini sımsıkı kapattı.

Fausto bitkin hâlde gülümsedi. “Çiko bana bu kızları anlatmalısın, ben gerçekten anlayamıyorum.”

Sara sayıklıyordu. “Böyle bitmemeli. Olamaz. Tanrı diye bir şey olsa gerek.”

“Mantıkları nasıl işliyor görüyor musun, Çiko?”

Ona baktım. Buruşmuş gömleği, gevşemiş kravatı ve yakasıyla çok zavallı duruyordu. Ama göğsüyle çenesi arasında hâlâ ayakta durmasını ve dayanmasını sağlayan bir şey vardı.

“Benimle sıradanmışım ve diğer kadınlara benziyormuşum gibi konuşma lütfen.” Sara hiç kıpırdamadan şikâyet ediyordu, şakakları onun göğsünde okşanmayı bekleyen zavallı bir köpeğin yüzü gibi durmaya devam ediyordu.

Fausto’nun titreyen yüzü bu saldırılar karşısında âdeta eriyip tükeniyordu. Yine de kızı sakinleştirmeye çalıştı. “Çok bile yaptın. Bana zaman kazandırdın. Sana ne kadar teşekkür etsem azdır; ama artık yeter.”

“Hiçbir şey yapmadım, hiçbir şey. En azından yapmama izin versen o zaman tamam.”

“Sen bu alt yazıda özel bir şeyler görüyor musun, Çiko? Yani işe yarar, gerekli bir şey diyorum.”

Kendimi zorlayarak cevapladım: “Siz çok özelsiniz.”

Sinirli bir tavırla güldü. “Aptal hatta enayi ve bu sersem, erkekleri değil beni düşünüyor.”

Sara karşı çıktı, sertti. “Sen ortaya çıkmasaydın elbette başka erkekleri de düşünürdüm.”

Bu konuları kapatmak için bir şeyler söylemeye çalıştım. “Torino’yu ya da Roma’daki kuzeninizi aramamı istemez misiniz?” diyebildim.

Sahte bir tiksinti ve ürpertiyle yorgun cevapladı: “Sen bittin.”

Sara aynı tekdüze ses tonuyla mırıldanmaya başladı. “Sana yalvarıyorum, bir dakika öncesine kadar her şey farklıydı, sen de farklıydın. Uyuyordun. O kadar mutluydum ki. Hayatımda ilk defa. Hayal değildi. Sonra uyandın ve her şey değişti. Böyle bitemez. Bu imkânsız. Önceleri...”

“Hiçbir zaman öncesi olmadı. Asla. Sil bu hayalleri kafandan.” Fausto’nun alnındaki kırışıklıklar iyice derinleşti.

Sara durmak bilmiyordu “Ne biçim bir erkeksin sen? Ne yardım istiyorsun ne de af diliyorsun.”

Gitmek üzere ayağa kalktım. Sert bir emir beni ayaklarımdan beynime kadar yakaladı. “Götür onu buradan. Eve götür. Beni iki dakika rahat bırakın.”

Sara koşmaya başladı, bir an için arkasına dönüp güvensizce ona baktı sonra duvara karşı sığınabileceği gölge bir yer aramaya koyuldu.

En ufak bir fikrim yoktu ama aralarındaki bu tartışmadan dolayı kendimi çok rahatlamış ve iyi hissediyordum. Tekrar üç kişi olmuştuk, tıpkı öncesinde ayrı ve farklı olduğumuz gibi.

Fausto’nun şişeden büyük bir yudum içtiğini ve nihayet ağacın gövdesiyle yerdeki otları elleriyle hissetmeye çalıştığını gördüm. Kafası bir elektrik sarkacı gibi sallanıyordu.

Ağaçların arasına tırmandım, kuru yer birçok dalla doluydu. En üste ulaştığımda etrafta dağınık hâlde birçok başka evler olduğunu gördüm. Mütevazı evler, teraslar, sebze bahçeleri ve en sonda da güneşte parlayan yamalı bir asfalt tümseği vardı. Önce bir kamyon göründü sonra sıra hâlinde rengârenk giysileriyle üç bisikletli geçti. Yokuşu tırmanıp virajları dönerken noktalı böcekler gibiydiler.

Saat neredeyse öğleni gösteriyordu. Aşağı inip duvar dibindeki az da olsa gölge olan yere, Sara’nın yanına oturdum. İkimiz de dikkatle önümüzdeki ağacı ve şişenin kalkıp inerkenki hareketlerini izliyorduk.

Tam o esnada Sara’yı duydum. “Gelseler, keşke herkes gelse. Köpekler ve domuzlar. Ve her şey bitse.”

Birer sigara yaktık ve uzun süre sessizce sigaralarımızı içtik, ucu tozlu ayakkabılarımızı öne uzatmıştık. Sıcak, havada belirsiz dalgalar hâlinde yayılıyordu, ışık yansımaları gözlerimi acıtıyordu.

Sara birden yüzünü diğer tarafa çevirerek boğazına bir şey tıkanmışçasına sordu:

“Aşka inanır mısın?” “Bilmiyorum, ya sen?”

“Kendiminkine, sadece kendiminkine, ona evet. Gerisi, tüm bu dünya ve hayat hiçbir şey değil. Sen söyle gerçek olan ne? Tek bir şey söyle bana, saygı duyulacak tek bir şey.”

“Sara.”

“Her şey çöküp yok olsa keşke” dedi.

“Burada hayattan ve aşktan konuşuyoruz, o orada içiyor ve hepsi bir yana teğmen...” Vincenzo’nun hafif şişmiş, renkli lastikten bir kukla gibi görüntüsü gözlerimin önüne gelmesine rağmen birden kendimi yalancı gibi hissettim.

“Şu teğmenden bahsetmeyi bıraksan artık. Kim oluyor? Ağabeyin falan mı? Dünden önce onu tanımıyordun bile. Tüm bunların sebebi iki yerine bir kez ateş edilmiş olması. Senin ilginin tek sebebi bu.”

“Bu doğru değil. Merhametsiz olan sensin. Senin için önemli olan tek şey Fausto. Yapsın ya da yıksın hiç fark etmez...”

“İşte bu, elbette öyle.”

“Yeter ki sarhoş olsun. Şişe güzel fikir” diyerek parmağımla ağacı işaret ettim.

“İçecek. Başka ne yapabilir. Hatta o viski yetmeyebilir bile.” “Gerçekten ölmek istediğine inanıyor musun?”

İsteksizce cevapladı:

“Önce evet ama şimdi değil. Artık değil. Artık her şey değişti. Hep aynı ve hep farklı. Ne çok sinek var burada. Hem de çok susadım. Sular tekrar akmayacak mı acaba?”

Ağaçların arkasında bir köpek havlamaya başladı.

“Kim bilir gazetelerde ne yazacak. Bunu hiç düşündün mü?” diye sordum.

“Evet, düşünecek başka şey kalmamış gibi ben de bunu düşünüyordum.”

“Böyle olaylar her gün olmuyor, yani her gün bir kör...” “Kör deme, ona özürlü deme. Bir daha böyle dediğini duymayayım.” Beni durdurmak için birden canlandı.

“Sen gözlerini kapat ve her şeyin düzeleceğini hayal etmeye devam et. İşte yaptığın bu. İyi bir kurnazlık.”

Kafasını çevirerek beni yok saydı. “Hiçbir zaman anlayamayacaksın. Yüzyıl geçse bile. Beynini delseler bile. Ama bu senin suçun değil. Kimsenin suçu değil.”

Ayakkabıların ucunu oyun yapar gibi birbirine yaklaştırıp uzaklaştırıyordu. Sigara izmaritini eliyle toprağa gömerek ezdi ve ekledi:

“Hem sonra anlasanız bu benim için çok önemli olacak. Senin, sizin anlamanız tam bir teselli, tam gerekli olan zenginlik, gece görülen bir

rüya.”

“Tamam, ben hiçbir şey anlamayacağım. Her şeyi sen anlayacaksın. Her şeyi bir tek siz ikiniz bileceksiniz. Sen ve o. Ama artık yeter. Geri dönmemiz daha iyi olacak. Ne yapıyoruz burada? Hâlâ ne ümit ediyorsun?” dedim merakla.

“Umuyorum ya da ummuyorum, seni ne ilgilendirir? Bana bir şeyler öğretebileceğine mi inanıyorsun? Senden alacak hiçbir şeyim yok, asla hiçbir şey yok.”

“Yaşasın!” Gülmek için ona doğru döndüm. “Kararımı verdim ve size elveda diyorum. Keşke bunu daha önce yapsaydım. Siz ikiniz bu kadar kurnaz olduğunuza göre başınızın çaresine bakın.” Karşılık verecek gücüm kalmadı, birden artan öfkem zayıf ifadelerle soldu. Sinirle birbirine daha hızlı vurmaya başlayan ayakkabılarının ucundan bir ritim yükseliyordu.

“Daha iyi, doğru. Kalman ya da gitmen bir şeyi değiştirir mi? En azından sen gitmeyi başarabilirsin, hadi kıpırda. Seni yargılamayacağım. Yemin ederim” dedi.

“Sara ama neden...” diyerek yakınmaya başladım. Gözlerini kapadı, ağlamamak için dudaklarını ısırdı. Elini tuttum, benimkilerin arasında soğuk ve sert parmaklarını hissettim. Sessizce boyun eğdi. Elimi hareket ettirerek parmak uçlarımla yavaşça yanağına ve boynuna dokundum.

Pürüzsüz ve sıcaktı. Hafifçe uzaklaştı.

“Gidip soğuk bir şeyler alayım mı? Portakal suyu ister misin? Severek alırım.”

Omuzlarını silkti. “Büyük bir güzelliğe sahip olmadığım açık. Kesinlikle. Ama gencim. Benden de hoşlanan birileri olabilir. Ondan neyi asla istemedim? Benimle evlenmesini mi? Hayır, asla. Tek istediğim onunla birlikte olmaktı işte hepsi bu. Evlenmek, çocuklar, saygı ve diğer birçok detay hiçbir zaman benim önceliğim olmadı.”

Şiştiğini hissettiğim ellerimi cebime sokup duvara yaslandım.

“Bir erkek nasıl olur da hep hayır der?” diye ekledi. Hemen onu cevaplama gereği duydum. “Ona bir erkek diyemezsin, o diğerleri gibi

değil.”

“Bir tek kelimeyle bana sahip olabilirdi, bir tek kelime.” Bunu hiç utanmadan söylemişti, çenesi büzüldü. “Sen ne düşünüyorsun? Yapmayı bilmemek benim suçum mu? Onu duydun, beni sersem olmakla suçladı. Haklı mı? Artık hiçbir şey anlamıyorum. Beynimde bir sarsıntı var...”

“Korkuyor.” Bundan başka söyleyecek şey bulamadım. “Belki bunları düşünmüştür bile ama utanıyor ve bu duygularla yüzleşmekten korkuyor ve şimdi o artık koca bir sıfır. Tüm olanlardan sonra sıfır kez sıfır ve bunu çok iyi biliyor.”

“Her iki kelimenden biri, artık. Sürekli ağzından bu ‘artık’ kelimesi çıkıp duruyor.” Yavaşça konuşurken kolları sıkıca dizlerinin etrafını sarıyor, şeffaf yüzünün beyazlığı yumurta akına benziyordu. “Oysa benim ve onun için hiçbir şey değişemez. Tanrının mucizesi olsa bile. Hiçbir şey değişmeyecek. Ben böyle diyorum. Asla. Ve bu, senin ‘artık’ kelimen için de geçerli.”

Konuyu kapatmaya çalıştım. “Elinden şişeyi almamız gerek. Şuna baksana.”

“Bakıyorum, bakıyorum… Ona ne için bakmamı istiyorsun? Bırak ne yaparsa yapsın. İçsin, bağırsın. Ne isterse, yeter ki yaşadığını hissetsin.”

“Artık aklını kullanmıyorsun, mantıklı davranmak istemiyorsun.”

“Mantık bir işe yarar mı?” diyerek güldü. “Ve mantık yürüterek mi yaşanır? Etrafına bir göz at.”

“Esas senin etrafına bakman gerek, doğru yolda değilsin.” Üzüntüyle onayladı. “Doğru yolda değilim. Peki buna mecbur muyum? Senin adaletin beni niye ilgilendirsin?”

“Sara...”

“Kendini heba etme.”

İkimiz de sesimizi yükseltmeden konuşuyorduk, kelimeler ağzımızdan hızlıca dökülüp sonra kayboluyordu.

“Sara, böyle inat etmemelisin. Akıllısın ve...”

“Bilmek istemiyorum. Ne adaleti ne aklı ne de binlerce diğer şeyi...”

Birden bağırdım. “O zaman artık yeter. Dükkâna gideceğim ve telefon edeceğim. Hem de senin evine. Bana inanmıyor musun? Bekle ve gör. Burada durup saatlerce bu konuları tartışmak tam deli işi. Sen çıldırmışşın.”

Gülmek için omuzlarını yayıp boynunu geri attı. İçinde bulunduğu büyünün diplerinden alayla cevapladı. Yorgunluk ya da tehlikenin farkında olmasından kaynaklı bir kabullenme değildi bu, daha gizli ve eski bir kabullenmeydi. “Amerika’yı keşfettin, aferin sana. Aklımı yitirdiğim anlaşılıyor. Bir kafam vardı ve onun için çalışıyordu. Sen hem iyisin hem de erkeksin, ne düşünüyorsun? Hesap günü gelene kadar bana hayır diyemez değil mi? Bu doğru mu? Anlamak ve merhamet etmek zorunda. Sahip olduğu doğa gereği, erkek doğası gereği buna mecbur. Cevap ver. Böyle olmasına rağmen bana bu yüzyıllık ızdırap reva oldu.”

Özerkliğimiz yaşasın!

XIV

Nemli havada çizgiler farklı formlar kazandı, koyu renkli bir nokta tam bir beden şeklini alana kadar sallanıp kayarak yaklaştı ve nihayet asker Micci bilmem ne'nin yüzü ve saçları belirdi.

Arabanın arkasından birkaç metre uzaklaşarak dikkatle güneşin altında otların arasında ilerledi. Etrafı inceledi, ev ve etrafındaki boş alanı ölçtü. Bahçede ağaca dayanmış beyaz bir leke gibi duran Fausto'ya ve bana baktı. Göz kırparak bana işaret etti. Yanına gittim, geriledi. Peşinden giderken hoşgörülü ve sessiz olması için bin tane el işareti yaptım. Onu yolun bitimindeki dönemeçte beklerken buldum, bakışları şüpheyle gölgelenmişti.

"Hanımefendi?" diye fısıldayarak sordu.

"Sara mı? Evin içinde. Neredeyse hiç su kalmadı, bir yerlerden biraz su bulmaya çalışıyor."

Adamın tertemiz üniformasına, dirseğine kadar katlanmış gömlek kollarına, ceplerine ve sarkık yan ceplerine aptal gibi bakıyordum.

"Hep burada mıydınız? Ne iş ama. Hem de bu vakite kadar hiçbir şey yemeden; ama neyse ki hepinizi iyisiniz" diyerek gülümsedi. Sigaradan sararmış kocaman dişleri vardı.

Işıktan kırışmış yüzlerimizle tam güneşin orta yerinde duruyorduk, Micci bir kertenkele gibi kıvrak ve kuruydu. Onun sergilediği beklenmedik sakinlik karşısında tüm sorularım sessizce yok olup gidiyordu.

Dikkatsiz ve sakin bir tavırla sordu. "Bir sigara içelim mi? Sende yok mu yoksa?"

Derin bir nefes aldım. Şimdi her şeyi anlatacak ve açıklayacak. Her şey düzene girecek, ne olursa olsun ve bu belirsizlikten ne çıkarsa çıksın; ama bir türlü lafa girmek bilmiyordu.

Tozlu otları dikkatle inceledikten sonra yoldaki kaldırımın üstüne oturdu, yanmayan sigarası hâlâ ağzındaydı, gülümsemesi dengesiz ve kurnazdı. Nihayet konuşmaya karar verdi. "Annesi çaresizlik içinde çığlıklar atıyordu. Sonuçta bir anne düşün bir kere.

Hikâyeyi yavaşça anlatıyor ve konuşmasına çalışıldığı belli olan kısa aralar veriyordu. Ines, Michelina ve Candida deli gibi trenleri, otobanı ve hatta bir gemiyi bile araştırırken Sara'nın annesinin aklına bu ev gelmişti. Candida çok konuştuğu ve heyecan içinde olduğundan dolayı bir tokat bile yemişti. Micciché annenin isteğiyle motoruna binerek yola koyulmuş ama civardaki yerlerin birbirine benzemesinden dolayı çok vakit kaybetmişti. Teğmen ölmemişti, büyük ihtimalle kurşun bir kemiğe çarparak sapmıştı. Hastaneğe kaldırılmış, iki tüp kan nakli yapılmış ve hayati tehlikeyi atlatmıştı.

"Temin ederim ki birkaç güne evine döner. Onda bu öküz gibi sağlık olduktan sonra. Ama belki biraz daha kan alabilir. Ya vurulduysa? Yani vuruldu mu? Ya da sadece bir yanlışlıktı belki de. Bunu sadece Tanrı bilir. Çünkü ne evde ne de hastanede ağzından tek bir kelime bile çıkmadı. Bence asla neler olduğunu söylemeyecek."

Midemin içinde bir kaşıntı dolanıp duruyordu, tıpkı bir türlü patlayamayan bir kahkaha gibi.

Bütün binada ateş sesini ya da seslerini duyan tek bir kişi bile olmamıştı. Sara'nın annesi kadınsal bir içgüdüyle, arkadaşı ve müşterisi olan bu adamların evde yalnız kalmalarından yola çıkarak durumu anlayan ilk kişi olmuştu. Neyse ki evin kapısını açık bulmuşlardı. İyi dost olan bir nöbetçi eczacı ilk yardımı yapıp kanamayı durdurmuştu. İşte sabah böyle sıkıntıyla başlamıştı...

"Ben birlikteki işler yüzünden daha geç gelebildim. Neyseki üniformalıydım, bilirsin üniforma insanı korur. Sen de giymekle iyi etmişsin..."

Şüphesiz polis merkezi de Torinolu yüzbaşının vurulmasından dolayı üzgündü. Belki bu yüzbaşı kör olmasına rağmen bazı olayların gün ışığına çıkmasına yardımcı olabilirdi. Mesela arkadaşının çılgınlık krizine girmesindeki ya da arkadaş kutlamasındaki başka sebeplerle ilgili. Nitekim özürlülerin bazen kendilerine ve başkalarına zarar verecek bu gibi krizlere girebildiklerini herkes biliyordu.

"Bunun istisnaları da oluyor tabi, mesela benim mahallemde oturan kör bir adam var. Aynı durumda ama onu yemek yerken içerken bir görsen,

dama bile oynuyor...”

Yine polis merkezi açgözlü gazetecilere de iki çift laf etti ve evdeki konuğun ortadan kabolmasının heyecan, çaresizlik ve yardım etmekteki yetersizlikten kaynaklı çok insancıl bir tepki olduğunu belirterek konuya açıklık getirdi.

“Baş komiser çok kibar biri ama onunla konuşurken dikkatli ol; çünkü sana her zaman evet der ama her şeyi bin defa tekrar etmen gerekir. Tüm meziyetlerine rağmen çok ısrarcı biri...”

Ben de aynı çaresizliğin kurbanı olmuştum, ortadan yok olan zavallı beyinsiz asker. Kayıp olduğumuz düşünülüyordu ama hâlâ şehirdeydik. Tanrı’nın yardımıyla her şey düzelecekti ve geri dönecektik.

“Evde sadece üniformalı bir polis memuru bırakıldı. Bir şey daha var. Tabancayı kim ortadan kaldırdı dersin? Kapıcı. Baş komiserin bile bağırmaya cesaret edemediği zavallı yaşlı bir kadın ve bunda da Tanrı’nın parmağı var, anlamak istersen anlarsın.”

Nitekim silah sesini duyan kimse yoktu, şüpheli yoktu, suç yoktu, sadece kaderin gölgesiydi bunlar; herkesin peşinden sürüklediği, yeryüzündeki hiçbir yaratığa rahat vermeyecek olan varoluşun haksız kötü kaprisleriydi...

“Anlatabildim mi? Beyefendiler söz konusu olunca rezaletler birden aklanabiliyor. Bu böyle.” Yarı kapalı gözlerinin ardından bana baktı.

“Peki Sara?” diye sordum.

Cevaplamadan önce kollarını iki yana açtı. “Onunla ilgili neredeyse hiçbir şey konuşulmadı. Annesi kızın çok buzlu içecek içtiğinden dolayı kötü olduğunu ve hasta yattığını söyledi. Elbette yarın ortaya çıkıp kendini göstermesi gerek. Sana anlattığım şu baş komiser, karşısındakine beyefendi diye hitap ediyor ama sürekli soruyor ve telefon ediyor. Kim bilir hâlâ aklında neler dönüyor? Hanımefendinin ortaya çıkması lazım. Yarın. Hatta bu akşam olsa daha iyi.”

Havada bir elektriklenme olduğunu fark ettim ve midemdeki gıdıklanma bitmek bilmeden devam ediyordu.

Asker beni baştan aşağı inceleyerek konuşmaya devam etti. “İşte böyle. Gülüyor musun? Sana özeniyorum.”

Gülemiyordum, boğazım kuru ve boğuktu.

Gözlerini yere indirip nefes arasında tekrar konuştu. “Çılgın işler ama bütün dünya böyle. Sadece bundan haberdar olmak yeterli.”

“Evet” dedim. “Evet.”

Gözümün önünde gülünç ama çok somut bir görüntü vardı. Araba yarışı pistinde yarışan bir sürü küçük, rengârenk oyuncak yarış arabaları. Önlerindeki boşluğu hızlı ve yoğun bir şekilde kat ediyorlar. Bizim de işte bu arabalar gibi hava boşluğunda yolumuz kesildi, şimdiyse başka bir şey bizi tekrar harekete geçirdi.

Kaygılanarak sordu:

“Ama senin iznin bitmedi mi? Sakın buradan bu durumda ayrılmayı düşünme. Bir yerlerden bir rapor bul. Askerlik şubesinden ya da anlayışlıysa yüzbaşından. Hatta belki de baş komiserden. Sen beni dinle. Başkalarının hatalarının bedelini sen mi ödemek istiyorsun?”

“Elbette hayır.”

Sivri burnunu kaldırdı. “Peki hanımefendiyle? Yani bir şey oldu mu?”

“Nasıl yani?” Ne demek istediğini geç anladım.

Teslim olur gibi ellerini kaldırdı ve tatmin olmuş bir tavırla karşılık verdi. “Neden öyle şaşkın bakıyorsun? Öylesine sordum bunda ne kötülük olabilir ki? Geceleri heves darlığı çekerken, kafan karışıkken erkek hep erkektir. Böyle şeyler oluveriyor. Ah ama onun aklı öbür delideydi, değil mi? Az daha bunu unutuyordum.”

Aptalca karşılık verdim. “İyi bir kız.”

“Elbette öyle, kim aksini söyleyebilir ki?” Bunu hayranlıkla söyledi. “Ama diğerleri gibi iyi kızlardan da hoşlanılır, hatta belki diğerlerinden daha da fazla.”

Sara’yı görmek için yolun sonundaki dönemece doğru baktım; ama herhâlde uyuyakalmış ya da tekrar ağacın altına Fausto’nun yanına geri dönmüş olmalıydı.

Miccichè kendini serbest bırakarak dalgın bir şekilde sordu:

“Sen orda mıydın?” “Avludan duyduk.”

“Hiçbir şey görmediniz mi?” “Sadece duyduk. Sonra...”

Ani bir hareketle beni durdurdu. “Bilmek istemiyorum. Ne kadar az bilirsem o kadar iyi. Ama baş komisere bir şeyler anlatmak zorundasın. Vaktin varken düşün. Uyuduğunu falan söyleyebilirsin. Ya da çok içtiğini. Hayır bekle, çok içtiğini söyleme. Bu tipteki insanlar için sarhoş olmak her zaman ağırlaştırıcı bir şeydir.”

Omuzlarımın arkasını işaret ettim. “Bununla ilgili onunla konuşmak zorundayım.”

Rahatsızca kafasını salladı. “Aferin sana, tam da adamını bulmuşsun. Bu seni önce boğar sonra da iyi misin diye sorar, önce seni diliyle kuma gömer sonra hoşuna gitti mi, rahat mısın diye sorar.”

“Onu tanımıyorsun.”

“Ve tanımak da istemiyorum. Ancak bir beyefendi olduğu doğru ve cehenneme senden sonra gidecek.”

Uzun dişlerini göstererek gülüyordu. Ben de güldüm. “Sen komünist misin?”

Parmağını hayır anlamında salladı. “Bir komünist gibi davrandığım durumlar da vardır mutlaka ama politikaya karışmam. Zaten başımda bir sürü şanssızlık var. Sen nesin?”

“Hiçbir şey. Bu gibi şeylere inanmam, hiç inanmadım” dedim.

“Haklısın” dedi. “Her kafanın içinde çözmesi gereken kendi sorunları var. Küçük balık hızlı yüzer, birçok küçük balık ağları kendine çeker.”

“Ama ben diğerlerini kıskanıyorum. Bağlılar ve birlikte hareket ediyorlar, yani en azından dışarıdan böyle duruyor” dedim.

“Söylediğin gibi dışarıdan öyle duruyor, sadece görüntü. Yel değirmenleri birlikte iyidir ama safkan bir at değil. Her ne kadar bu dünya yel değirmenleri için daha elverişli olsa bile. Herkes aynı şeyler için uğraşıyor. Beni anlıyor musun? Seninle arkadaş olmak benim çok hoşuma gider. Çünkü başka yerlerde olan bir dost hayatta her zaman bir avantajdır.”

“Bana geçen gün arşivci olduğunu söylemiştin. Ne okudun? Ya da hâlâ okuyor musun?”

Suratı üzüntüyle asıldı. “Çoktan bitirdim ama kötü eğitimlerdi. Arşivciyim evet, yani gelecekte olacağım. Dayım belediyenin arşivinde çalışıyor, askerliğim bittiğinde bana bir yer ayarlayacak. Ne büyük tatmin değil mi? Ama önce şu meşhur işi bir görelim sonra bakarız. Çok sıcak ve güneş insanı deliyor, yemek yenmedi ve senin şu baş komiser konusunu düşünmen gerekiyor. Yılanbalığı gibi davranmak zorundasın. Peki ya yüzbaşı nerde? Evde mi?”

“Hayır, arka tarafta, içiyor olsa gerek.”

“Sen oyuna geldin. Onu ciddiye aldın. Onu ilk gördüğüm anda kendi kendime işte bir ayyaş dedim. Öyle ki ayakta durmak için bastonunu yutar ve...”

Parmağıyla bir yönü göstererek sustu. Sara’nın geldiğini gördüm. Acele etmeden yanımıza geliyordu. Daha tazelenmiş görünüyordu, gözleri dingindi, belki son yarım saati uyuyarak geçirmişti. Tek bir kelime etmeden Miccichè’nin elini sıkarak ayakta dikilmeye başladı.

“Sana asker anlatsın, her şeyi biliyor” diyerek kenara çekildim. “Ben bizimkine bakayım, aynı yerde mi?”

“Teğmen konuşmaz, asla konuşmayacak. Gömseler bile anlatmaz. Gerçek bu. Bunu bilmenizde fayda var.” Miccichè hiçbir yere ve kimseye bakmadan homurdandı. “Durum böyleyken bu konuyla ilgili kendi hikâyenizi yazın.”

Ben anlatmayı bitirir bitirmez durumu değerlendirdi. “Ve böylelikle o ölmedi ve ben de yaşıyor gözüküyorum.” Gülmeye çalıştı, şımaran yüzünde yaşının izlerinden eser kalmamıştı.

Ağacın etrafında kalan son gölge yere sıkışmıştı, şişe neredeyse boştu.

“Zavallı Vincenzo’cuk. Tam bir başarısızlık. Gülünç...” Sağ elinin tırnaklarıyla yanağındaki ve çenesindeki sakallarla oynuyordu. Uzaktan bir çekicin düzenli vuruş sesleri duyuluyordu. Sonra sol elini hareket ettirmeye çalıştı. Sert eldiven sarkıyordu. “Kilitlerim açıldı” dedi. Hıçkırır gibi güldü. Tekrar şikâyet etmeye başladı. “Kendimi tiksinç hissediyorum. Ne saçmalık değil mi? Ama bir duş almış ve ütülü kıyafetler giymiş olsaydım her şey çok farklı görünecekti. Ah şu Roma’da gittiğimiz bizim barı hatırlıyor musun? Kibrit ver, Çiko. Çakmak da çalışmıyor artık. Özerkliğimiz yaşasın, var olsun.” Kibriti etrafında dolaştırarak sigarasını yaktı. Alçak sesle devam etti:

“Sis, Torino’daki sisimizi hatırlıyor musun? Dünyanın sonu gibi gelen o kokusunu? Kasım ayındaki sis en mükemmelidir. Sakin ol, Çiko sarhoş değilim. Ama sen o kuru havayı özlemiyor musun?”

Şehrimi, eski bir filmin benekli görüntüsü ya da ince bir yağmur altında siyah beyaz kareler olarak hatırlıyordum ve o ekranda, kendi yüzüm olmadan yerimi alıp oranın bir parçası olma isteğini hissediyordum.

Şeffaf kanatlarıyla bir sinek ceketime tırmanıyordu, onu tırnağımla vurarak kovaladım.

“Ne olduğunu biliyor musun? Maça on birli. Babam haklıydı. Her sınıfta kaldığımda ya da eczanedeki kasasından para eksildiğinde suçu annemin üstüne atardı ve şöyle derdi: ‘Maça on bir yaptın, bunun keyfini çıkarmamız gerek.’”

Sigara dumanını üfleyerek gülümsedi.

“Ama maça on birli diye bir şey yok ki” diyerek fikir yürüttüm.

“Aynen öyle, destede olmayan bir oyun kâğıdı. Hiçbir oyunda yeri yok yani.” Sigarası dudak hareketlerine göre sallanıyordu, boynunu dik tutmaya çalışıyordu. Birden aklına tekrar arkadaşı geldi. “Zavallı Vincenzo’cuk, benim evime gelmiş olsaydın belki de şu an...”

Boynum ve omuzlarım arasında inanılmaz bir acı vardı. Yorgunluk bedenimin içinde zehirli bir maddeye dönüşmüştü. İyileşmesi imkânsız gibi geliyordu.

“Ne yapmayı düşünüyorsunuz, efendim?”

“Efendi bizim Tanrımız, göklerin hâkimi” diyerek zayıfça gülümsedi ve devam etti. “Korkmaya gerek yok dostum, bu akşam sen buradan ayrılacaksın ve ceza almayacaksın. Sözüm söz, tabi bana hâlâ güveniyorsan.”

“Kendim için sormamıştım” dedim. “Acıktın mı?”

“Evet.”

“Ben de öyle. Pisin tekiyim, kaybolmuş bir topum, ateş etsem bunu da ıskalarım, olan olmayan herkesi yutarım ama yine de açım. Basit değil mi?”

Sigaranın küllerini üstüne dökerek tekrar güldü. “Ne yapacağımı sordun. Şunu yapacağım. Teslim olmak. Kendimi düşmanın cömert ellerine bırakacağım.”

“Yani?”

“Yani, göreceksin. Aksine hiçbir şey göremeyeceksin” dedi.

Sara geri geliyordu, Micciché arabanın yanında şüpheyle duruyordu. Benim davetime başı ve eliyle hayır anlamında işaret ederek karşılık verdi. Bizi görmemek için lastiklerden birinin üstüne oturdu.

“Fausto, buradayım. Olanları duydun mu? Ya bir tuzaksa?” dedi Sara.

“Ah Sara Sara, neden sen de diğer kadınlar gibi değilsin?” diyerek gülümsemeye çalıştı.

Gözlerini otlara dikerek cevapladı:

“O hâle geleceğim. Bütün erkeklere teşekkür ederek sonunda diğer kadınlardan hiçbir farkım kalmayacak. Geleceğim için çok büyük bir avantaj olacak bu bana.”

“Daha şimdiden dul bir kadın gibi konuşuyorsun.” Fausto gülmeye çalıştı ama o kadar zorlandı ki Sara cevap verecek gücü bulamadan ona bakakaldı.

“Bavulu arabaya koyayım” dedim.

“Dur. Önce son yudumu iç. Alışkanlıklarımızı hemen mahvetmeyelim” diyerek bana şişeyi uzattı. “Ve de sürekli kaçmaktan vazgeç.”

Sara’nın düşmanca bakışlarıyla karşı karşıya kaldım.

Kız tekrar konuşmaya başladı. “Fausto bu bir tuzak. Bunu hissediyorum.”

“Tamam, anladım. Öylesi daha iyi.”

Micciché beni sorguya çekmek için sabırsızlanıyordu ve acele etmemi istiyordu.

“Gitmek zorundayız” dedi Fausto. Kız yavaşça sordu:

“Seni nereye götüreyim?” “Gördüğümüz ilk jandarma benimdir.” “Fausto...”

“Ve âmin, başka tek bir kelime duymak istemiyorum.” Sara elleri kucağında, yüzü yerde sessizce kabullendi.

“Demek istediğim banyo yapıp biraz dinlenmek sana iyi gelirdi. Seni benim evime götüreyim mi? Sadece bir dakikalığına ve o bir dakikayla asla kalmayacak...”

Fausto şaşırdı. “Peki ya annen ne olacak?”

“Umurumda değil, hiç kimse. Benden kurtulmanın bir yolunu bulsunlar. Unutma sana ben eşlik edeceğim ve nereye gideceksen ben götüreceğim. Konuşmamam gerekiyorsa konuşmayacağım. Ama son ana kadar seninle kalacağım” dedi Sara.

“Bu da ne demek oluyor şimdi?”

“Diğerleri beni kovana kadar seninle kalacağım, belki zorla kovarlar. Ama kovan sen olmayacaksın.”

“Seni artık hiçbir yere göndermeyeceğim.” Fausto zorlukla karşılık verdikten sonra kafasını çevirdi.

Sara’nın omuzlarının titrediğini gördüm. Titreyen ellerini kenetleyerek korkuyla konuştu:

“Söz ver.”

Fausto boğulurcasına karşılık verdi:

“Ama evet, evet. Söz veriyorum anladın mı? Ama artık yeter.”

Teslim Oluyorum

XV

Asla unutamam. Her şey tıpkı ters bir dürbün görüntüsü gibi gerçekleşti. Delik deşik yüzlerin takibi, hemen kaybolan paramparça gölgeler ve tıpkı sadece rüyalarımda olduğu gibi garip hareketler. Her şey tek ve aynı şekilde son buldu; ama bu bir rüya değildi. Oturup düşününce Sara'nın hareketlerini hatırlıyorum. Onu ıslak bir mendille temizliyordu. Şakaklarından ağzının kenarlarına ve sağ elinin her bir tırnağına kadar. Sonra kravatını düzeltti. O ise uysal ve gerçek dışıydı.

Micciché'nin şöyle dediğini de hatırlıyorum:

“Biraz acele etseler. Ama bunlar nereye gittiklerini sanıyorlar? Operaya mı?”

Sonra arabaya bindiler, ben Micciché'nin motosikletinin arkasına oturdum. O zaman hissettiğim yorgunluğu anlatamam, çok şükür ki bedenim bunu unuttu; ama çılgın beynimi çok iyi hatırlıyorum, yüksek bir yerden atlayıp koşmak ve koşmak isteyen beynim.

Yanlarından geçerken, yan yana giderken ya da bizi geçmelerine izin verirken tek bir kelime konuştuklarını görmedim. Sara direksiyonda dikkatli, Fausto ise arkasına yaslanmış yol alıyorlardı. Bol virajlı bir yoldu, hava derim ve gömleğim arasında yakıcı ısırıklarla beni vuruyordu.

Napoli bizi neredeyse hemen yuttu. En sonunda vedalaşmalar çok kısa sürdü.

“Elveda, Çiko.” Sahte enerji bombardımanına tutulmuş gibiydim. “Al ve unut.”

Kimliklerimi aldım ve parayı Sara'ya geri verdim, hemen kemerine sıkıştırdı.

“Hadi trene yetiş. Git, neşeli ol” dedi Fausto. “Arkanı ben korurum. Vakit geldi mi gelmiştir. Teslim oluyorum ve unutma: Gerçeği söyleyeceğim. Eğer mecbur kalırsan sen de kendininkini söyle.” Yüzü artık kuru bir kâğıt gibiydi.

“Bizimkine selamlar” dedim Sara'ya.

Bir köşedeydik, aşağıda az da olsa görünen deniz bana teğmenin evinden çok da uzak değilmiş gibi geldi.

Sara konuşmadı, elimi sıktı. Biraz sonra kol kola gözden kayboldular.

Miccichè'yi de hatırlıyorum, suskundu.

Sokaklar ve meydanlar boyunca yürüdükten sonra bir pizzacıda karar kıldı, cebinde kalan az miktardaki parasıyla hesabı ödemek istedi. Öğleden sonra üçü üç geçe tren olduğunu öğrendik.

"Sana yazabilir miyim? Adresini verir misin? Teğmenin evinde nelerin kaldı? Tıraş bıçağı, elbise falan? Ben çaresine bakarım. Sen gitmek zorundasın, git. Ben yaparım, sana gönderirim. Güven bana."

Bana istasyona kadar eşlik edip biletimi alana kadar peşimden ayrılmadı. Barda ona bir kahve ısmarladım ve tüm o gürültünün içinde tek bir kelime bile konuşmadık, gözleri bir parti sonrasında olduğu gibi yorgun ve hüzünlüydü.

"Ne kötü, gerçekten üzgünüm; ama sen burada kalamazsın. Bu sefer böyle oldu."

Garsonlar etrafta koştururken aceleden geniş tezgâha çarpıp duruyorlardı.

Kahveye rağmen ağzımın içinde toprak tadı hissediyordum. O an kendimi hain bir bit gibi hissettim ve bugün bile hâlâ o kaçıştan dolayı kendimi affedemem, o kadar saçma bir hızla olmuştu ki o gidiş.

Hâlâ gözümün önünde Sara ve o Fausto vardı, köşeyi dönmeden önceki o son birkaç adımları...

Miccichè tezgâha yaslanmış konuşmaya devam ediyordu:

"Sana yazarım ve eşyalarını gönderirim. Bunları hiç düşünme." Aslında gerçek şu ki birbirimize ne diyeceğimizi bilmiyorduk.

Birden tren garının meydanı ellerinde pankartlar ve bayraklarla uzun bir sıra oluşturan gençlerle doldu. Vitrinlerin arkasından kocaman benekli bir balık geçiyormuş gibi görünüyordu. Şiş kafası olan ve oraya buraya sallanıp duran kısa kuyruklu bir balık.

“Güzeller, deliler. Bayan Sara’yı bunların başını çekerken düşünemiyorsun, değil mi? Ben düşünüyorum oysa. Yanlış yaptı” dedi Micciché.

Önce ışıkta silikleşen bayrak ve pankartlar sonra dalgalanarak gözden kayboldu.

Tren boştu ve âdeta bir fırın kadar sıcaktı, Micciché koridorda yukarı aşağı koşarak pencereleri açtı. Aşağı inmeden önce koltukların sahte derisine şüpheyle bakarak sordu:

“Burada uyuyabilecek misin? Şöyle güzel bir uyku ihtiyacın olan tek ilaç.”

Tren uzaklaştıkça peronda küçülerek yok oluşunu izledim.

Tıraş bıçağı ve kıyafetim bir hafta geçtikten sonra kışlaya geldi. Tam da beni sorgulamaya gelen bir jandarma komutanına ifademi verdikten sonra. Gürültülü ve kolay oldu.

Gazetelerde konuyla ilgili hiçbir şey çıkmadı ve artık duruşma olacağını da sanmıyorum. Üstünden iki ay geçti, bugünlerde Torino çiçek kokularının tatlı esintileriyle gülümsüyor ve ben hâlâ sorularıma bir cevap bulamadım.

Yüzbaşı, Sara’ya teslim olurken içten miydi?

Yolun sonunu düzleştirmek için onu kandırıyor muydu? Teğmen konuşacak mıydı?

Fausto G.’nin evine telefon edebilirdim, birileri mutlaka cevap verir ve onlardan haber alabilirdim; ama böyle bir oyun dama tahtasında zayıf bir evet ya da hayır hamlesiyle çözülebilecek bir şey değildi.

Şunu ancak şimdi anlıyorum eğer Sara gibi genç biri kazandıysa o zaman ben de artık kendimi suçlamamalıydım, aksine yarın için, kendim için ümit etmemi sağlayacak şeyler elde etmiştim.

Aşkı elde etmek ve büyütmek için aşka ihtiyaç vardı. Bunu bana vahşi zekâsıyla farkında olmadan Sara öğretti. Ve bugün karınca ya da ateş böceği olsun, tavşan ya da köpek olsun, dünya ilahi bir ceza ya da günlük

tuzaklardan ibaret olsun bunun hiç önemi yoktu. Evet, Sara’nın örneği hayatım için çabalayıp, hayatta kendimi ısıtmak için bana cesaret verdiği sürece bunlar önemsizdi.

Diğer tarafta o vardı: Karanlık gölge...

Onu ölüme iten belki de sadece kötü şansı ve umutsuzluğu değildi. Belki de o ölümü kendisiyle randevusu olan biri olarak çağırıyordu, son hesaplaşma için; çünkü hayatta kendini sadece ölürken anlatabilen insanlar da vardır. Ama belki de Fausto yakında ya da uzakta olsun, yıllardır o siyah hapsin kendisini çekmesine rağmen çakmağını çakmaya, bambu bastonunu havada savurmaya, gülüp, darılıp, içip ve tüm bunları Sara yanındayken sürdürüp hayatına devam edecekti. O zaman bu demek oluyor ki her zaman için yaşamanın en zor şartı yine yaşamak. Bu onun; benim ve yaşamı tanıyıp, kabul edip, işleyen herkes için geçerli.

Ve bizleri arkadan takip eden beyaz zaman hâlâ ölmedi.

[*] Rainer Maria Rilke: 1875 yılında Prag’da doğan yazar ve şair.

[**] Martin Heidegger: 1889 yılında Almanya'da doğan, varoluşçuluğun önde gelen isimlerinden olan filozof.

[*] Piyemonte: Başkenti Torino olan İtalya’nın bölgelerinden biridir.

[*] Sakal anlamına gelen ‘Barba’ kelimesiyle ‘Barbara’ ismi arasında bağ kurularak kelime oyunu yapılıyor.

[*] Saint-Emilion: Fransa’nın Saint-Emilion bölgesinde yetişen şarap çeşidinin adı.

[*] 16. Yüzyılda Roma’da çıkan tiyatral bir kilise müziği türü.

[*] Son Roma İmparatoru’dur.

[*] Dünyanın en iyi şampanya markalarından biri.

[*] 1879'da doğan Sovyetler Birliği lideri ve devlet adamı.

[*] İtalya’ya ait Akdeniz’de ada.